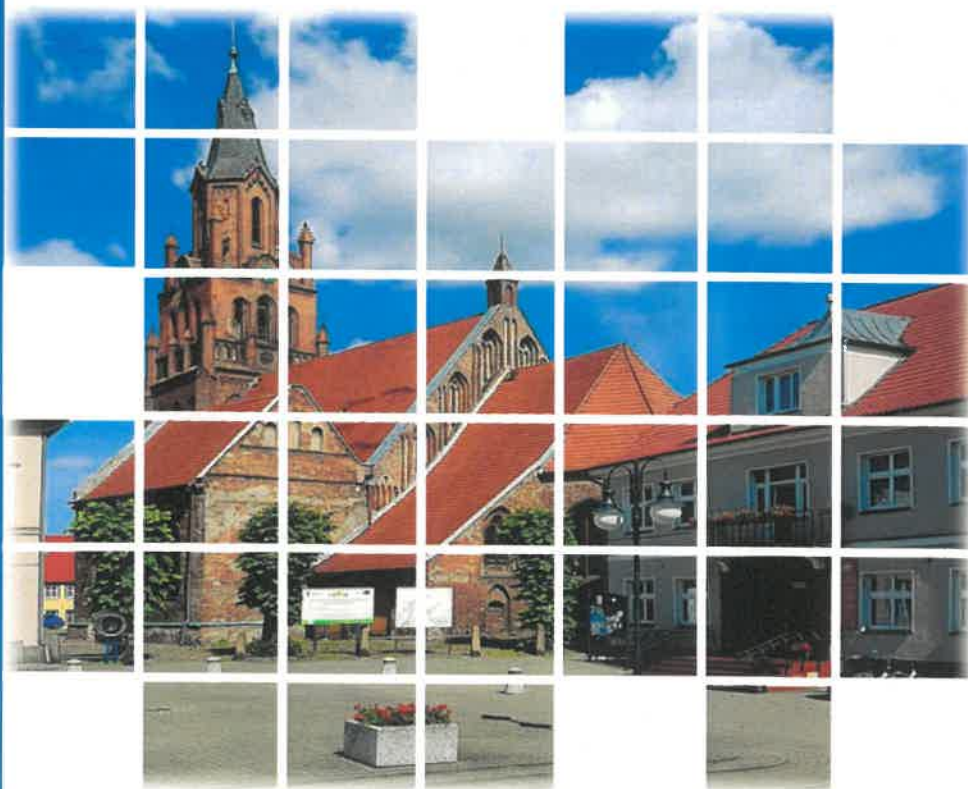

RAPORT O STANIE GMINY DOBRA ZA ROK 2023

Urząd Miejski w Dobrej
ul. Rynek 1, 72-210 Dobra
tel. 91 3914528, 729055522, fax: 91 3000125,
e-mail: sekretariat@dobragmina.pl,
www.dobragmina.pl

Dobra, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	6
II.	INFORMACJE OGÓLNE	6
1.	Władze Gminy Dobra	6
2.	Grunty i ład przestrzenny	8
3.	Ludność	10
4.	Bezrobocie i rynek pracy	14
5.	Rolnictwo	18
6.	Kultura	19
7.	Oświata	24
8.	Sport i rekreacja	27
9.	Służba zdrowia i bezpieczeństwo	27
III.	INFORMACJE FINANSOWE	28
1.	Informacje podstawowe	28
2.	Informacja opisowa dotycząca wykonania budżetu Gminy Dobra za 2023 rok	28
IV.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	88
V.	ELEKTROENERGETYKA	88
VI.	GAZOWNICTWO	89
VII.	DROGOWNICTWO I SYSTEM KOMUNIKACYJNY	90
VIII.	UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	92
1.	Budowa geologiczna i rzeźba terenu	92
3.	Wody podziemne i powierzchniowe	95
4.	Powietrze i klimat	96
5.	Fauna i flora	98
6.	Przyroda chroniona i jej zasoby	99
7.	Walory turystyczne	103
IX.	INWESTYCJE, PROGRAMY, ZADANIA I WYDARZENIA	106
1.	Spotkanie dotyczące Programu Odbudowy Zabytków	106
2.	XV Festiwal Piosenki Bożonarodzeniowej „Gwiazdka”	106
3.	Przejęcie nieruchomości od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	107
4.	Pozyskanie środków na pomoc społeczną	108
5.	Warsztaty plecionkarskie w Anielinie	108
6.	29. Akcja Sprzątania świata	108
7.	Przebudowa placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej	109
8.	Turniej Halowy w piłkę nożną	110
9.	Prace porządkowe plaży nad jeziorem Woświn w Tucze	111
10.	Budowa świetlicy w Wojtaszycach	111
11.	Przebudowa drogi w miejscowości Tucze	112
12.	Rewitalizacja placu pierwszych osadników w Dobrej	113
13.	Pierwszy dzień wiosny powitany przez dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dobrej	114
14.	Powitanie wiosny przez Studentów Doberskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku	115

15.	Nowa oczyszczalnia ścieków w Błądkowie.....	115
16.	XVII Łobeska Baba Wielkanocna	116
17.	Największa inwestycja drogowa w historii naszej gminy	116
18.	Otwarcie centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży	117
19.	Otwarcie centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży w miejscowości Wrześno	118
20.	Uroczystość z okazji Święta Konstytucji 3 Maja	118
21.	Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego w Przelewicach	119
22.	Zakończenie przebudowy Domu Kultury w Dobrej.....	120
23.	Zakończenie budowy oczyszczalni ścieków w Dobrej.....	121
24.	Budowa świetlicy w miejscowości Wrześno	122
25.	Eko-Lekcje	123
26.	Oficjalne otwarcie Kaplicy Cmentarnej na Cmentarzu Komunalnym w Dobrej.....	123
27.	Montaż wyposażenia w kaplicy cmentarnej w Dobrej.....	124
28.	Przebudowa drogi tzw. „kamiennej” w Dobropolu	124
29.	Akcja "Kwiatek dla pszczoły"	124
30.	Akcja "Bezpieczne Wakacje"	125
31.	II Piknik Rodzinny na Stadionie Miejskim w Dobrej	125
32.	Festyn Rodzinny w Grzęźnie.....	126
33.	Letnia odsłona pieszego Rajdu Szlakiem Olbrzymów	126
34.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobropole – Dobra	127
35.	II Powiatowa Olimpiada Senioralna	127
36.	XVIII Jarmark Doberski	128
37.	Kolejne wsparcie dla Parafii Św. Klary w Dobrej.....	129
38.	Przebudowa ulicy Reymonta w Dobrej.....	129
39.	Renowacja bramy głównej do Cmentarza Komunalnego w Dobrej	129
40.	Podpisanie umowy na przebudowę drogi gminnej w Bienicach.....	130
X.	POZYSKANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE	130
1.	Budowa centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży.....	130
2.	Budowa kaplicy komunalnej w Dobrej.....	130
3.	Budowa oczyszczalni ścieków w m. Wrześno	131
4.	Budowa oczyszczalni ścieków w Dobrej.....	131
5.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobropole – Dobra	132
6.	Przebudowa drogi w miejscowości Tucze.....	133
7.	Modernizacja i przebudowa Domu kultury w Dobrej.....	133
8.	Budowa świetlicy wiejskiej w Wojtaszycach.....	134
9.	Budowa świetlicy kontenerowej w miejscowości Wrześno.....	135
10.	Przebudowa placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej	135
11.	Przebudowa placu pierwszych osadników w Dobrej	136
12.	Budowa wiejskiej oczyszczalni ścieków w m. Błądkowo.....	136
13.	Przebudowa drogi wraz z infrastrukturą w miejscowości Dobropole	137
14.	Budowa drogi wraz z oświetleniem w miejscowości Bienice.....	137
15.	Usuwanie pokryć azbestowych z terenu gminy Dobra	138

XI.	GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA.....	138
1.	Informacja o stanie mienia	138
2.	Realizacja Wieloletniego Planu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy	139
XII.	DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	143
XIII.	PLANOWANIE PRZESTRZENNE.....	145
XIV.	OCHRONA ŚRODOWISKA.....	145
1.	Inwentaryzacja dzikich wysypisk	145
2.	Gospodarka wodno-ściekowa	146
3.	Nieczystości ciekłe	147
4.	Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest.....	147
5.	Gminny program opieki nad zwierzętami	148
6.	Utrzymanie czystości, porządku ulic oraz pielęgnacji zieleni	149
XV.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	152
1.	Wprowadzenie.....	152
2.	Analiza możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.....	154
3.	Analiza potrzeb inwestycyjnych gospodarowania odpadami komunalnymi	154
4.	Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	154
5.	Właściciele nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami.....	155
6.	Ilości odpadów komunalnych	156
7.	Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne.....	158
9.	Masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia.....	159
10.	Edukacja ekologiczna	159
XVI.	POMOC SPOŁECZNA	161
1.	Cele działania Ośrodka Pomocy Społecznej	161
2.	Zadania własne gminy – wypłata zasiłków	162
3.	Pozostałe zadania OPS.....	163
4.	Programy usługowe	166
5.	Realizacja zadań zleconych gminie	167
6.	Działalność pracowników socjalnych.....	168
7.	Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej.....	168
8.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	170
XVII.	STRATEGIA ROZWOJU.....	171
XVIII.	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI.....	172
XIX.	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ.....	173
XX.	PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI	173
1.	Zabytki nieruchome	173
2.	Zabytki ruchome.....	175
3.	Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy.....	175
XXI.	ANALIZA PROBLEMÓW GMINY I POTENCJAŁÓW ROZWOJU	176

XXII.	WYZNACZONE CELE ROZWOJU GMINY.....	179
1.	Cele strategiczne w obszarze działania: Społeczeństwo	179
2.	Cele strategiczne w obszarze działania: Gospodarka i infrastruktura techniczna	181
3.	Cele strategiczne w obszarze działania: Przyjazne środowisko	182
4.	WNIOSKI KOŃCOWE	184
	Spis rysunków.....	186
	Spis wykresów	187
	Spis tabel	189

I. WSTĘP

Raport o stanie Gminy Dobra został sporządzony na podstawie art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40). Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Dobrej w 2023 roku.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Władze Gminy Dobra

Organem wykonawczym Gminy Dobra Burmistrz Dobrej, natomiast organem uchwałodawczym jest Rada Miejska w Dobrej.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Burmistrzem Dobrej był Krzysztof Wrzesień, natomiast w Radzie Miejskiej zasiadało 15 radnych. Jej skład przedstawiał się następująco:

- 1) Barbara Bieniek-Hatałska,
- 2) Sebastian Czapiewski,
- 3) Monika Gałka,
- 4) Wiesław Graczykowski,
- 5) Tomasz Grenda,
- 6) Przemysław Gromadzki,
- 7) Janusz Górski,
- 8) Roman Karaźniewicz,
- 9) Józef Kirejczyk,
- 10) Urszula Marut,
- 11) Marlena Michalska,
- 12) Dariusz Piotrowski,
- 13) Edward Stanisławczyk,
- 14) Joanna Synowiec,
- 15) Anna Wojciechowska.

Przewodniczącym Rady Miejskiej w Dobrej był Józef Kirejczyk, natomiast Zastępcą Przewodniczącego był Edward Stanisławczyk.

Rada Miejska w Dobrej powołała następujące komisje stałe:

- 1) Komisja Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa
- 2) Komisja Rewizyjna
- 3) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
- 4) Komisja Społeczna, Oświaty, Kultury i Sportu

Siedzibą władz gminy Dobra jest miasto Dobra. Urząd Miejski w Dobrej usytuowany jest w Dobrej przy ul. Rynek 1.

W strukturze Urzędu Miejskiego w Dobrej funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

- 1) Sekretariat
- 2) Oświata, Dodatki Mieszkaniowe, Zarządzanie Kryzysowe
- 3) Biuro Rady Miejskiej
- 4) Sekretarz
- 5) Podatki, Opłaty lokalne
- 6) Skarbnik
- 7) Księgowość, Kadry
- 8) Urząd Stanu Cywilnego, Ewidencja Ludności
- 9) Inwestycje, Budownictwo
- 10) Ochrona Środowiska
- 11) Promocja, Fundusze UE
- 12) Gospodarka Odpadami Komunalnymi
- 13) Mienie Komunalne
- 14) Nieruchomości, Rolnictwo
- 15) Informatyk

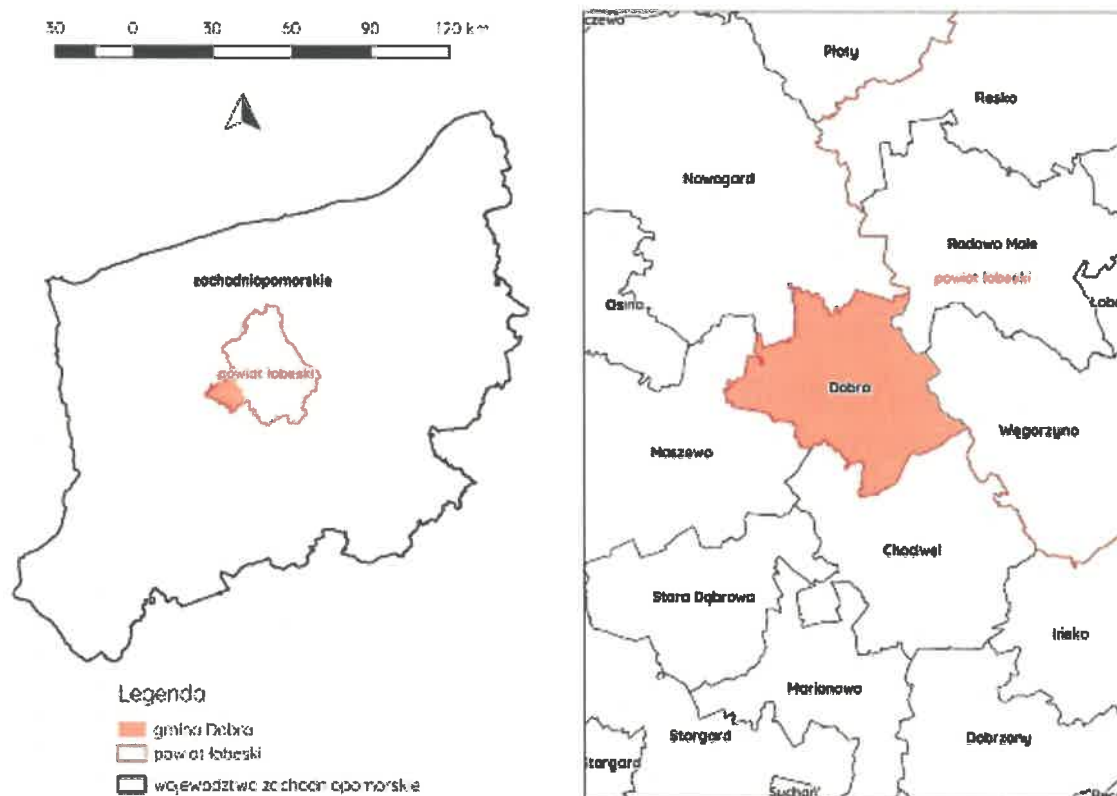
W skład Gminy Dobra wchodzi następujące sołectwa:

- 1) Anielino,
- 2) Bienice,
- 3) Błądkowo,
- 4) Dobropole,
- 5) Grzęzno,
- 6) Krzemienna,
- 7) Tucze,
- 8) Wojtaszyce,
- 9) Wrześno.

2. Grunty i ład przestrzenny

Gmina Dobra położona jest w województwie zachodniopomorskim w odległości około 75 km od Szczecina. Jest jedną z 5 gmin wchodzących w skład powiatu łobeskiego. Gmina Dobra graniczy z gminami: Radowo Małe i Węgorzyno (od wschodu), Chociwiel (od południa), Maszewo (od zachodu) oraz z gminą Nowogard (od północy).

Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Dobra

Źródło: Strategia Rozwoju dla Gminy Dobra na lata 2017-2026.

Gmina Dobra jest gminą miejsko-wiejską. Najważniejszą miejscowością w gminie jest miasto Dobra, gdzie zlokalizowane są siedziby Urzędu Miejskiego oraz jednostek pomocniczych.

W skład gminy, oprócz Dobrej, wchodzi wsie: Bienice, Błądkowo, Krzemienna, Wojtaszyce, Wrzešno, Anielino, Grzęzno, Grzęzienko, Dobropole, Zapłocie, Tucze.

Zgodnie z fizyczno-geograficzną regionalizacją Polski, według J. Kondrackiego, gmina Dobra, w podziale na mezoregiony, znajduje się na styku Wysoczyzny Łobeskiej, Pojezierza Ińskiego i Równiny Nowogardzkiej.

Dobra jest gminą miejsko-wiejską, co warunkuje charakter użytkowania terenów.

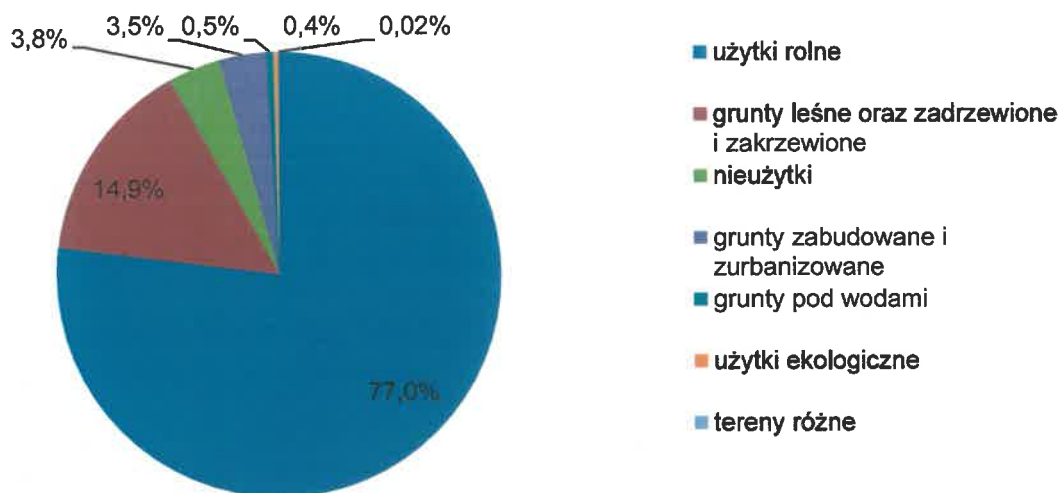
Powierzchnia gminy Dobra wynosi 11 590 ha (115,9 km²). Największy obszar zajmują użytki rolne 8 919 ha, co stanowi 77,0 % powierzchni opisywanej jednostki terytorialnej. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 1 731 ha, natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane 401 ha.

Tabela 1. Użytkowanie gruntów na terenie Gminy Dobra

Forma użytkowania terenu	Powierzchnia [ha]	Udział
użytki rolne	8 919	77,0 %
grunty orne	7 169	61,9 %
sady	11	0,1 %
łąki trwałe	1 013	8,7 %
pastwiska trwałe	584	5,0 %
grunty rolne zabudowane	92	0,8 %
grunty pod rowami	50	0,4 %
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1 731	14,9 %
grunty leśne	1 552	13,4 %
grunty zadrzewione i zakrzewione	179	1,5 %
grunty pod wodami	60	0,5 %
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	42	0,4 %
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	18	0,2 %
grunty zabudowane i zurbanizowane	401	3,5 %
tereny mieszkaniowe	57	0,5 %
tereny przemysłowe	5	0,04 %
tereny inne zabudowane	16	0,1 %
tereny zurbanizowane niezabudowane	8	0,1 %
tereny rekreacji i wypoczynku	28	0,2 %
tereny komunikacyjne - drogi	260	2,2 %
tereny komunikacyjne - kolejowe	14	0,1 %
użytki kopalne	13	0,1 %
użytki ekologiczne	42	0,4 %
nieużytki	435	3,8 %
tereny różne	2	0,02 %
łącznie	11 590	100,0 %

Źródło: Strategia Rozwoju dla Gminy Dobra na lata 2017-2026.

Wykres 1. Użytkowanie gruntów na terenie Gminy Dobra

Źródło: Strategia Rozwoju dla Gminy Dobra na lata 2017-2026.

3. Ludność

Na terenie Gminy Dobra według stanu na dzień 31.12.2023 r. zamieszkiwało 3803 osoby, w tym 1911 kobiet i 1892 mężczyzn.

Tabela 2. Zestawienie zameldowań w poszczególnych miejscowościach

Miejscowość	Stały	Czasowy	Stały i czasowy	Stały czasowo wymeldowany
Dobra	1 938	33	2	66
Anielino	63	0	0	1
Bienice	246	3	0	7
Błądkowo	155	8	0	1
Dobropole	271	0	0	10
Grzęzienko	30	0	0	0
Grężno	233	3	0	2
Krzemienna	254	0	0	1
Tucze	220	6	0	3
Wojtaszyce	239	3	0	7
Wrzešno	87	8	0	7
Zapłocie	13	0	0	0
Razem	3 739	62	2	105

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Statystyka migracyjna

Miejscowość	Urodzenia	Zgony	Zameldowania	Wymeld.	Przemeld.	Emigracje
Dobra	12	21	30	63	16	2
Anielino	1	0	1	0	0	0
Bienice	3	5	5	13	0	0
Błądkowo	1	0	6	11	0	0
Dobropole	3	4	9	18	0	0
Grzęzienko	1	1	2	1	0	0
Grzęzno	2	1	5	3	1	0
Krzemienna	1	2	1	7	0	0
Tucze	1	2	5	9	0	0
Wojtaszyce	0	3	1	7	0	0
Wrześno	0	0	4	2	0	0
Zapłocie	0	2	0	2	0	0
Razem	26	42	67	134	19	2

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z danymi GUS wskaźnik zaludnienia w granicach administracyjnych gminy Dobra wynosi 39 osób/km² i jest zbliżony do średniej dla powiatu łobeskiego (35 osób/km²), jednak znacznie niższy niż wartość przeciętna dla województwa zachodniopomorskiego (75 osób/km²). Średnia dla całej Polski wynosi 123 osoby/km². Porównanie wymienionych danych wyraźnie wskazuje na charakter gminy oraz potrzebę spojrzenia z tej perspektywy na występujące tu problemy demograficzne. Należy przy tym zaznaczyć, że w granicach administracyjnych miasta Dobra gęstość zaludnienia wynosi 984 osoby/km².

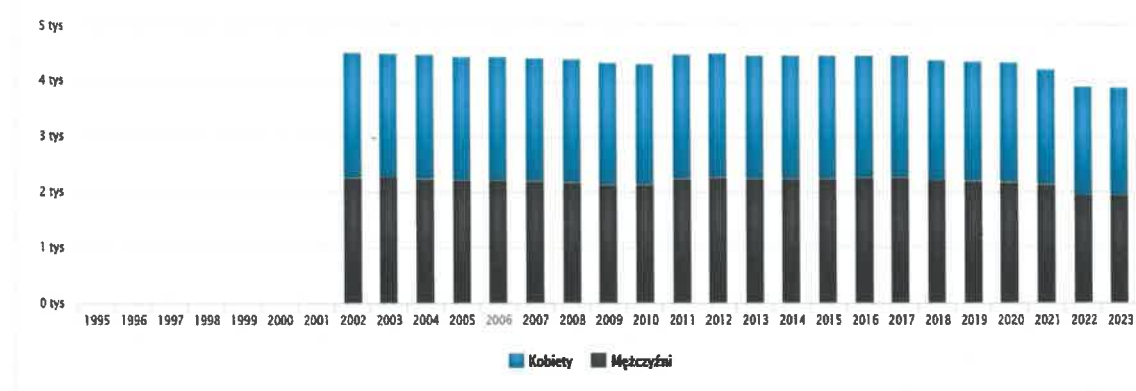
Przebieg procesów demograficznych na terenie opisywanego obszaru przedstawia również piramida wieku. Wśród mężczyzn dominująca jest grupa wiekowa 35-39 lat, a wśród kobiet 30-34 lata. Znaczny udział w obu przypadkach mają również grupy wiekowe 20-24 lata oraz 60-64 lata.

Zgodnie z danymi GUS zauważa się, że w wyniku zmian liczby ludności w poszczególnych grupach wieku w kolejnych latach nastąpi pogłębienie starzenia się ludności wyrażone współczynnikiem starości demograficznej rozumianym jako udział grupy ludności wieku 65 lat i więcej w ogólnej populacji.

Mieszkańcy gminy Dobra zawarli w 2023 roku 12 małżeństw, co odpowiada 3,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie

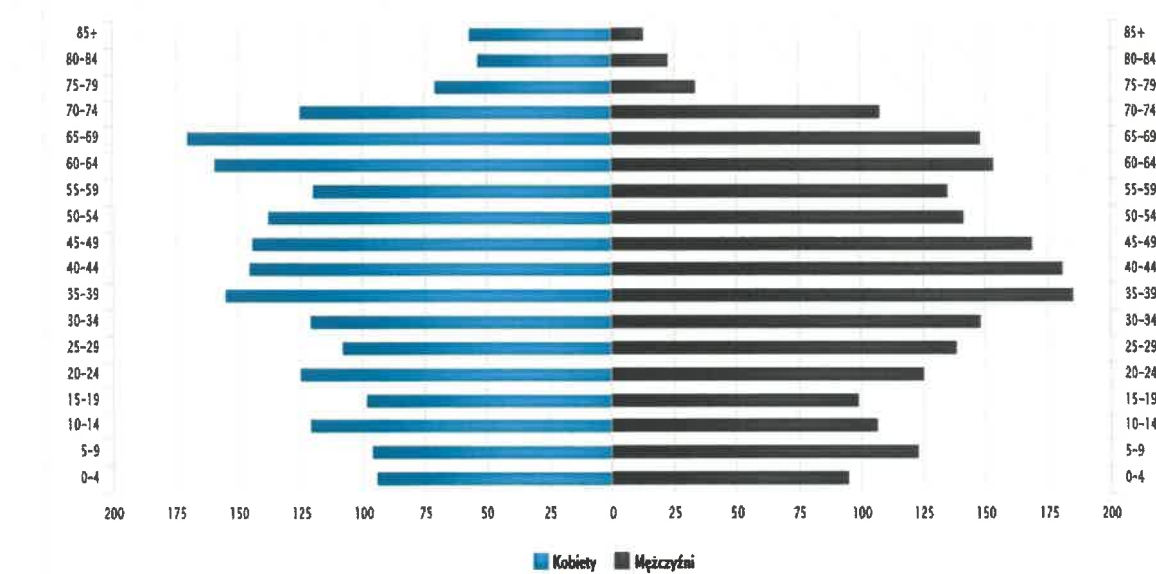
odnotowano 2,1 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,2% mieszkańców gminy Dobra jest stanu wolnego, 50,5% żyje w małżeństwie, 7,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,2% to wdowy/wdowcy. Gmina Dobra ma ujemny przyrost naturalny, który odpowiada przyrostowi naturalnemu -1,79 na 1000 mieszkańców gminy Dobra. W 2023 roku urodziło się 26 dzieci, w tym 46,5% dziewczynek i 53,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 301 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,49 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Wykres 2. Populacja Gminy Dobra w latach 2002 – 2023

Źródło: GUS.

Wykres 3. Piramida wieku ludności Gminy Dobra w 2023 roku

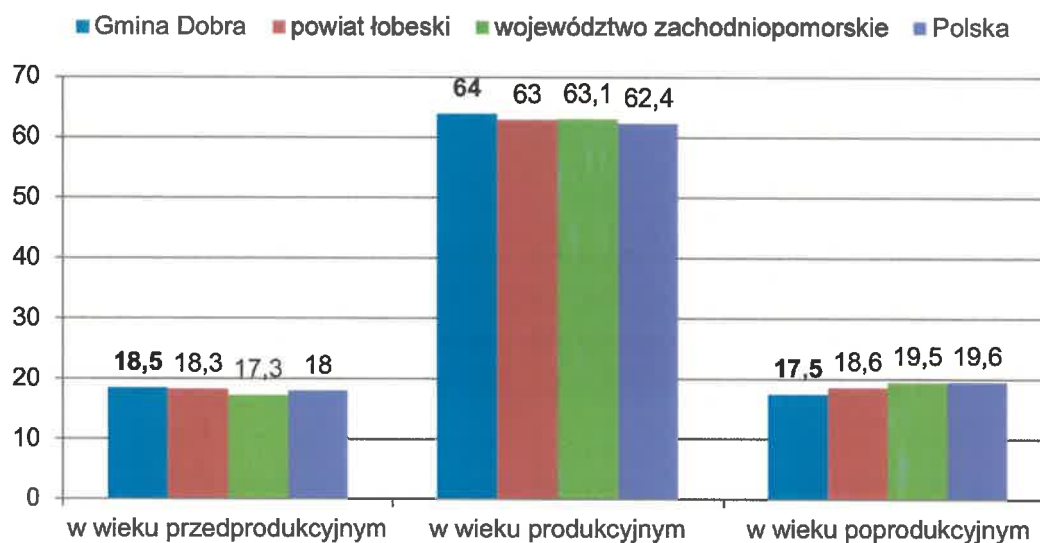
Źródło: GUS.

Dane dotyczące gminy Dobra porównano z informacjami dotyczącymi jednostek terytorialnych wyższego rzędu, tj. powiatu łobeskiego, województwa zachodniopomorskiego i kraju. W gminie Dobra największy jest udział osób w wieku produkcyjnym i wynosi on 64,0%. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 18,5 %, a osób w wieku poprodukcyjnym 17,5%.

Z zestawienia wynika, że w porównaniu do jednostek terytorialnych wyższego rzędu, gmina Dobra cechuje się bardziej korzystną strukturą ekonomiczną ludności. Świadczy o tym stosunkowo wysoki udział osób młodych.

Dane o strukturze ekonomicznej ludności, według danych z 2023 roku pochodzących z GUS-u pozwalają na wyliczenie wskaźników obciążenia demograficznego i porównanie ich do danych dla powiatu łobeskiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski:

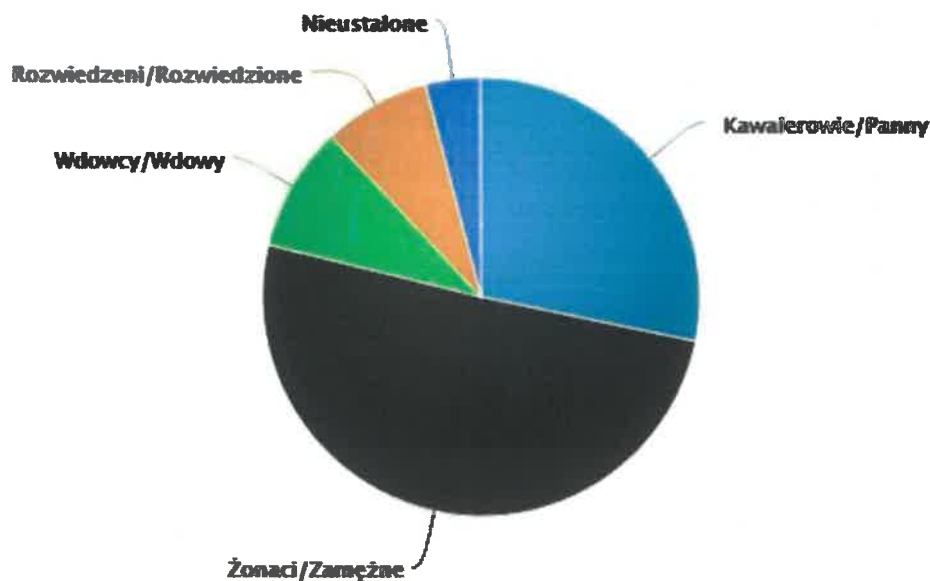
Wykres 4. Dane o strukturze ekonomicznej ludności

Źródło: GUS.

Analiza przytoczonych danych wyraźnie pokazuje, że na terenie gminy Dobra, w porównaniu do powiatu łobeskiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski, w mniejszym stopniu zaznaczają się negatywne procesy demograficzne ogólnie opisane jako starzenie się ludności. Przytoczone informacje świadczą o występowaniu wśród mieszkańców dużej ilości osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy stosunkowo małej ilości osób starszych. Niemniej jednak w kolejnych latach udział osób starszych w ogóle ludności będzie się zwiększał.

Wykres 5. Stan cywilny (ludność w wieku 15+ lat)

Źródło: GUS.

4. Bezrobocie i rynek pracy

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia rejestrowanego zaprezentowano w niniejszym dokumencie na podstawie danych GUS.

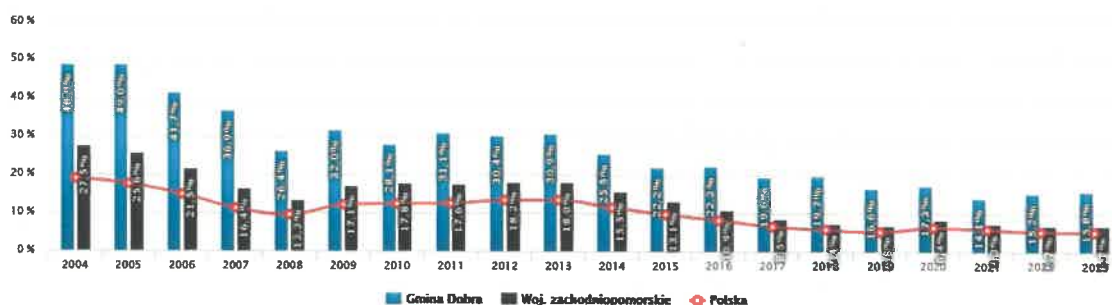
Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Zgodnie z danymi GUS stopa bezrobocia na koniec 2023 r. dla Gminy Dobra wynosiła 15,8 %.

W gminie Dobra na 1000 mieszkańców pracuje 80 osób. 68,2% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 31,8% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Dobra wynosiło w 2023 roku 15,8% (15,8% wśród kobiet i 15,8% wśród mężczyzn). W 2023 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Dobra wynosiło 5 630,58 PLN, co odpowiada 84,00% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dobra 221 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 64 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi – 157. 16,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Dobra pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 41,5% w przemyśle i budownictwie, a 10,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie

i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

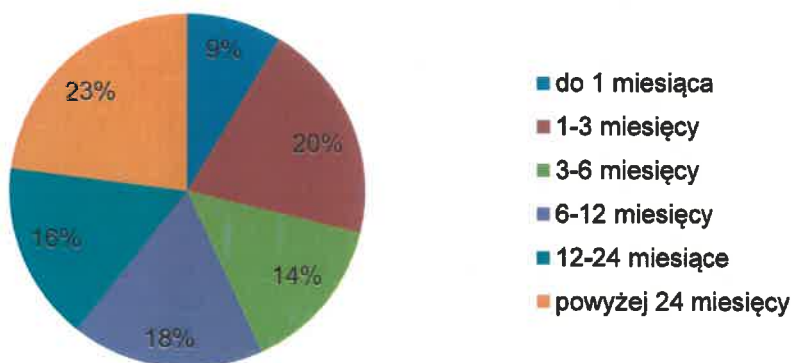
Wykres 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004-2023.

Źródło: GUS.

Dość wysoka szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego dotyczy gminy Dobra. Analiza danych z lat 2010-2021 pozwala stwierdzić, że stopa bezrobocia na terenie analizowanej jednostki jest znacznie wyższa niż odsetek osób bezrobotnych na terenie województwa zachodniopomorskiego i Polski, natomiast zbliżona do średniej dotyczącej powiatu łobeskiego.

Wykres 7. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy

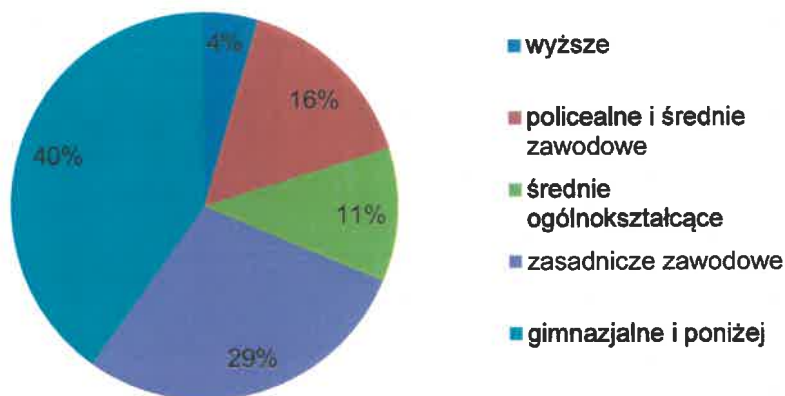

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie, według stanu na 31.12.2023 r. na terenie gminy Dobra zarejestrowanych było 143 bezrobotnych. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosi 9,2 %. Różnica pomiędzy szacunkową stopą

bezrobocia rejestrowanego, a udziałem bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym związana jest m.in. z faktem, że część osób nie mających zatrudnienia, nie rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie.

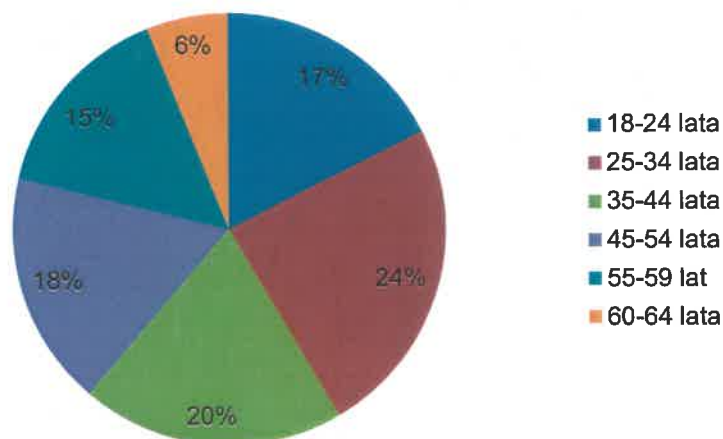
Wykres 8. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Najwięcej osób bezrobotnych jest w wieku 25-34 lata oraz 35-44 lata. Kolejna rycina przedstawia udział procentowy osób bezrobotnych wg wieku.

Wykres 9. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Celem Władz samorządowych powinna być walka z bezrobociem, wspieranie powstawania nowych miejsc pracy, stosowanie ulg podatkowych i zwolnień z podatku od nieruchomości.

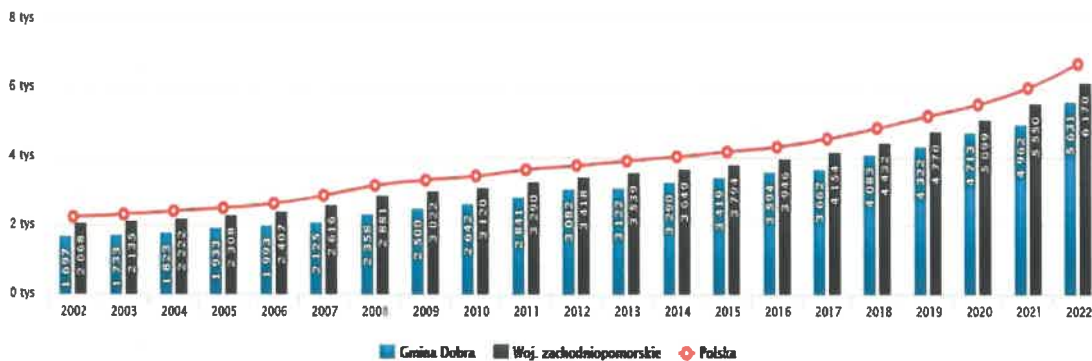
Ponadto prowadzone są szkolenia i warsztaty mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych.

W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych wskazane jest ciągle prowadzenie różnorodnych szkoleń i warsztatów z różnych dziedzin i dla różnych kategorii wiekowych.

Liczne formy przeciwdziałania bezrobociu są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie. Wśród takich form są:

- 1) Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - przyznawane są osobie bezrobotnej, która chce otworzyć własną działalność gospodarczą na okres co najmniej 1 roku. Wysokość środków to 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego przez GUS raz na kwartał. Środki są bezzwrotne pod warunkiem utrzymania działalności gospodarczej przez okres 12 miesięcy.
- 2) Refundacja kosztów wyposażenia / doposażenia stanowiska pracy - przyznawana jest przedsiębiorcy chcącemu utworzyć stanowisko pracy na okres co najmniej 24 miesięcy. Wysokość świadczenia to 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego przez GUS raz na kwartał. O refundację można się ubiegać po 6 miesiącach prowadzenia działalności. Refundacji podlegają koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w tym środki niezbędne do zapewnienia zgodności stanowisk pracy z przepisami bhp i ergonomii. Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie poprzez przyznawanie środków na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy przyczynia się do powstawania miejsc pracy.
- 3) Szkolenia - na szkolenie może być skierowana osoba bezrobotna lub osoba poszukująca pracy, jeżeli posiada gwarancję zatrudnienia.
- 4) Instrumenty rynku pracy (staże, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, koszty dojazdu).
- 5) Inne formy pomocy - Centrum Integracji Społecznej (CIS) - prowadzi swoją działalność od 1 września 2005 r. Jest to pierwsza tego typu jednostka w województwie zachodniopomorskim, która swoimi działaniami obejmuje 5 gmin powiatu łobeskiego (Łobez, Dobra, Resko, Węgorzyno, Radowo Małe). CIS zajmuje się osobami zagrożonymi lub dotkniętymi wykluczeniem społecznym. Centrum w kwestii rekrutacji do programu, współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy w Łobzie.

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w latach 2002-2022

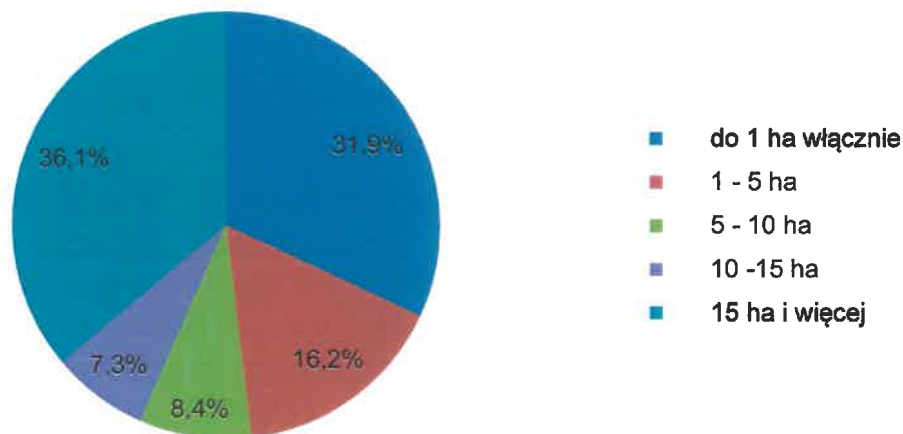

Źródło: GUS.

5. Rolnictwo

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego na terenie gminy funkcjonuje 191 gospodarstw rolnych. Dominują gospodarstwa duże, tj. 15 ha i więcej, których jest 69 (36,1 %). Znaczny jest również udział gospodarstw małych – do 1 ha włącznie, które w liczbie 61 stanowią 31,9 % ogółu gospodarstw.

Wykres 11. Gospodarstwa rolne

Źródło: opracowanie własne.

6. Kultura

Na terenie gminy Dobra na dzień 31.12.2023 r. nie funkcjonował gminny ośrodek kultury. Zadania w tym zakresie realizowane są przez Urząd Miejski w Dobrej oraz Bibliotekę Publiczną w Dobrej.

W Dobrej funkcjonuje Biblioteka Publiczna z działami: wypożyczalnia dla dorosłych, czytelnia dla dorosłych, wypożyczalnia dla dzieci, czytelnia dla dzieci i czytelnia internetowa. Biblioteka posiada i oferuje stały dostęp do Internetu, informacje z różnych dziedzin wiedzy, czasopisma, przewodniki, lektury dla szkół, czasopisma dla dzieci i młodzieży.

Biblioteka Publiczna w Dobrej organizuje imprezy popularyzujące książkę i bibliotekę poprzez lekcje biblioteczne, konkursy czytelnicze i plastyczne, spotkania autorskie, kiermasze książek czy wystawy.

Tabela 4. Informacje o czytelnikach Biblioteki Publicznej w Dobrej

Biblioteka Publiczna w Dobrej – informacje na dzień 31.12.2023 r.	
Liczba zarejestrowanych czytelników	358
Liczba zbiorów bibliotecznych ogółem	23913
Liczba odwiedzin ogółem	3758
liczba wypożyczonych książek	6405
Liczba zakupionych książek	248
Liczba odwiedzin czytelni komputerowej	
Środki własne gminy przekazywane na utrzymanie Biblioteki Publicznej - rocznie	358

Źródło: opracowanie własne.

Biblioteka Publiczna w Dobrej, od lat służy rozwijaniu potrzeb czytelniczych, edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa gminy Dobra. Obecnie stanowi ona lokalne centrum kultury, które wpływa na rozwój życia kulturalnego społeczności.

W roku sprawozdawczym 2023, ze względu na remont siedziby głównej instytucja mieściła się w tymczasowej siedzibie przy ul. Traugutta 2 w Dobrej (dawniej Klub Seniora). Usytuowana była na parterze i zajmowała powierzchnię 92m². Budynek w całości był przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Biblioteka składała się z wypożyczalni dla osób dorosłych i dzieci oraz z kącia prasowego. Ze względu na niewielką powierzchnię, którą zajmowała instytucja w roku sprawozdawczym, księgozbiór dostępny dla czytelnika wynosił zaledwie ok 2 tys książek. Warunki techniczne nie pozwoliły również na stworzenie stanowiska komputerowego dla czytelnika.

Godziny otwarcia placówki, w ciągu roku:

- 01.01.2023- 30.06.2023 poniedziałek-piątek 9.00-17.00,
- 01.07.2023-31.08.2023 poniedziałek-piątek 7.30-15.30 (okres wakacyjny),

- 01.09.2023-31.12.2023 poniedziałek piątek 9.00-17.00.

Biblioteka Publiczna w Dobrej, prowadzi skrupulatnie działania z zakresu:

- gromadzenie, opracowywanie, udostępniania i wypożyczania zbiorów bibliotecznych,
- gromadzenie, opracowywania materiałów i zbiorów bibliotecznych (ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu (tj. Kronikę gminno-biblioteczną, wycinki prasowe, widokówki, foldery itp.),
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
- udostępnianie materiałów bibliotecznych osobom chorym i niepełnosprawnym,
- popularyzowanie książki i czytelnictwa,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy Dobra tj. Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej, Stowarzyszenie Małe Dobra, dział promocji gminy Dobra,
- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Każdego roku, placówka dokonuje zakupu nowości wydawniczych, biorąc przede wszystkim pod uwagę preferencje i gusta oraz wiek czytelników. Księgozbiór biblioteki liczy obecnie 23 913 woluminów, w tym literatura dla dorosłych 11 593 oraz literatura dla dzieci 12 320. W 2023 roku wycofano z użytku 76 woluminów, ze względu na ich stan (zacytane, zniszczone). Zakupione książki są opracowywane i wprowadzone do elektronicznego katalogu Mak+, dzięki któremu czytelnik może je wyszukać, a następnie wypożyczyć.

W 2023 roku biblioteka zarejestrowała 358 czytelników (221 dorośli i 137 dzieci), którzy ogółem wypożyczyli 6356 książek oraz 35 czasopism.

Ogółem w bibliotece zarejestrowano 3758 odwiedzin.

Biblioteka Publiczna w Dobrej w 2023 roku, zakupiła z budżetu własnego 248 książki na kwotę 6500 zł. W darze placówka otrzymała 32 pozycje. Zakupiono również 4 tytuły czasopism (dzienniki, tygodniki, miesięczniki dla dzieci i młodzieży) na łączną kwotę 352,66 zł.

Biblioteka gromadzi zbiory i dokumenty z życia społecznego o wartości historycznej, prowadzi również kronikę z życia społecznego gminy, archiwizuje artykuły o najważniejszych wydarzeniach z gminy Dobra z lokalnych gazet.

W naszej instytucji działalność informacyjna i popularyzatorska związana z naszym regionem ma miejsce poprzez udostępnianie oraz oprowadzanie zainteresowanych mieszkańców, uczniów oraz turystów po Muzeum Ziemi Doberskiej, które mieści się w budynku Biblioteki Publicznej w Dobrej. Niestety ze względu na trwające cały rok sprawozdawczy prace remontowe, dostęp do muzeum był niemożliwy. Placówka podjęła również kroki w popularyzacji regionu, poprzez promocję książek lokalnych autorów, które traktują o tematyce lokalnych legend oraz zabytków. Pisarze pochodzący z Dobrej, są częstymi gośćmi

wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę Publiczną. Podjęta współpraca ma nie tylko charakter promujący książkę czy tomik poezji ale również promocję regionu.

W roku sprawozdawczym, ze względu na prace remontowe i modernizacyjne siedziby głównej, działalność biblioteki wymagała znacznego przeorganizowania. Nie przeszkodziło to jednak w dalszej naszej pracy i spełnianiu swoich głównych zadań. Jesteśmy zadowoleni ze współpracy ze Szkołą Podstawową w Dobrej, dzięki której nasze działania mogą być realizowane w szerszym zakresie. Poniżej przedstawiamy najważniejsze wydarzenia, akcje i konkursy prowadzone i organizowane przez Bibliotekę Publiczną w Dobrej w roku 2023 oraz te w, których pełniliśmy znaczącą rolę:

„Akcja „Aktywny Czytelnik” (akcja całoroczna)

W styczniu rozstrzygnęliśmy konkurs „Aktywny czytelnik roku 2022”, w którym udział wzięli wszyscy czytelnicy z działu dla dzieci i dorosłych, łącznie 358 osób. Wyłoniliśmy czytelnika, który wypożyczył najwięcej książek w 2022. Laureat działu dla dorosłych mógł się pochwalić 206 wypożyczonymi woluminami, natomiast młody czytelnik z działu dla dzieci wypożyczył i przeczytał 136 książek. Tym samym ogłosiliśmy konkurs na „Aktywnego czytelnika roku 2023”

„Akcja „Mała Książka Wielki Człowiek” (akcja całoroczna)

W 2023 roku kontynuowaliśmy akcję całoroczną „Mała książka- Wielki człowiek”, w której do tej pory wzięło udział 63 przedszkolaków z naszej gminy. Dzieci biorące udział w akcji, otrzymują pierwszą wyprawkę czytelniczą, kartę do przyklejania naklejek w nagrodę za wypożyczoną książkę oraz dyplom „Małego Czytelnika”.

„Głośne czytanie” (akcja całoroczna)

Spotkania czytelnicze z dziećmi ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej pt. „Głośne czytanie”, w którym uczestniczyło 1103 uczniów w trakcie 77 spotkań. Dzieci te wraz z wychowawcami systematycznie, każdego tygodnia odwiedzały naszą instytucję, gdzie uważnie słuchały czytane im opowiadania. Uczniowie uczestniczyli również w lekcjach bibliotecznych. W Bibliotece przeprowadzono 6 stacjonarnych lekcji bibliotecznych. Skorzystali z nich uczniowie edukacji wczesnoszkolnej klas zero, pierwszej, drugiej, trzeciej, czwartej oraz klasy siódmej. Przykładowe tematy zajęć to „Będę małym czytelnikiem”, „Na czym polega praca bibliotekarza i biblioteki?”, „Zasady korzystania z cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych (ACADEMICA)”, „Poznajmy bibliotekę i jej zasoby”. Łącznie z lekcji skorzystało 112 uczniów.

Konkurs Wielkanocny (kwiecień, 2023)

W okresie wielkanocnym, biblioteka zorganizowała konkurs na ozdobę wielkanocną, w którym czynny udział wzięło 25 osób (dzieci i dorośli). Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody, a prace konkursowe można było podziwiać w budynku biblioteki.

„Akcja Żonkil” (kwiecień, 2023)

19.04.2023 roku uczniowie klas III wzięli udział w akcji „Żonkil” i warsztatach na terenie Biblioteki Publicznej w Dobrej, prowadzonych przez Magdalenę Czapiewską, upamiętniających wydarzenia w getcie warszawskim w 1943 roku. W akcji wzięło udział 33 osoby. Uczniowie wzięli czynny udział w odczytaniu opowiadania dotyczącego życia w getcie warszawskim.

Spotkanie z Andrzejem Borowskim (11.05.2023)

Na zaproszenie Biblioteki Publicznej w Dobrej, słuchacze DUTW, podczas trwania „Tygodnia Bibliotek”, mieli okazję spotkać i poznać artystę Bieszczad- Andrzeja „ŻMIJU” Borowskiego. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, polski malarz i kolekcjoner. Współorganizator plenerów. Malarskich „Raj na Połomiu” oraz kurator wystaw sztuki współczesnej. W wydarzeniu wzięło udział 43 osoby.

Udział w XXII Ogólnopolskim Tygodniu Czytania Dzieciom-”Cała Polska Czyta Dzieciom (01-07.06.2023)

Jak co roku instytucja biblioteki, wzięła czynny udział w „XXII Ogólnopolskim Tygodniu Czytania „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Tym razem hasło akcji brzmiało „Książka jest jak ogród”. Czytaliśmy dzieciom książki, które w szczególny sposób rozbudzają dziecięcą wyobraźnię, umożliwiając przeniesienie się do krainy fantazji. W akcji wzięły udział dzieci z oddziałów przedszkolnych w liczbie 45 osób.

„Piknik Rodzinny” z okazji Dnia Dziecka (01.06.2023)

Biblioteka Publiczna w Dobrej na zaproszenie Szkoły Podstawowej w Dobrej, miała przyjemność uczestniczyć w II Pikniku Rodzinnym, biorąc czynny udział w organizacji czasu dla dzieci i młodzieży na stadionie miejskim. Przygotowaliśmy zadania literackie, biorąc pod uwagę wiek uczestników. Każda klasa otrzymała certyfikat zdolnego literata, a w akcji wzięło udział 150 osób.

Gminny Konkurs Ortograficzny (06.06.2023)

Dnia 6 czerwca 2023 roku, Biblioteka Publiczna, Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej oraz Dobra Gmina miały zaszczyt przeprowadzić XVII Gminny Konkurs Ortograficzny. Wzięło w nim udział 63 uczestników, w tym dzieci i dorosłych. Uczniowie, którzy przeszli wcześniejsze eliminacje szkolne, reprezentowali godnie swoje klasy. Swoją obecnością zaszczytili nas jak co roku, uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Wojtaszycach. Nad przebiegiem konkursu oraz przygotowaniem dyktand czuwała Pani Paulina Zaklukiewicz. Organizatorzy konkursu : Pani Dyrektor Szkoły Podstawowej w Dobrej Małgorzata Podgórska, Pani Dyrektor Biblioteki Publicznej w Dobrej Wiesława Mielewczyk oraz Pan Burmistrz Krzysztof Wrzesień, przywitali oficjalnie uczestników oraz czuwali nad prawidłowym przebiegiem konkursu. Dyktando dla dorosłych odczytał przewodniczący Rady Miejskiej Pan Józef Kirejczyk. Uczestnicy mogli powalczyć o nagrody ufundowane przez Gminę Dobra, Bibliotekę Publiczną oraz Radnych Gminy Dobra. Dyktanda rzetelnie sprawdzono i oceniono

przez polonistów, a wyniki konkursu ogłoszono 23 czerwca podczas uroczystego zakończenia roku szkolnego.

XVIII Jarmark Doberski (29.07.2023)

29 lipca podczas XVIII Jarmarku Doberskiego, Biblioteka Publiczna w Dobrej miała ogromną przyjemność gościć naszych lokalnych literatów: Małgorzatę Dudę Przewodniczkę po Szczecinie i Pomorzu, Edytę Przysupę, Roberta Wilczańskiego, Łucję Szczepańską oraz Jadwigę Cichecką. Był to wspaniały i wzruszający czas spotkań, rozmów i wspomnień. Na stanowisku biblioteki, można było również zakupić i otrzymywać autograf od naszych zaproszonych gości. Podczas Jarmarku ogłoszono i nagrodzono laureatów konkursu „Wiersz o Dobrej”.

Narodowe Czytanie (08.09.2023)

Akcja czytelnicza pod honorowym patronatem pary prezydenckiej. W murach Biblioteki Publicznej oraz Szkole Podstawowej w Dobrej, miała miejsce dwunasta odsłona tego wydarzenia. Tegoroczną lekturą, upamiętniającą 160-tą rocznicę Powstania styczniowego, została powieść Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”. Uczniowie z zainteresowaniem słuchali fragmentów powieści, poznając niezwykłą legendę o Janie i Cecylii. W akcji wzięli udział wszyscy uczniowie od klasy IV-VIII. Natomiast w listopadzie Biblioteka Publiczna otrzymała list gratulacyjny oraz książkę pamiątkową od Prezydenta RP Andrzeja Dudy, w związku z udziałem w akcji Narodowe Czytanie.

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania (29.09.2023)

29 września to Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania. Tego dnia, staramy się przekazać dzieciom ale i rodzicom jak ważne jest wspólne czytanie książek. Czytanie rozwija wyobraźnię i kreatywność, poprawia koncentrację, wspólne czytanie wzmacnia więzi. Na zaproszenie Szkoły Podstawowej w Dobrej, mieliśmy przyjemność uczestniczyć w akcji i przeczytać książkę 45 osobom.

Przerwa na czytanie (24.10.2023)

Akcja realizowana jest w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych oraz kampanii społecznej Cała Polska Czyta Dzieciom. Celem akcji jest m.in. promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwrócenie uwagi uczniów na czytanie jako atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu. W tym dniu, uczniowie klas I – III czytali na przerwach książki przyniesione z domu lub wypożyczone z biblioteki szkolnej. Przedszkolakom stworzono strefy głośnego czytania, w których dzieciom czytała pani Dyrektor Małgorzata Podgórska oraz Pani Magdalena Czapiewska z Biblioteki Publicznej w Dobrej. Dzieci w skupieniu i z zainteresowaniem wysłuchały czytanych utworów literackich.

Świąteczny Kiermasz Książki (grudzień 2023)

Jak co roku w okresie bożonarodzeniowym, w budynku Biblioteki Publicznej, ma miejsce kiermasz książek dla najmłodszych, tzw. „Książka pod choinkę”. Akcja cieszy się zawsze dużym zainteresowaniem.

Instytucja Biblioteki Publicznej w Dobrej, posiada stronę informacyjną BiP, która jest częścią strony internetowej www.dobragmina.pl.

Najwięcej informacji na temat działalności oraz funkcjonowania biblioteki, można znaleźć na Facebooku, gdzie nasza instytucja posiada stronę fanpage. Umieszczane są na niej przede wszystkim fotorelacje z przeprowadzonych akcji i projektów ale również informacje dotyczące samej działalności biblioteki, tj. godziny otwarcia, ogłoszenia konkursów itp.

Istotnym ogniwem krzewienia kultury są także koła gospodyń wiejskich czy ochotnicze straże pożarne. Mimo braku domu kultury, działalność tego typu jest realizowana w świetlicach wiejskich.

Ważnym elementem świadczącym o potencjale kulturowym gminy Dobra są zabytki. Obiekty te są zauważalnymi „wizytówkami” gminy Dobra, które odznaczają się na tle pozostałych. Zabytki stanowią najgłębszy wyraz pozostałości wcześniejszych pokoleń wśród wszystkich historycznych obiektów. Są zatem wielowiekową spuścizną o najbardziej wartościowym znaczeniu. Historyczne założenia zachowane w pierwotnym i równocześnie dobrym stanie pozytywnie oddziałują na mieszkańców.

7. Oświata

Gmina jest organem prowadzącym szkoły podstawowe. Należy stwierdzić, że ze względu na malejącą liczbę uczniów obecnie nie jest zasadne tworzenie nowych placówek. Analiza danych z lat 2010-2023 wyraźnie wskazuje na zmniejszanie się ilości uczniów w placówkach edukacyjnych.

Według Narodowego Spisu Powszechnego 9,1% ludności gminy Dobra posiada wykształcenie wyższe, 3,1% wykształcenie policealne, 12,2% średnie ogólnokształcące, a 11,6% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 26,2% mieszkańców gminy Dobra, gimnazjalnym 6,1%, natomiast 29,1% podstawowym ukończonym. Około 2,6% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

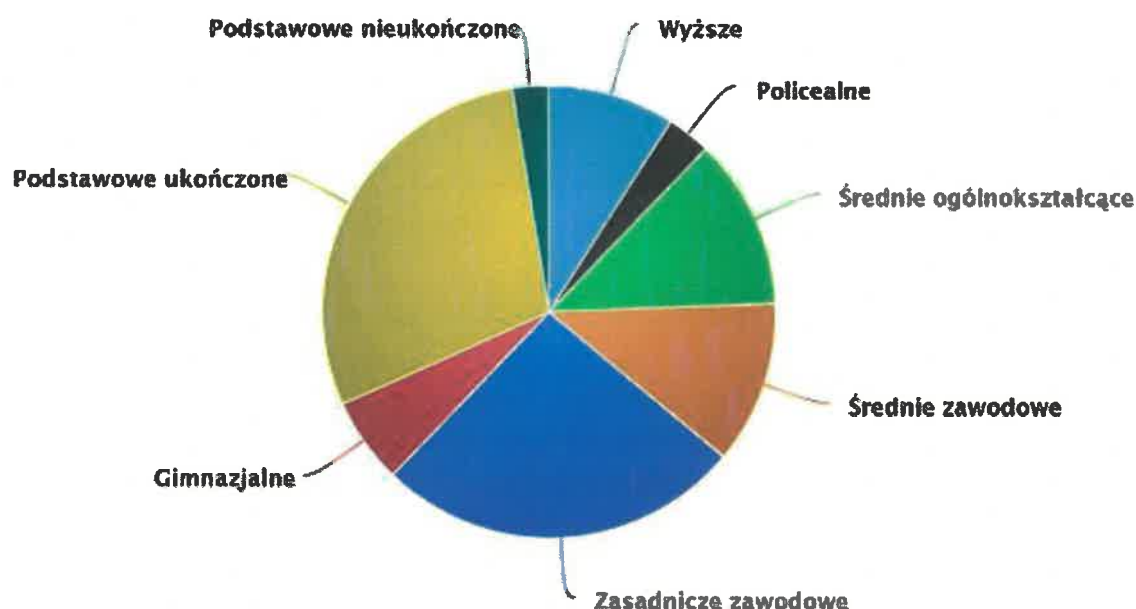
W porównaniu do całego województwa zachodniopomorskiego mieszkańcy gminy Dobra mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Dobra największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (31,6%) oraz zasadnicze zawodowe (17,9%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (34,7%) oraz podstawowe ukończone (26,5%).

1 019 mieszkańców gminy Dobra jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 502 kobiet oraz 517 mężczyzn).

Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 26,2% mieszkańców gminy Dobra, gimnazjalnym 6,1%, natomiast 29,1% podstawowym ukończonym. 2,6% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa zachodniopomorskiego mieszkańcy gminy Dobra mają znacznie niższy poziom wykształcenia.

Wśród kobiet mieszkających w gminie Dobra największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (31,6%) oraz zasadnicze zawodowe (17,9%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (34,7%) oraz podstawowe ukończone (26,5%). 20,1% mieszkańców gminy Dobra w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (19,9% wśród dziewczynek i 20,3% wśród chłopców).

Wykres 12. Poziom wykształcenia

Źródło: GUS.

Wśród najważniejszych potrzeb i kierunków rozwoju szkół z terenu gminy Dobra należałoby wskazać:

- rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia kompetencji kluczowych (językowych, matematycznych, informatycznych, kreatywnych, itd.),
- zacieśnianie współpracy szkoły na szczeblu krajowym i międzynarodowym poprzez m.in. organizację wspólnych projektów międzyszkolnych. Celem jest wzrost otwartości dzieci i młodzieży, poszerzenie horyzontów myślowych, umożliwienie uczniom pogłębienia wiedzy, zdobycia nowych doświadczeń, a także rozwijania umiejętności np. z zakresu kształcenia zawodowego, jak i kompetencji językowych,
- wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów (np. wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów),
- doposażenie księgozbioru bibliotek szkolnych, zakup programów komputerowych np. do biblioteki, sekretariatu,
- możliwość dofinansowania zajęć zespołów i grup zainteresowań,

- remont i modernizacja sal komputerowych wraz z wymianą sprzętu komputerowego,
- zakup sprzętu sportowego,
- dofinansowanie zajęć dodatkowych dla młodzieży w ramach kół zainteresowań,
- zakup do klas projektorów, tablic interaktywnych, pomocy dydaktycznych,
- odnowienie pracowni szkolnych oraz wzbogacenie bazy szkół.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Dobra wskazuje się na potrzebę zwiększenia aktywności dzieci i młodzieży poprzez poprawę jakości kształcenia, umożliwienie korzystania z zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, związanych z doskonaleniem szczególnych zdolności i umiejętności. W powiązaniu z analizą występowania bezrobocia na terenie analizowanej jednostki i powodów jego występowania należy już na etapie kształcenia podstawowego i gimnazjalnego większą potrzebę przywiązać do prowadzenia edukacji w sposób umożliwiający zdobycie wiedzy praktycznej przydatnej w dalszym życiu zawodowym.

Na terenie Gminy Dobra funkcjonują 2 szkoły podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa w Dobrej im. Polskich Olimpijczyków przy ul. Mieszczańskej 2 w Dobrej,
2. Szkoła Podstawowa w Wojtaszycach – przekazana do prowadzenia osobie fizycznej p. Katarzynie Kurłowicz.

Do Szkoły Podstawowej w Dobrej, dla której organem prowadzącym jest Gmina Dobra w roku szkolnym 2022/2023 wg stanu na dzień 30 wrzesień 2022 r. uczęszczało łącznie 266 uczniów i 113 dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz w roku szkolnym 2023/2024 wg stanu na dzień 30 wrzesień 2023 r. uczęszczało 256 uczniów i 103 dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz 7 uczniów będących obywatelami Ukrainy (w tym 1 dziecko w oddziale przedszkolnym). Do Szkoły Podstawowej w Wojtaszycach, dla której organem prowadzącym jest p. Katarzyna Kurłowicz w roku szkolnym 2022/2023 wg stanu na dzień 30 wrzesień 2022 r. uczęszczało łącznie 33 uczniów i 17 dzieci w oddziałach przedszkolnych oraz w roku szkolnym 2023/2024 wg stanu na dzień 30 wrzesień 2023 r. uczęszczało 35 uczniów i 16 dzieci w oddziałach przedszkolnych.

Gminy realizują zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, których celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb członków wspólnoty samorządowej, a jednym z takich zadań jest edukacja publiczna. Zapewnienie dostępu do nauki w szkole podstawowej i do edukacji przedszkolnej to priorytet dla każdego z władarzy gmin. Gmina ma obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu do szkoły w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, który wynika z ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe. W wyniku ogłoszenia przetargu nieograniczonego i dokonania przez gminę wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej przez wykonawcę na realizację zadania inwestycyjnego pod nazwą "świadczenie usług w zakresie przewozu i opieki uczniów (dzieci) do szkół na terenie gminy Dobra w ramach komunikacji regularnej na podstawie biletów miesięcznych ulgowych uczniowskich", po przeprowadzeniu postępowania o zamówienia publiczne umowę podpisano z Przedsiębiorstwem PKS Gryfice Sp. z o.o.

Finanse w oświacie:

- subwencja od państwa – 3 778 801, 00 zł,
- subwencja na uczniów będących obywatelami Ukrainy – 198 671,00 zł,
- organizacja dowozów uczniów do szkół – 322 507,60 zł,
- środki własne Gminy Dobra – 3 044 915,00 zł,
- łączny koszt wydatkowany na oświatę i wychowanie – 7 154 190,26 zł,
- dotacja przekazana do Szkoły Podstawowej w Wojtaszycach – 1 070 579,43 zł,
- dotacja otrzymana na wychowanie przedszkolne – 131 803,16 zł,
- wydatki na wychowanie przedszkolne – 158 609,00 zł.

8. Sport i rekreacja

Gmina Dobra oferuje mieszkańcom i odwiedzającym ten obszar obiekty sportowe zlokalizowane w Dobrej, do których należą:

- 1) Stadion piłkarski w Dobrej, którego historia sięga roku 1946. Obiekt zmodernizowano w roku 2010 i obecnie posiada on widownię składającą się z 400 miejsc siedzących,
- 2) Wielofunkcyjna hala sportowa z 1999 r. z 200 miejscami siedzącymi,
- 3) Kompleks Sportowy Orlik 2012 z 2010 r. składający się z pełnowymiarowego boiska do piłki siatkowej, pełnowymiarowego boiska do koszykówki i otwartego kortu tenisowego.

Sieć obiektów sportowych uzupełniają te znajdujące się na terenie szkół.

Na opisywanym terenie działają kluby sportowe, których celem jest popularyzacja kultury fizycznej i sportu:

- 1) Uczniowski Klub Sportowy „ARBOD” przy Szkole Podstawowej w Dobrej,
- 2) Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy Sarmata Dobra,
- 3) Fight Academy Dobra.

9. Służba zdrowia i bezpieczeństwo

Jednym z istotnych zadań w zakresie poziomu życia ludności jest zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia i życia. Szpitalem położonym najbliżej gminy Dobra jest Samodzielny Publiczny Szpital Rejonowy w Nowogardzie. Dla pacjentów w szpitalu wykonywane są wszystkie badania wymagane przez NFZ, związane z przebywaniem pacjenta na danym oddziale szpitalnym.

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej realizowane są również w przychodni w Dobrej, gdzie można skorzystać m.in. z porady lekarza rodzinnego czy pielęgniarki i położnej.

Jednym z podstawowych filarów zapewnienia bezpieczeństwa na terenie gminy Dobra jest Komenda Powiatowa Policji w Łobzie z Komisariatem w Dobrej. Zadaniem Policji jest utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Na opisywanym terenie działalność prowadzi Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łobzie. Wsparcie w lokalnych działaniach sprawują również ochotnicze straże pożarne.

Kontrolę w zakresie bezpieczeństwa na terenie Gminy Dobra prowadzi również Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Na terenie gminy Dobra nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR) lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR), przez co ryzyko wystąpienia poważnej awarii jest znikome.

III. INFORMACJE FINANSOWE

1. Informacje podstawowe

Budżet Gminy Dobra w 2023 roku uchwalony został uchwałą Rady Miejskiej Dobra nr Uchwała Nr XLIV/263/2022 z dnia 29.12.2022 roku.

Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Dobra zostało sporządzone zgodnie z ustawą o finansach publicznych i obejmuje:

- informację opisową dotyczącą wykonania budżetu Gminy;
- informację liczbową - dane ze sprawozdawczości budżetowej w szczegółowości nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.

2. Informacja opisowa dotycząca wykonania budżetu Gminy Dobra za 2023 rok

2.1. Planowanie budżetu

Budżet Gminy Dobra w 2023 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Dobra nr Uchwała Nr XLIV/263/2022 z dnia 29.12.2022 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 31 854 454,79 zł;
- realizację wydatków na poziomie 38 245 738,40 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 6 928 783,61 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 537 500,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 6 391 283,61 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Dobra na 2023 rok. Planowana na 2023 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2023 roku dokonano łącznie 40 zmian budżetu, z czego 11 uchwałami Rady Miejskiej Dobra i 29 zarządzeniami Burmistrza Gminy Dobra, co przedstawia tabela poniżej.

Tabela 5. Wprowadzone zmiany w budżecie na 2023 rok

L p.	Numer uchwały / zarządzenia	Dochody (w zł)		Wydatki (w zł)		Przychody (w zł)		Rozchody (w zł)	
		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
1	Zarządzenie Nr 6/2023	0,00	0,00	26 000,00	26 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Uchwała Nr XLV/281/2023	533 804,00	0,00	985 936,51	6 120,00	458 412,51	0,00	12 400,00	0,00
3	Zarządzenie Burmistrza Nr 9/2023	7 141,76	0,00	22 545,51	15 403,75	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Zarządzenie Nr 12/2023	74 615,00	0,00	74 615,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Uchwała Nr XLVI/287/2023	398 064,00	333 804,00	70 380,00	0,00	6 120,00	0,00	0,00	0,00
6	Zarządzenie Nr 14/2023	92 254,69	0,00	94 754,69	2 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Zarządzenie Burmistrza Nr 15/2023	50 000,00	0,00	60 657,97	10 657,97	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Zarządzenie Burmistrza Nr 19/2023	21 783,00	5 000,00	21 783,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Uchwała Nr XLVII/297/2023	4 662,00	1 901 307,00	1 075 262,56	2 481 707,40	490 200,16	0,00	0,00	0,00
10	Zarządzenie Burmistrza Nr 20/2023	0,00	0,00	36 670,00	36 670,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Zarządzenie Burmistrza Nr 21/2023	540 545,84	0,00	543 545,84	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Zarządzenie Nr 23/2023	1 576,95	0,00	41 095,24	39 518,29	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Zarządzenie Nr 24/2023	25 000,00	0,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Zarządzenie Nr 25/2023	17 866,00	0,00	17 866,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Uchwała Nr XLVIII/300/2023	85 499,74	0,00	85 499,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L p.	Numer uchwały / zarządzenia	Dochody (w zł)		Wydatki (w zł)		Przychody (w zł)		Rozchody (w zł)	
		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
16	Zarządzenie Burmistrza Nr 27/2023	0,00	0,00	16 575,00	16 575,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17	Zarządzenie Nr 30/2023	17 498,00	2 966,68	17 798,00	3 266,68	0,00	0,00	0,00	0,00
18	Uchwała Nr XLIX/308/2023	59 433,00	0,00	159 433,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00
19	Zarządzenie Nr 33/2023	3 300,00	0,00	116 778,30	113 478,30	0,00	0,00	0,00	0,00
20	Zarządzenie Nr 34/2023	16 966,00	0,00	16 966,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
21	Zarządzenie Nr 35/2023	5 400,00	0,00	11 400,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22	Zarządzenie Nr 37/2023	63 308,93	0,00	63 308,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
23	Uchwała Nr L/310/2023	22 444,00	0,00	22 444,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24	Zarządzenie Nr 38/2023	36 323,00	0,00	36 323,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
25	Zarządzenie Nr 41/2023	6 200,00	0,00	52 750,00	46 550,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	Zarządzenie Nr 43/2023	21 160,00	0,00	21 160,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
27	Uchwała Nr LI/313/2023	58 496,00	0,00	64 096,00	5 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28	Zarządzenie Nr 46/2023	14,94	0,00	50 770,94	50 756,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29	Uchwała Nr LII/314/2023	0,00	0,00	5 000,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30	Zarządzenie Burmistrza Nr 47/2023	545 598,47	0,00	545 598,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31	Zarządzenie Nr 49/2023	0,00	0,00	10 548,21	10 548,21	0,00	0,00	0,00	0,00
32	Zarządzenie Nr 50/2023	192 633,00	0,00	192 633,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L p.	Numer uchwały / zarządzenia	Dochody (w zł)		Wydatki (w zł)		Przychody (w zł)		Rozchody (w zł)	
		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
33	Uchwała Nr LIII/318/2023	716 864,00	2 715 000,00	696 864,00	2 695 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34	Zarządzenie Nr 52/2023	19 092,33	0,00	83 459,09	64 366,76	0,00	0,00	0,00	0,00
35	Zarządzenie Burmistrza Nr 54/2023	6 118,00	2 194,20	151 594,00	147 670,20	0,00	0,00	0,00	0,00
36	Uchwała Nr LIV/322/2023	78 600,00	0,00	78 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
37	Zarządzenie Nr 56/2023	0,00	37 434,00	78 726,95	116 160,95	0,00	0,00	0,00	0,00
38	Zarządzenie Nr 58/2023	5 444,00	0,00	10 714,00	5 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00
39	Uchwała Nr LV/328/2023	47 295,80	0,00	47 295,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40	Zarządzenie Nr 60/2023	0,00	0,00	419 793,22	419 793,22	0,00	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	3 775 002,45	4 997 705,88	6 152 241,97	6 332 612,73	1 054 732,67	0,00	12 400,00	0,00

Źródło: opracowanie własne.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów zmalał o 1 222 703,43 zł do kwoty 30 631 751,36 zł;
- plan wydatków zmalał o 180 370,76 zł do kwoty 38 065 367,64 zł;
- plan przychodów wzrósł o 1 054 732,67 zł do kwoty 7 983 516,28 zł;
- plan rozchodów wzrósł o 12 400,00 zł do kwoty 549 900,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Dobra zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 7 433 616,28 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

W poniższym opisie wykonanie odnosi się do planowanych wartości na dzień 31 grudnia 2023 roku. Ponadto w celach porównawczych na wykresach przedstawiono wielkości dochodów i wydatków zrealizowanych w 2022 roku i 2023 roku.

2.2. Dane ogólne

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2023 roku, planu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz wykonania za 2023 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 6. Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	31 854 454,79	30 631 751,36	27 909 823,72	91,11%
Wydatki	38 245 738,40	38 065 367,64	33 783 025,55	88,75%
Wynik	-6 391 283,61	-7 433 616,28	-5 873 201,83	-

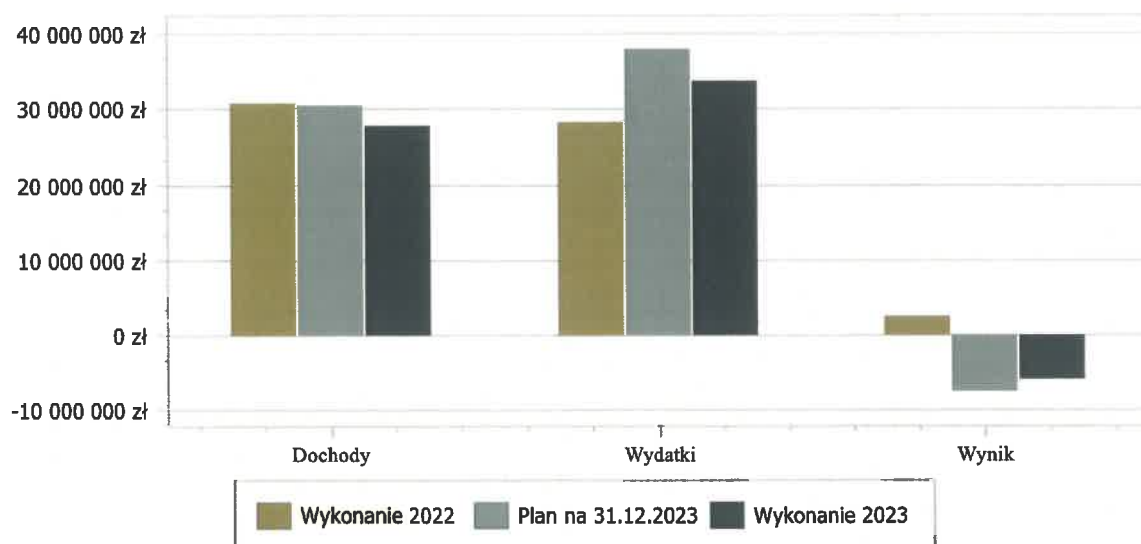
Źródło: opracowanie własne.

Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z:

- Kredytów i pożyczek w kwocie 1 500 000,00 zł;
- Wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 1 156 701,16 zł;
- Niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 3 216 500,67 zł.

Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2023 roku na przestrzeni lat 2022-2022 ujęto na wykresie poniżej.

Wykres 13. Wynik budżetu Gminy Dobra w 2023 roku w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.3. Dochody ogółem

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 27 909 823,72 zł, a ich realizacja stanowiła 91,11% planu wynoszącego 30 631 751,36 zł. Realizację planu dochodów w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 7. Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Dobra

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	18 561 334,31	21 926 597,88	22 596 224,35	103,05%	80,96%
Dochody majątkowe	13 293 120,48	8 705 153,48	5 313 599,37	61,04%	19,04%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	31 854 454,79	30 631 751,36	27 909 823,72	91,11%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 8. Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	8 378 702,79	9 688 670,49	10 513 942,70	108,52%	37,67%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	5 247 642,00	5 303 037,80	5 143 237,56	96,99%	18,43%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 084 500,00	6 124 500,00	3 265 241,06	53,31%	11,70%
855	Rodzina	2 071 000,00	2 288 024,00	2 224 444,70	97,22%	7,97%
600	Transport i łączność	5 298 187,00	2 130 168,80	2 107 013,82	98,91%	7,55%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 734 300,00	1 817 571,94	1 783 322,63	98,12%	6,39%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 725 000,00	1 306 289,94	1 005 540,47	76,98%	3,60%
700	Gospodarka mieszkaniowa	600 500,00	631 665,00	516 895,20	81,83%	1,85%
852	Pomoc społeczna	479 636,00	455 987,00	456 646,98	100,14%	1,64%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	335 000,00	413 747,44	123,51%	1,48%
801	Oświata i wychowanie	142 900,00	270 437,94	260 780,38	96,43%	0,93%
750	Administracja publiczna	35 175,00	67 435,45	63 486,50	94,14%	0,23%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	65 460,00	42 629,99	65,12%	0,15%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	912,00	41 819,00	41 811,43	99,98%	0,15%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	41 240,00	37 904,00	91,91%	0,14%
710	Działalność usługowa	26 000,00	26 200,00	21 596,21	82,43%	0,08%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	8 244,00	6 333,00	76,82%	0,02%
020	Leśnictwo	25 000,00	25 000,00	4 001,68	16,01%	0,01%
926	Kultura fizyczna	5 000,00	5 000,00	1 247,97	24,96%	< 0,01%
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	31 854 454,79	30 631 751,36	27 909 823,72	91,11%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

2.4. Dochody bieżące

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 22 596 224,35 zł, tj. w 103,05% w stosunku do planu wynoszącego 21 926 597,88 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniżej tabela.

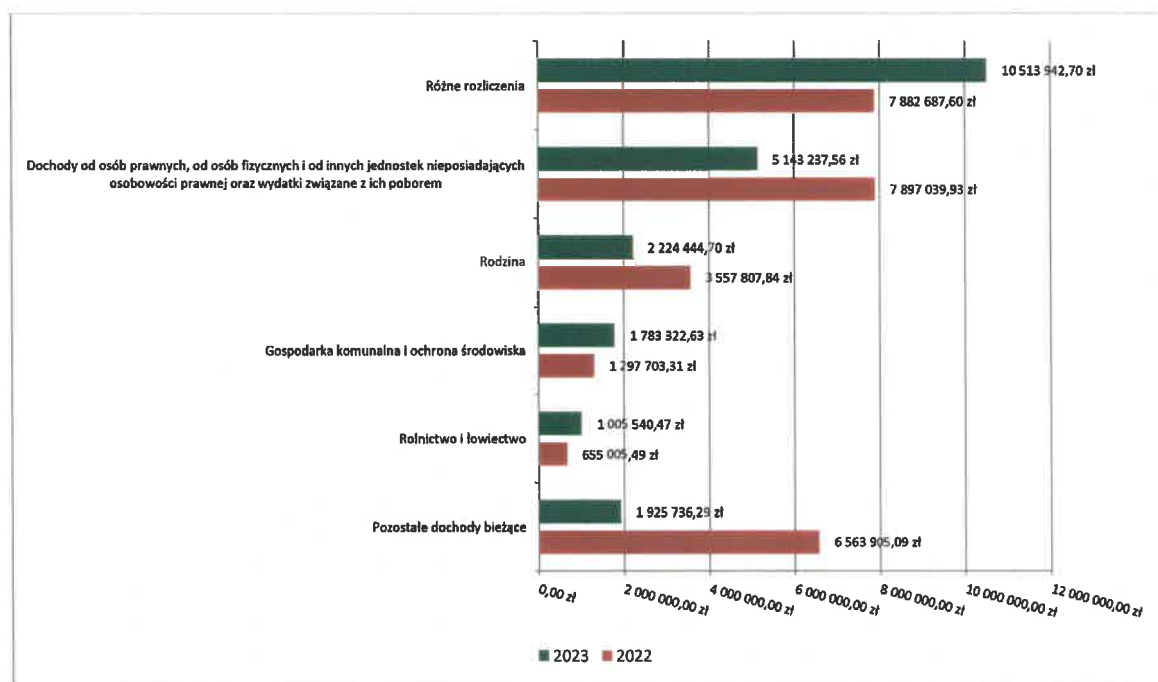
Tabela 9. Realizacja planu dochodów bieżących w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	8 253 082,31	9 563 050,01	10 513 942,70	109,94%	47,95%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	5 247 642,00	5 303 037,80	5 143 237,56	96,99%	23,46%
855	Rodzina	2 071 000,00	2 288 024,00	2 224 444,70	97,22%	10,14%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 734 300,00	1 817 571,94	1 783 322,63	98,12%	8,13%
010	Rolnictwo i łowiectwo	0,00	1 006 289,94	1 005 540,47	99,93%	4,59%
852	Pomoc społeczna	479 636,00	455 987,00	456 646,98	100,14%	2,08%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	335 000,00	413 747,44	123,51%	1,89%
700	Gospodarka mieszkaniowa	337 500,00	363 665,00	337 722,24	92,87%	1,54%
801	Oświata i wychowanie	142 900,00	270 437,94	260 780,38	96,43%	1,19%
600	Transport i łączność	228 187,00	230 168,80	210 863,82	91,61%	0,96%
750	Administracja publiczna	35 175,00	65 402,45	61 453,98	93,96%	0,28%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	65 460,00	42 629,99	65,12%	0,19%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	912,00	41 819,00	41 811,43	99,98%	0,19%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	41 240,00	37 904,00	91,91%	0,17%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	40 000,00	32 991,06	82,48%	0,15%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
710	Działalność usługowa	26 000,00	26 200,00	21 596,21	82,43%	0,10%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	8 244,00	6 333,00	76,82%	0,03%
926	Kultura fizyczna	5 000,00	5 000,00	1 247,97	24,96%	< 0,01%
020	Leśnictwo	0,00	0,00	7,79	-	< 0,01%
	RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	18 561 334,31	21 926 597,88	22 596 224,35	103,05%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 14. Dochody bieżące budżetu Gminy Dobra w 2023 roku wg działów w porównaniu do 2022 roku

Źródło: opracowanie własne.

2.4.1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 006 289,94 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 005 540,47 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 99,93%. Środki te:

- w rozdziale 01095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 1 005 540,47 zł, co stanowi 99,93% planu rocznego wynoszącego 1 006 289,94 zł. Na niniejszą wartość składają się:

- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 966 289,94 zł;
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 39 249,47 zł;
- wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 1,06 zł.

2.4.2. DZIAŁ 020 – LEŚNICTWO

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 0,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 7,79 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 0,00%. Środki te:

- w rozdziale 02095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 7,79 zł (plan 0,00 zł). Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 7,79 zł.

2.4.3. Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 335 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 413 747,44 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 123,51%. Środki te:

- w rozdziale 40095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 413 747,44 zł, co stanowi 123,51% planu rocznego wynoszącego 335 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z różnych dochodów w kwocie 413 747,44 zł.

2.4.4. Dział 600 – Transport i łączność

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 230 168,80 zł, zaś zrealizowane w kwocie 210 863,82 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 91,61%. Środki te:

- w rozdziale 60004 Lokalny transport zbiorowy zrealizowano w kwocie 163 468,82 zł, co stanowi 89,44% planu rocznego wynoszącego 182 773,80 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 161 487,02 zł;
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 1 981,80 zł.

- w rozdziale 60014 Drogi publiczne powiatowe zrealizowano w kwocie 47 395,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 47 395,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 47 395,00 zł.

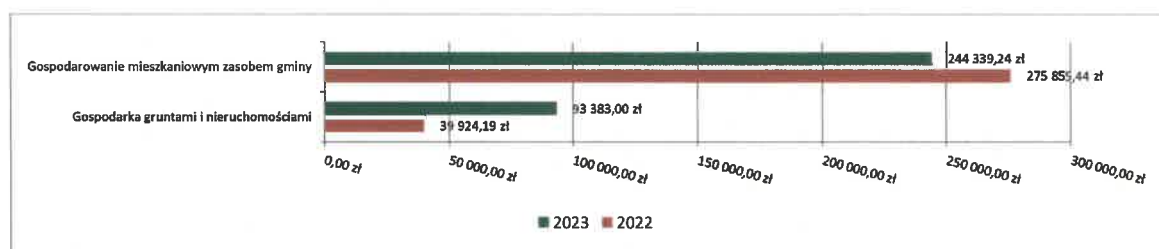
2.4.5. Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 363 665,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 337 722,24 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 92,87%. Środki te:

- w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami zrealizowano w kwocie 93 383,00 zł, co stanowi 103,00% planu rocznego wynoszącego 90 665,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 69 208,38 zł;
 - wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 23 005,94 zł;
 - wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 863,35 zł;
 - wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 241,15 zł;
 - wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności w kwocie 64,18 zł;
- w rozdziale 70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy zrealizowano w kwocie 244 339,24 zł, co stanowi 89,50% planu rocznego wynoszącego 273 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 227 612,11 zł;
 - wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 14 460,63 zł;

- wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 1 779,18 zł;
- wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 487,32 zł.

Wykres 15. Dochody bieżące w dziale Gospodarka mieszkaniowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

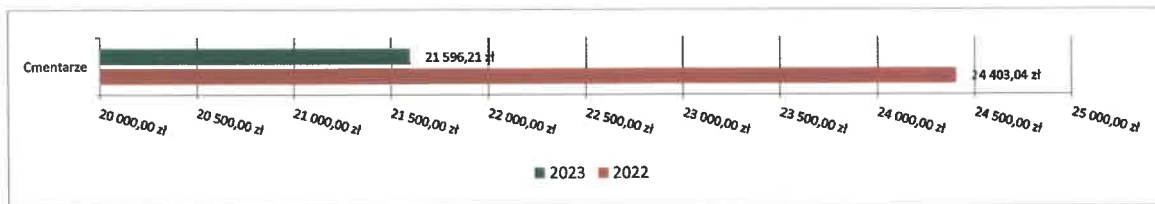
Źródło: opracowanie własne.

2.4.6. Dział 710 – Działalność usługowa

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 26 200,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 21 596,21 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 82,43%. Środki te:

- w rozdziale 71035 Cmentarze zrealizowano w kwocie 21 596,21 zł, co stanowi 82,43% planu rocznego wynoszącego 26 200,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 12 697,05 zł;
 - wpływy z różnych opłat w kwocie 8 784,47 zł;
 - wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 86,19 zł;
 - wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 28,50 zł.

Wykres 16. Dochody bieżące w dziale Działalność usługowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.4.7. Dział 750 – Administracja publiczna

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 65 402,45 zł, zaś zrealizowane w kwocie 61 453,98 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 93,96%. Środki te:

- w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie zrealizowano w kwocie 53 613,08 zł, co stanowi 93,20% planu rocznego wynoszącego 57 523,29 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 53 611,53 zł;
 - dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 1,55 zł.
- w rozdziale 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) zrealizowano w kwocie 4 261,74 zł, co stanowi 99,11% planu rocznego wynoszącego 4 300,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 3 340,88 zł;
 - wpływy z różnych dochodów w kwocie 920,86 zł.
- w rozdziale 75095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 3 579,16 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 3 579,16 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej w kwocie 3 500,00 zł;
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 79,16 zł.

2.4.8. Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 41 819,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 41 811,43 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 99,98%. Środki te:

- w rozdziale 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa zrealizowano w kwocie 912,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 912,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 912,00 zł.
- w rozdziale 75108 Wybory do Sejmu i Senatu zrealizowano w kwocie 40 687,43 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 40 695,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 40 687,43 zł.
- w rozdziale 75110 Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne zrealizowano w kwocie 212,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 212,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 212,00 zł.

2.4.9. Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 41 240,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 37 904,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 91,91%. Środki te:

- w rozdziale 75495 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 37 904,00 zł, co stanowi 91,91% planu rocznego wynoszącego 41 240,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 37 904,00 zł.

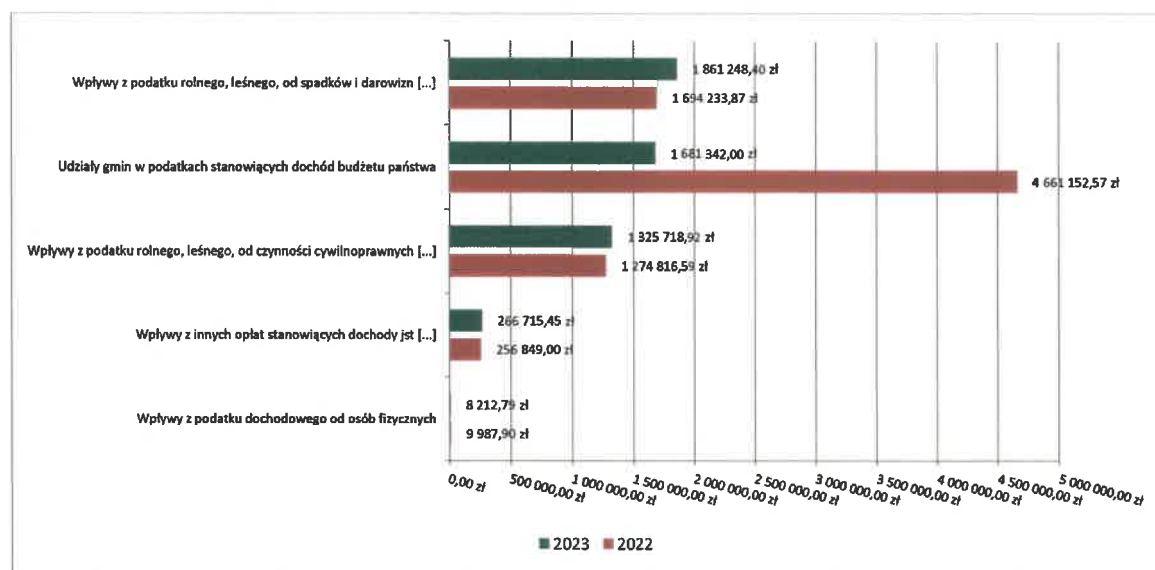
2.4.10. Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 5 303 037,80 zł, zaś zrealizowane w kwocie 5 143 237,56 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 96,99%. Środki te:

- w rozdziale 75601 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych zrealizowano w kwocie 8 212,79 zł, co stanowi 91,25% planu rocznego wynoszącego 9 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w kwocie 8 212,79 zł.
- w rozdziale 75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych zrealizowano w kwocie 1 325 718,92 zł, co stanowi 100,10% planu rocznego wynoszącego 1 324 350,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z podatku od nieruchomości w kwocie 1 055 725,23 zł;
 - wpływy z podatku rolnego w kwocie 179 299,81 zł;
 - wpływy z podatku leśnego w kwocie 62 986,00 zł;
 - wpływy z podatku od środków transportowych w kwocie 12 942,00 zł;
 - wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w kwocie 12 340,00 zł;
 - wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie 2 099,68 zł;
 - wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 231,20 zł;
 - rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych w kwocie 95,00 zł;
- w rozdziale 75616 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych zrealizowano w kwocie 1 861 248,40 zł, co stanowi 92,95% planu rocznego wynoszącego 2 002 500,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z podatku od nieruchomości w kwocie 857 970,21 zł;
 - wpływy z podatku rolnego w kwocie 800 266,59 zł;
 - wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w kwocie 125 110,92 zł;
 - wpływy z podatku od spadków i darowizn w kwocie 23 139,42 zł;
 - wpływy z podatku leśnego w kwocie 20 714,80 zł;

- wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie 20 273,46 zł;
 - wpływy z podatku od środków transportowych w kwocie 7 650,00 zł;
 - wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 4 638,00 zł;
 - wpływy z opłaty targowej w kwocie 1 340,00 zł;
 - wpływy z opłaty prolongacyjnej w kwocie 145,00 zł.
- w rozdziale 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw zrealizowano w kwocie 266 715,45 zł, co stanowi 93,31% planu rocznego wynoszącego 285 845,80 zł. Na niniejszą wartość składają się:
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 105 545,52 zł;
 - wpływy z opłaty eksploatacyjnej w kwocie 102 403,40 zł;
 - wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 32 300,28 zł;
 - wpływy z opłaty skarbowej w kwocie 24 690,00 zł;
 - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw w kwocie 1 776,25 zł.
- w rozdziale 75621 Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zrealizowano w kwocie 1 681 342,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 1 681 342,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 1 647 620,00 zł;
 - wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie 33 722,00 zł.

Wykres 17. Dochody bieżące w dziale Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

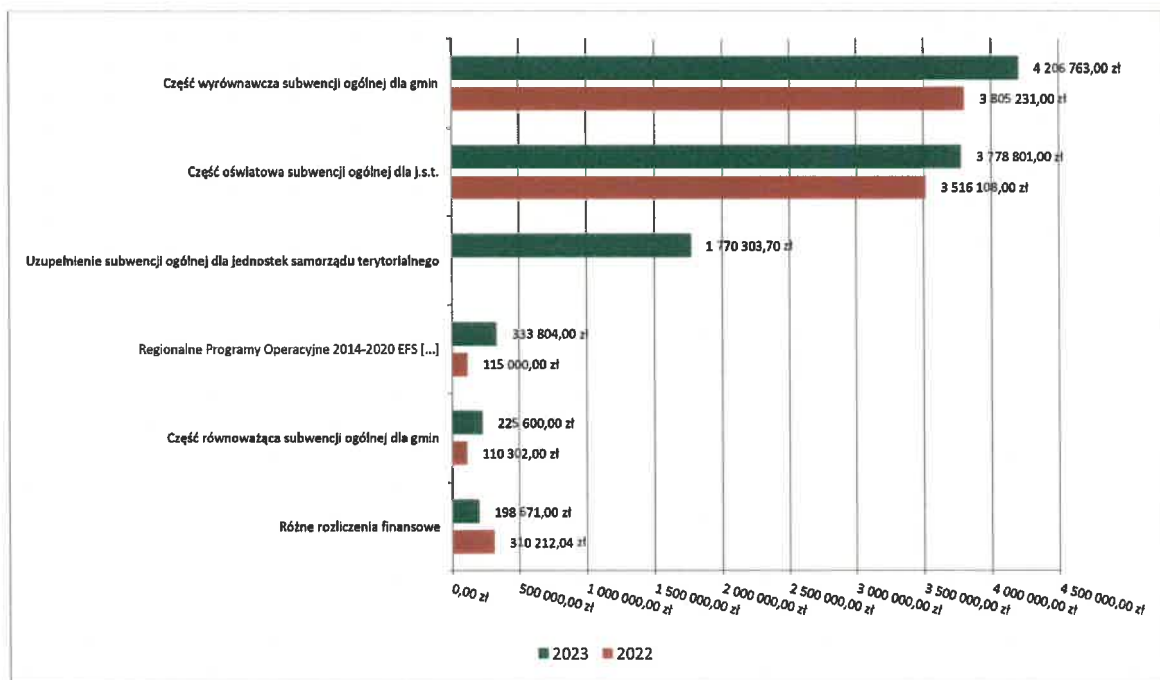
2.4.11. Dział 758 – Różne rozliczenia

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 9 563 050,01 zł, zaś zrealizowane w kwocie 10 513 942,70 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 109,94%. Środki te:

- w rozdziale 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego zrealizowano w kwocie 3 778 801,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 3 778 801,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - subwencje ogólne z budżetu państwa w kwocie 3 778 801,00 zł.
- w rozdziale 75802 Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego zrealizowano w kwocie 1 770 303,70 zł, co stanowi 229,82% planu rocznego wynoszącego 770 303,70 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki na uzupełnienie dochodów gmin w kwocie 1 770 303,70 zł.
- w rozdziale 75807 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin zrealizowano w kwocie 4 206 763,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 4 206 763,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - subwencje ogólne z budżetu państwa w kwocie 4 206 763,00 zł.
- w rozdziale 75814 Różne rozliczenia finansowe zrealizowano w kwocie 198 671,00 zł, co stanowi 85,02% planu rocznego wynoszącego 233 671,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:

- środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 198 671,00 zł;
- w rozdziale 75831 Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin zrealizowano w kwocie 225 600,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 225 600,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - subwencje ogólne z budżetu państwa w kwocie 225 600,00 zł.
- w rozdziale 75863 Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020 finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zaplanowano 14 107,31 zł;
- w rozdziale 75864 Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020 finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego zrealizowano w kwocie 333 804,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 333 804,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 333 804,00 zł.

Wykres 18. Dochody bieżące w dziale Różne rozliczenia w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.4.12. Dział 801 – Oświata i wychowanie

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 270 437,94 zł, zaś zrealizowane w kwocie 260 780,38 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 96,43%. Środki te:

- w rozdziale 80101 Szkoły podstawowe zrealizowano w kwocie 67 723,63 zł, co stanowi 104,44% planu rocznego wynoszącego 64 844,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących w kwocie 50 000,00 zł;
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 12 000,00 zł;
 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej w kwocie 2 744,00 zł;
 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 1 890,23 zł;
 - wpływy z różnych dochodów w kwocie 946,40 zł;
 - wpływy z różnych opłat w kwocie 143,00 zł.
- w rozdziale 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych zrealizowano w kwocie 135 321,16 zł, co stanowi 91,95% planu rocznego wynoszącego 147 162,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 131 803,16 zł;
 - wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w kwocie 3 518,00 zł.
- w rozdziale 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych zrealizowano w kwocie 37 798,79 zł, co stanowi 98,19% planu rocznego wynoszącego 38 495,14 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 36 902,87 zł;
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 895,92 zł.

- w rozdziale 80195 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 19 936,80 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 19 936,80 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w kwocie 19 936,80 zł.

2.4.13. Dział 851 – Ochrona zdrowia

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 455 987,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 456 646,98 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 100,14%. Środki te:

- w rozdziale 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej zrealizowano w kwocie 14 019,44 zł, co stanowi 98,77% planu rocznego wynoszącego 14 194,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 14 019,44 zł.
- w rozdziale 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zrealizowano w kwocie 53 759,15 zł, co stanowi 93,03% planu rocznego wynoszącego 57 790,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 53 759,15 zł.
- w rozdziale 85216 Zasiłki stałe zrealizowano w kwocie 90 824,47 zł, co stanowi 97,28% planu rocznego wynoszącego 93 365,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 90 824,47 zł.
- w rozdziale 85219 Ośrodki pomocy społecznej zrealizowano w kwocie 96 342,10 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 96 338,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 96 338,00 zł;
 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 4,10 zł.

- w rozdziale 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zrealizowano w kwocie 77 329,82 zł, co stanowi 118,79% planu rocznego wynoszącego 65 100,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 41 000,00 zł;
 - wpływy z usług w kwocie 36 119,25 zł;
 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 137,27 zł;
 - dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 73,30 zł.
- w rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania zrealizowano w kwocie 120 000,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 120 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 120 000,00 zł.
- w rozdziale 85295 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 4 372,00 zł, co stanowi 47,52% planu rocznego wynoszącego 9 200,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 4 372,00 zł.

2.4.14. Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 65 460,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 42 629,99 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 65,12%. Środki te:

- w rozdziale 85395 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 42 629,99 zł, co stanowi 65,12% planu rocznego wynoszącego 65 460,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie 42 329,99 zł;
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 300,00 zł.

2.4.15. Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 8 244,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 6 333,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 76,82%. Środki te:

- w rozdziale 85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym zrealizowano w kwocie 6 333,00 zł, co stanowi 76,82% planu rocznego wynoszącego 8 244,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w kwocie 6 333,00 zł.

2.4.16. Dział 855 – Rodzina

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 2 288 024,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2 224 444,70 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 97,22%. Środki te:

- w rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zrealizowano w kwocie 2 121 970,46 zł, co stanowi 97,16% planu rocznego wynoszącego 2 184 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 2 110 706,07 zł;
 - dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 8 603,13 zł;
 - wpływy z różnych dochodów w kwocie 2 661,26 zł;
- w rozdziale 85503 Karta Dużej Rodziny zrealizowano w kwocie 728,65 zł, co stanowi 80,96% planu rocznego wynoszącego 900,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 727,00 zł;
 - dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwocie 1,65 zł.
- w rozdziale 85504 Wspieranie rodziny zrealizowano w kwocie 2 301,06 zł, co stanowi 92,04% planu rocznego wynoszącego 2 500,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw w kwocie 2 301,06 zł.
- w rozdziale 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów zrealizowano w kwocie 75 169,82 zł, co stanowi 99,53% planu rocznego wynoszącego 75 524,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:

- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami w kwocie 75 169,82 zł.
- w rozdziale 85595 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 24 274,71 zł, co stanowi 96,71% planu rocznego wynoszącego 25 100,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 24 274,71 zł.

2.4.17. Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 817 571,94 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 783 322,63 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 98,12%. Środki te:

- w rozdziale 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód zrealizowano w kwocie 749 541,11 zł, co stanowi 94,88% planu rocznego wynoszącego 790 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z różnych dochodów w kwocie 553 442,11 zł;
 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 196 099,00 zł.
- w rozdziale 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi zrealizowano w kwocie 931 572,99 zł, co stanowi 101,26% planu rocznego wynoszącego 920 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw w kwocie 931 572,99 zł.
- w rozdziale 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu zrealizowano w kwocie 25 358,74 zł, co stanowi 101,40% planu rocznego wynoszącego 25 009,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 25 358,74 zł.
- w rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg zrealizowano w kwocie 9 801,39 zł, co stanowi 98,01% planu rocznego wynoszącego 10 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 9 801,39 zł.
- w rozdziale 90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska zrealizowano w kwocie 5 759,63 zł, co stanowi 95,99% planu rocznego wynoszącego 6 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z różnych opłat w kwocie 5 759,63 zł.

- w rozdziale 90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami zrealizowano w kwocie 61 288,77 zł, co stanowi 92,08% planu rocznego wynoszącego 66 562,94 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących w kwocie 50 690,63 zł;
 - wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie 5 784,47 zł;
 - wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 4 764,67 zł;
 - wpływy z opłaty prolongacyjnej w kwocie 49,00 zł.

2.4.18. Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 40 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 32 991,06 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 82,48%. Środki te:

- w rozdziale 92195 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 32 991,06 zł, co stanowi 82,48% planu rocznego wynoszącego 40 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej w kwocie 22 991,06 zł;
 - dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących w kwocie 10 000,00 zł.

2.4.19. Dział 926 – Kultura fizyczna

Dochody bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 5 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 247,97 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów bieżących wyniósł 24,96%. Środki te:

- w rozdziale 92601 Obiekty sportowe zrealizowano w kwocie 1 247,97 zł, co stanowi 24,96% planu rocznego wynoszącego 5 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy z usług w kwocie 1 247,97 zł.

2.5. Dochody majątkowe

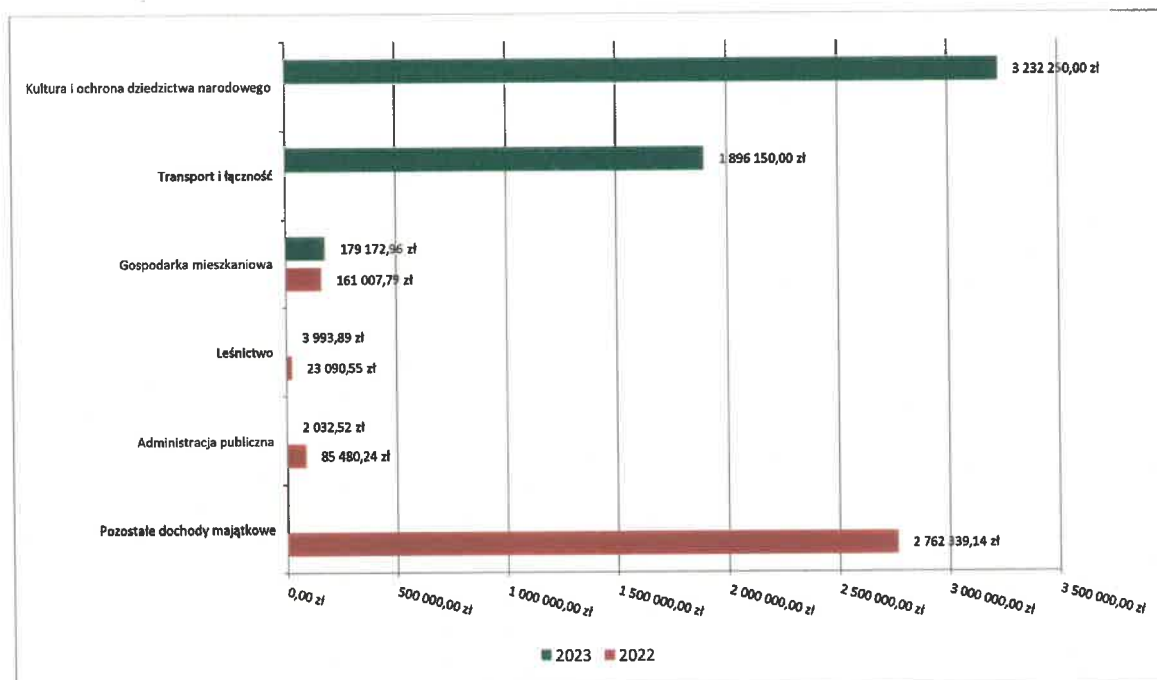
Dochody majątkowe Gminy Dobra w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 5 313 599,37 zł, tj. w 61,04% w stosunku do planu wynoszącego 8 705 153,48 zł. Strukturę zrealizowanych w 2023 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Realizacja planu dochodów majątkowych w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 084 500,00	6 084 500,00	3 232 250,00	53,12%	37,13%
600	Transport i łączność	5 070 000,00	1 900 000,00	1 896 150,00	99,80%	21,78%
700	Gospodarka mieszkaniowa	263 000,00	268 000,00	179 172,96	66,86%	2,06%
020	Leśnictwo	25 000,00	25 000,00	3 993,89	15,98%	0,05%
750	Administracja publiczna	0,00	2 033,00	2 032,52	99,98%	0,02%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 725 000,00	300 000,00	0,00	0,00%	0,00%
758	Różne rozliczenia	125 620,48	125 620,48	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	13 293 120,48	8 705 153,48	5 313 599,37	61,04%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 19. Dochody majątkowe budżetu Gminy Dobra w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku

Źródło: opracowanie własne.

2.5.1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 300 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 0,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 0,00%. Środki te:

- w rozdziale 01095 Pozostała działalność w kwocie 300 000,00 zł.

2.5.2. Dział 020 – Leśnictwo

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 25 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 3 993,89 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 15,98%. Środki te:

- w rozdziale 02095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 3 993,89 zł, co stanowi 15,98% planu rocznego wynoszącego 25 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 3 993,89 zł.

2.5.3. DZIAŁ 600 – TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 900 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 896 150,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 99,80%. Środki te:

- w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne zrealizowano w kwocie 1 896 150,00 zł, co stanowi 99,80% planu rocznego wynoszącego 1 900 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 1 896 150,00 zł.

2.5.4. Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 268 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 179 172,96 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 66,86%. Środki te:

- w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami zrealizowano w kwocie 75 499,28 zł, co stanowi 96,79% planu rocznego wynoszącego 78 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 74 401,00 zł;
 - wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w kwocie 1 098,28 zł.

- w rozdziale 70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy zrealizowano w kwocie 103 673,68 zł, co stanowi 54,57% planu rocznego wynoszącego 190 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w kwocie 103 673,68 zł.

2.5.5. Dział 750 – Administracja publiczna

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 2 033,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2 032,52 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 99,98%. Środki te:

- w rozdziale 75095 Pozostała działalność zrealizowano w kwocie 2 032,52 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 2 033,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 2 032,52 zł.

2.5.6. Dział 758 – Różne rozliczenia

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 125 620,48 zł, zaś zrealizowane w kwocie 0,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 0,00%. Środki te:

- w rozdziale 75863 Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020 finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 125 620,48 zł;

2.5.7. Dział 926 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Dochody majątkowe w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 6 084 500,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 3 232 250,00 zł, w rezultacie stopień realizacji dochodów majątkowych wyniósł 53,12%. Środki te:

- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby zrealizowano w kwocie 2 432 250,00 zł, co stanowi 56,77% planu rocznego wynoszącego 4 284 500,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 2 432 250,00 zł.
- w rozdziale 92127 Działalność dotycząca miejsc pamięci narodowej oraz ochrony pamięci walk i męczeństwa zrealizowano w kwocie 800 000,00 zł, co stanowi 44,44% planu rocznego wynoszącego 1 800 000,00 zł. Na niniejszą wartość składają się:
 - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 800 000,00 zł.

2.6. Wydatki ogółem

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 33 783 025,55 zł, a ich realizacja wyniosła 88,75% planu wynoszącego 38 065 367,64 zł. Realizację planu wydatków w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 11. Realizacja planu wydatków w 2023 roku w Gminie Dobra

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	18 129 334,31	21 969 369,00	21 049 702,07	95,81%	62,31%
Wydatki majątkowe	20 116 404,09	16 095 998,64	12 733 323,48	79,11%	37,69%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	38 245 738,40	38 065 367,64	33 783 025,55	88,75%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 12. Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	6 642 137,00	7 210 448,64	7 154 190,26	99,22%	21,18%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 733 156,44	6 657 137,98	6 561 915,64	98,57%	19,42%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8 326 732,42	8 510 732,42	5 221 786,23	61,36%	15,46%
750	Administracja publiczna	3 279 957,00	3 565 426,40	3 531 272,95	99,04%	10,45%
600	Transport i łączność	5 836 042,00	2 523 023,80	2 456 389,78	97,36%	7,27%
855	Rodzina	2 290 404,00	2 516 478,00	2 408 771,10	95,72%	7,13%
852	Pomoc społeczna	2 232 261,00	2 208 612,00	1 933 005,93	87,52%	5,72%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 817 275,00	1 358 564,94	1 253 618,23	92,28%	3,71%
926	Kultura fizyczna	770 100,00	798 238,00	782 070,27	97,97%	2,31%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	710 000,00	709 838,87	99,98%	2,10%
710	Działalność usługowa	436 247,54	520 797,54	520 690,68	99,98%	1,54%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 000,00	468 854,56	446 024,55	95,13%	1,32%
700	Gospodarka mieszkaniowa	164 602,00	234 802,00	234 522,06	99,88%	0,69%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	193 212,00	239 452,00	194 047,18	81,04%	0,57%
757	Obsługa długu publicznego	170 000,00	193 500,00	193 464,11	99,98%	0,57%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
851	Ochrona zdrowia	125 000,00	162 326,36	125 546,06	77,34%	0,37%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	912,00	41 819,00	41 811,43	99,98%	0,12%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	3 700,00	11 944,00	8 815,25	73,80%	0,03%
630	Turystyka	10 000,00	10 000,00	4 640,97	46,41%	0,01%
752	Obrona narodowa	1 000,00	1 000,00	604,00	60,40%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	200 000,00	122 210,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	38 245 738,40	38 065 367,64	33 783 025,55	88,75%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

2.7. Wydatki bieżące

W 2023 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 21 049 702,07 zł, tj. w 95,81% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 21 969 369,00 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

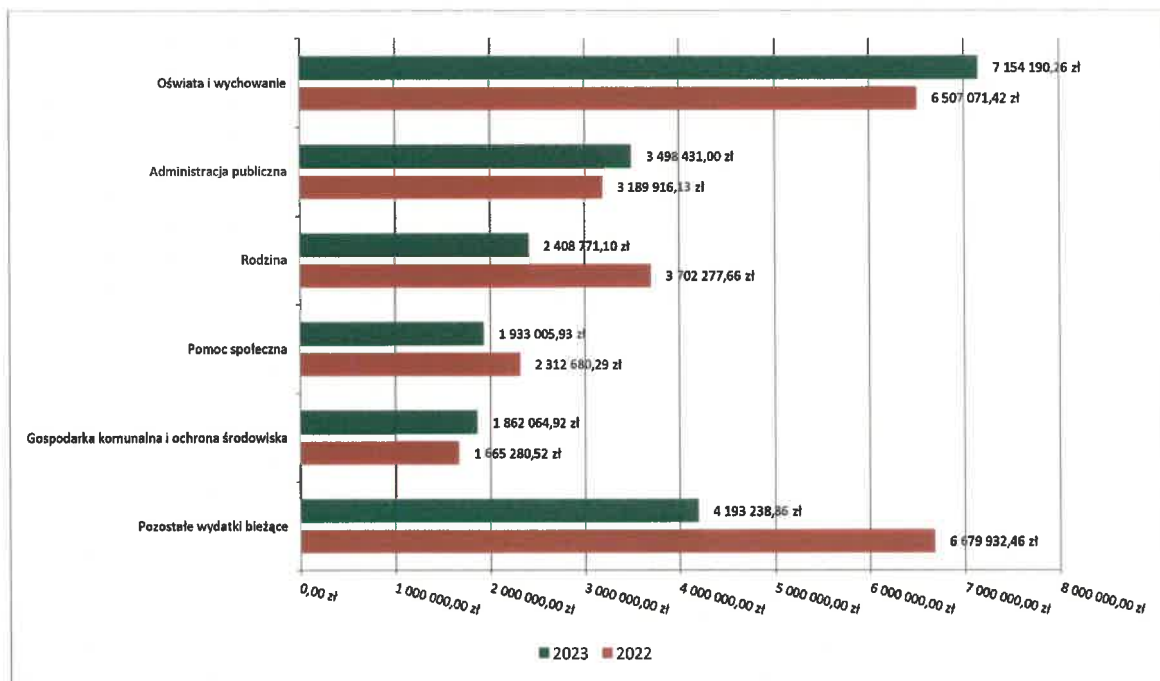
Tabela 13. Realizacja planu wydatków bieżących w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	6 642 137,00	7 210 448,64	7 154 190,26	99,22%	33,99%
750	Administracja publiczna	3 267 957,00	3 532 584,45	3 498 431,00	99,03%	16,62%
855	Rodzina	2 290 404,00	2 516 478,00	2 408 771,10	95,72%	11,44%
852	Pomoc społeczna	2 232 261,00	2 208 612,00	1 933 005,93	87,52%	9,18%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 655 907,31	1 939 286,25	1 862 064,92	96,02%	8,85%
010	Rolnictwo i łowiectwo	92 000,00	1 058 289,94	993 117,73	93,84%	4,72%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	710 000,00	709 838,87	99,98%	3,37%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	356 600,00	540 600,00	514 152,05	95,11%	2,44%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 000,00	468 854,56	446 024,55	95,13%	2,12%
926	Kultura fizyczna	319 600,00	327 638,00	313 721,82	95,75%	1,49%
600	Transport i łączność	291 042,00	288 023,80	251 919,64	87,46%	1,20%
700	Gospodarka mieszkaniowa	164 602,00	234 802,00	234 522,06	99,88%	1,11%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
757	Obsługa długu publicznego	170 000,00	193 500,00	193 464,11	99,98%	0,92%
710	Działalność usługowa	130 000,00	186 500,00	186 393,14	99,94%	0,89%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	163 212,00	204 452,00	168 667,18	82,50%	0,80%
851	Ochrona zdrowia	125 000,00	162 326,36	125 546,06	77,34%	0,60%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	912,00	41 819,00	41 811,43	99,98%	0,20%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	3 700,00	11 944,00	8 815,25	73,80%	0,04%
630	Turystyka	10 000,00	10 000,00	4 640,97	46,41%	0,02%
752	Obrona narodowa	1 000,00	1 000,00	604,00	60,40%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	200 000,00	122 210,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE	18 129 334,31	21 969 369,00	21 049 702,07	95,81%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 20. Dochody bieżące budżetu Gminy Dobra wg źródeł ich pochodzenia w 2023 roku w porównaniu do roku 2022

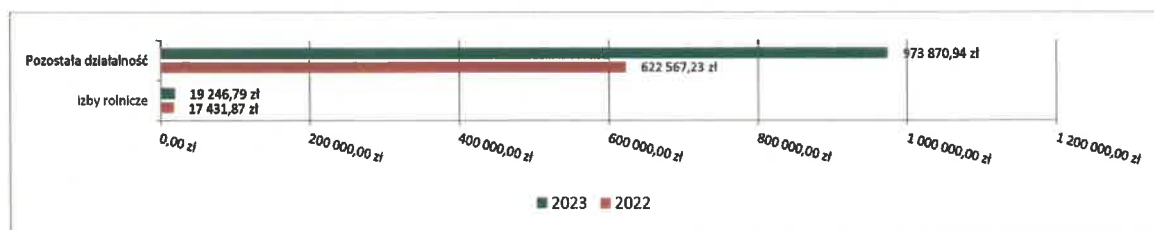
Źródło: opracowanie własne.

2.7.1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 058 289,94 zł, zaś zrealizowane w kwocie 993 117,73 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 93,84%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 01030 Izby rolnicze wydatkowano kwotę 19 246,79 zł, co stanowi 87,49% planu rocznego wynoszącego 22 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego w kwocie 19 246,79 zł.
- w rozdziale 01044 Infrastruktura sanitacyjna wsi zaplanowano 30 000,00 zł;
- w rozdziale 01095 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 973 870,94 zł, co stanowi 96,78% planu rocznego wynoszącego 1 006 289,94 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - różne opłaty i składki w kwocie 947 343,07 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 8 804,00 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 8 201,86 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 7 800,81 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1 505,50 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 215,70 zł.

Wykres 21. Wydatki bieżące w dziale Rolnictwo i łowiectwo w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

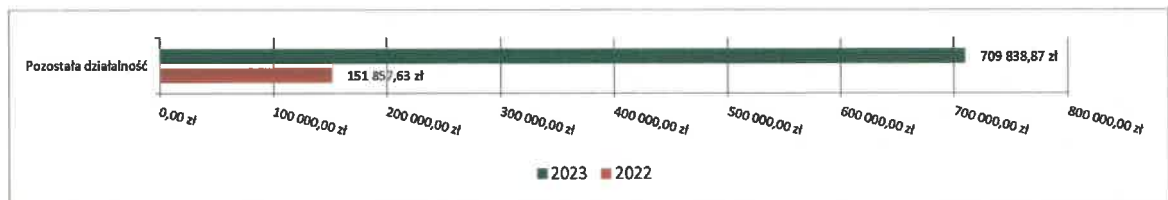
Źródło: opracowanie własne.

2.7.2. Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 710 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 709 838,87 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,98%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 40095 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 709 838,87 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 710 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na zakup usług pozostałych w kwocie 709 838,87 zł.

Wykres 22. Wydatki bieżące w dziale Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.3. Dział 600 – Transport i łączność

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 288 023,80 zł, zaś zrealizowane w kwocie 251 919,64 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 87,46%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 60004 Lokalny transport zbiorowy wydatkowano kwotę 183 522,69 zł, co stanowi 86,25% planu rocznego wynoszącego 212 773,80 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 183 354,43 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 168,26 zł.
- w rozdziale 60014 Drogi publiczne powiatowe wydatkowano kwotę 248,80 zł, co stanowi 99,52% planu rocznego wynoszącego 250,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 248,80 zł.
- w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne wydatkowano kwotę 68 148,15 zł, co stanowi 90,86% planu rocznego wynoszącego 75 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 57 947,51 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 10 200,64 zł.

2.7.4. Dział 630 – Turystyka

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 10 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 4 640,97 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 46,41%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 63095 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 4 640,97 zł, co stanowi 46,41% planu rocznego wynoszącego 10 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 2 705,15 zł;
- zakup usług pozostałych w kwocie 1 287,10 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 553,98 zł;
- składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 94,74 zł.

2.7.5. Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 234 802,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 234 522,06 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,88%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami wydatkowano kwotę 116 187,07 zł, co stanowi 99,79% planu rocznego wynoszącego 116 432,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

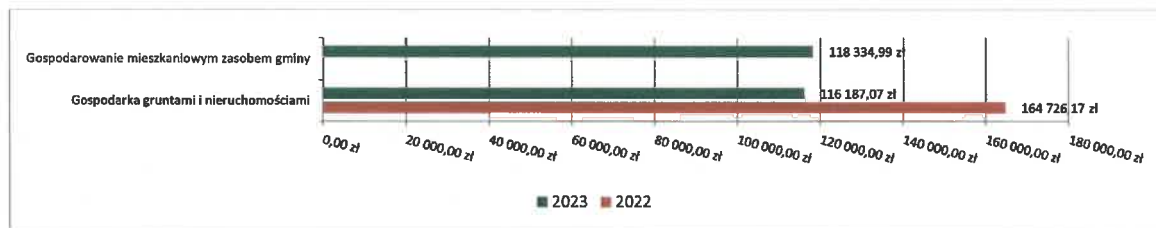
- zakup usług pozostałych w kwocie 91 751,80 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 15 226,10 zł;
- zakup energii w kwocie 7 362,92 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 831,02 zł;
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 731,13 zł;
- składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 142,10 zł;
- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 102,00 zł;
- różne opłaty i składki w kwocie 40,00 zł.

- w rozdziale 70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy wydatkowano kwotę 118 334,99 zł, co stanowi 99,97% planu rocznego wynoszącego 118 370,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- zakup usług pozostałych w kwocie 54 703,66 zł;
- opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe w kwocie 30 342,86 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 12 805,00 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 8 903,75 zł;
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 5 877,08 zł;
- zakup energii w kwocie 4 518,75 zł;

- składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1 088,93 zł;
- składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 94,96 zł.

Wykres 23. Wydatki bieżące w dziale Gospodarka mieszkaniowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

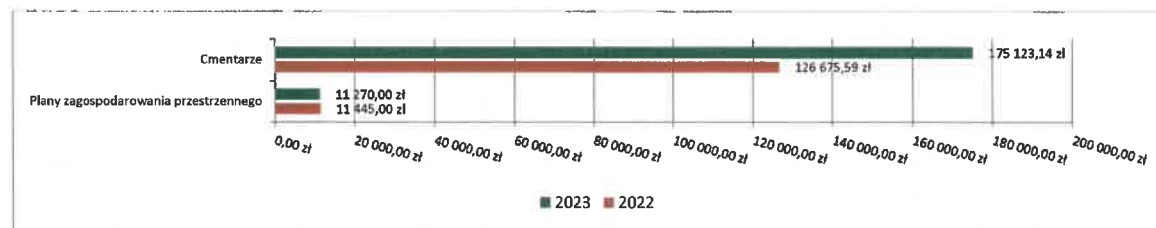
Źródło: opracowanie własne.

2.7.6. Dział 710 – Działalność usługowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 186 500,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 186 393,14 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,94%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 71004 Plany zagospodarowania przestrzennego wydatkowano kwotę 11 270,00 zł, co stanowi 99,73% planu rocznego wynoszącego 11 300,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 11 270,00 zł.
- w rozdziale 71035 Cmentarze wydatkowano kwotę 175 123,14 zł, co stanowi 99,96% planu rocznego wynoszącego 175 200,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 147 240,93 zł;
 - zakup energii w kwocie 21 949,05 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 5 933,16 zł.

Wykres 24. Wydatki bieżące w dziale Działalność usługowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.7. Dział 750 – Administracja publiczna

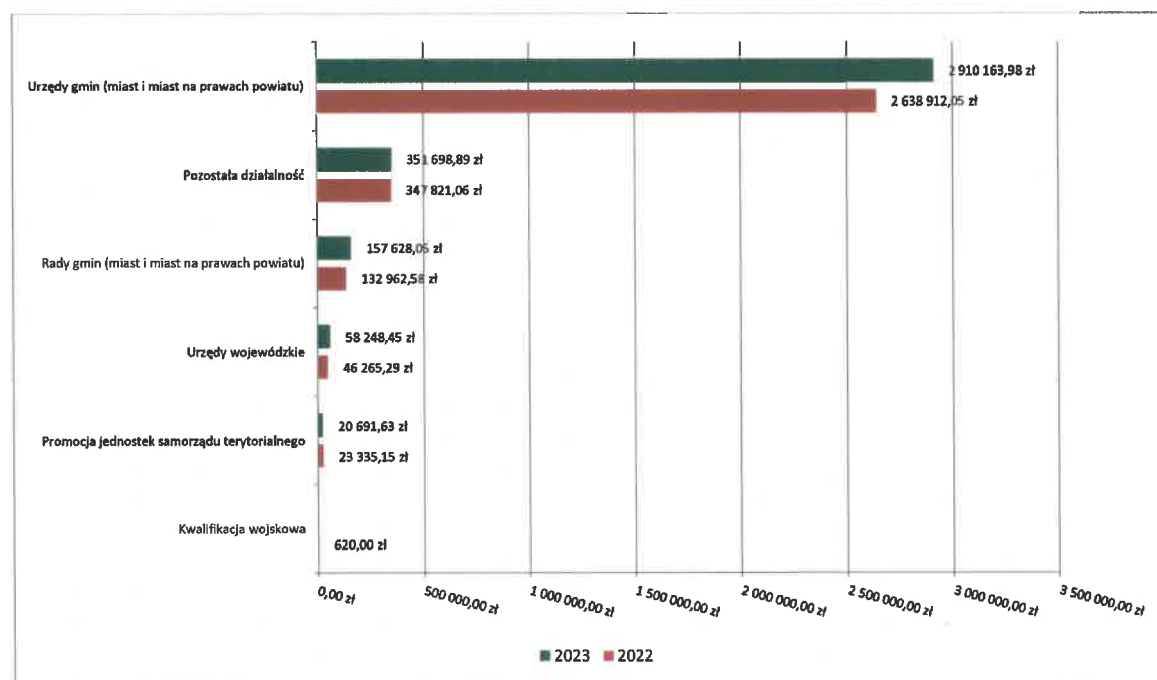
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 3 532 584,45 zł, zaś zrealizowane w kwocie 3 498 431,00 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,03%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie wydatkowano kwotę 58 248,45 zł, co stanowi 90,47% planu rocznego wynoszącego 64 384,45 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 38 528,90 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 5 766,16 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 5 407,21 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 4 625,74 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 2 371,14 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 746,00 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 447,67 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 276,47 zł;
 - wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 79,16 zł.
- w rozdziale 75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) wydatkowano kwotę 157 628,05 zł, co stanowi 99,64% planu rocznego wynoszącego 158 200,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych w kwocie 131 480,00 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 18 603,97 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 5 928,54 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 1 016,76 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 598,78 zł.
- w rozdziale 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) wydatkowano kwotę 2 910 163,98 zł, co stanowi 99,75% planu rocznego wynoszącego 2 917 452,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 1 822 975,92 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 384 563,70 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 315 562,65 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 116 843,35 zł;

- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 113 794,40 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 39 504,70 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 34 927,29 zł;
 - zakup energii w kwocie 25 449,41 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 20 442,75 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 11 942,00 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 8 389,87 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 4 535,00 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 2 901,54 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 2 566,13 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 2 400,00 zł;
 - koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 1 800,00 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 1 565,00 zł;
 - pozostałe odsetki w kwocie 0,27 zł.
- w rozdziale 75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego wydatkowano kwotę 20 691,63 zł, co stanowi 99,97% planu rocznego wynoszącego 20 698,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług pozostałych w kwocie 9 304,64 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 8 952,69 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 2 434,30 zł.
- w rozdziale 75095 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 351 698,89 zł, co stanowi 94,58% planu rocznego wynoszącego 371 850,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 127 272,53 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 79 424,16 zł;
 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych w kwocie 54 000,00 zł;
 - wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w kwocie 40 306,00 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 14 786,79 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 9 496,20 zł;

- wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących w kwocie 8 581,00 zł;
- nagrody konkursowe w kwocie 5 888,11 zł;
- kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 5 100,00 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 5 092,00 zł;
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 1 749,10 zł;
- pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 3,00 zł;

Wykres 25. Wydatki bieżące w dziale Administracja publiczna w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.8. Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 41 819,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 41 811,43 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,98%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa wydatkowano kwotę 912,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 912,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 778,83 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 133,17 zł.
- w rozdziale 75108 Wybory do Sejmu i Senatu wydatkowano kwotę 40 687,43 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 40 695,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych w kwocie 21 120,00 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 6 677,06 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 5 300,00 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 4 238,79 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 2 150,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 974,70 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 184,00 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 42,88 zł.
- w rozdziale 75110 Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne wydatkowano kwotę 212,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 212,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 212,00 zł.

2.7.9. DZIAŁ 752 – Obrona narodowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 000,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 604,00 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 60,40%. Środki te przeznaczono następująco:

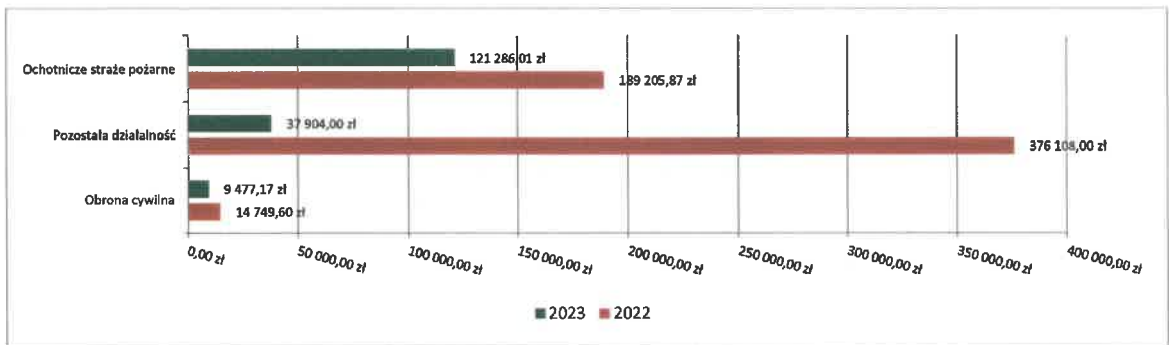
- w rozdziale 75224 Kwalifikacja wojskowa wydatkowano kwotę 604,00 zł, co stanowi 60,40% planu rocznego wynoszącego 1 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 604,00 zł.

2.7.10. Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 204 452,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 168 667,18 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 82,50%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 75412 Ochotnicze straże pożarne wydatkowano kwotę 121 286,01 zł, co stanowi 83,52% planu rocznego wynoszącego 145 212,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 36 153,73 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 23 710,02 zł;
 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych w kwocie 20 715,20 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 13 030,00 zł;
 - zakup energii w kwocie 11 262,39 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 6 350,00 zł;
 - podatek od nieruchomości w kwocie 5 212,00 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 2 570,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1 232,62 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 535,25 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 514,80 zł.
- w rozdziale 75414 Obrona cywilna wydatkowano kwotę 9 477,17 zł, co stanowi 63,18% planu rocznego wynoszącego 15 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 9 463,18 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 13,99 zł.
- w rozdziale 75421 Zarządzanie kryzysowe zaplanowano 3 000,00 zł;
- w rozdziale 75495 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 37 904,00 zł, co stanowi 91,91% planu rocznego wynoszącego 41 240,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy w kwocie 37 760,00 zł;
 - pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 144,00 zł.

Wykres 26. Wydatki bieżące w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

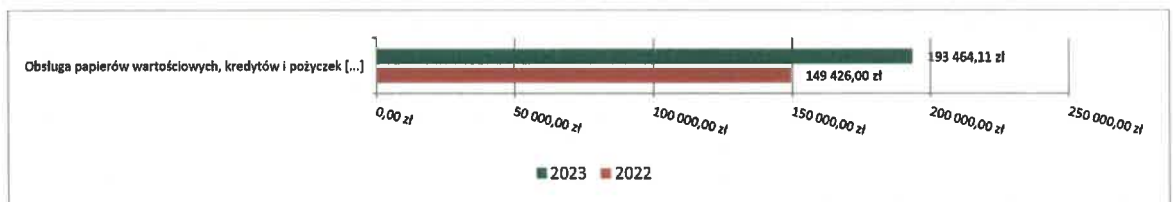
Źródło: opracowanie własne.

2.7.11. Dział 757 – Obsługa długu publicznego

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 193 500,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 193 464,11 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,98%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki wydatkowano kwotę 193 464,11 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 193 500,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek w kwocie 193 464,11 zł.

Wykres 27. Wydatki bieżące w dziale Obsługa długu publicznego w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.12. Dział 758 – Różne rozliczenia

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 122 210,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 0,00 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 0,00%. Środki te zaplanowano następująco:

- w rozdziale 75818 Rezerwy ogólne i celowe w kwocie 122 210,00 zł

2.7.13. Dział 801 – Oświata i wychowanie

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 7 210 448,64 zł, zaś zrealizowane w kwocie 7 154 190,26 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 99,22%. Środki te przeznaczono następująco:

– w rozdziale 80101 Szkoły podstawowe wydatkowano kwotę 5 023 344,63 zł, co stanowi 99,50% planu rocznego wynoszącego 5 048 342,61 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- wynagrodzenia osobowe nauczycieli w kwocie 1 807 520,59 zł;
- dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną w kwocie 782 368,63 zł;
- wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 629 843,79 zł;
- składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 469 882,31 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 292 465,50 zł;
- dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli w kwocie 150 111,58 zł;
- wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 149 911,78 zł;
- zakup usług pozostałych w kwocie 132 159,76 zł;
- wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 126 897,31 zł;
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 123 902,00 zł;
- zakup energii w kwocie 71 893,52 zł;
- dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 49 848,68 zł;
- składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 49 831,77 zł;
- zakup środków dydaktycznych i książek w kwocie 42 031,40 zł;
- nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 32 793,75 zł;
- składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 19 806,75 zł;
- wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 14 419,23 zł;
- nagrody konkursowe w kwocie 11 505,84 zł;

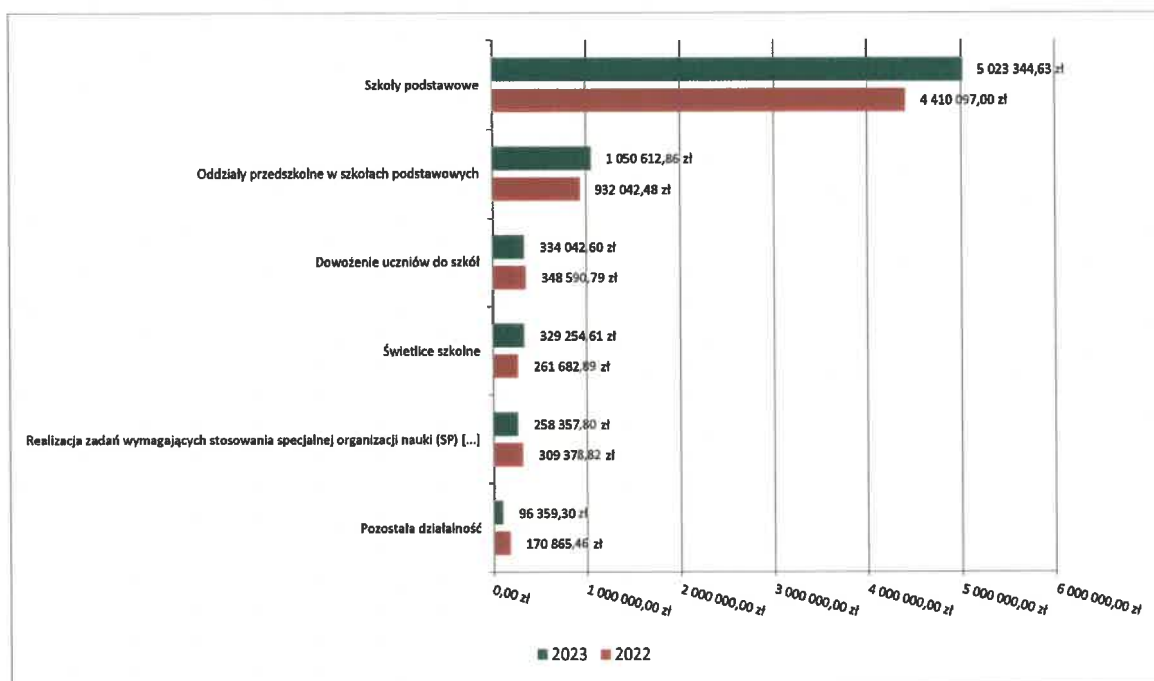
- dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych w kwocie 10 767,60 zł;
 - zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 9 859,09 zł;
 - zakup usług remontowych w kwocie 9 012,48 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 6 833,45 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 6 089,82 zł;
 - pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 4 924,91 zł;
 - zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 4 671,06 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 4 606,35 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 4 196,85 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 2 954,62 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 1 736,00 zł;
 - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający w kwocie 498,21 zł.
- w rozdziale 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych wydatkowano kwotę 1 050 612,86 zł, co stanowi 99,44% planu rocznego wynoszącego 1 056 542,38 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- wynagrodzenia osobowe nauczycieli w kwocie 369 040,59 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 201 627,21 zł;
 - dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną w kwocie 158 609,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 105 118,74 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 43 477,15 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 30 329,90 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli w kwocie 29 722,63 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 25 033,00 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 22 608,04 zł;
 - zakup energii w kwocie 18 244,05 zł;

- składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 13 589,44 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 13 061,67 zł;
 - wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 5 963,87 zł;
 - nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 5 625,00 zł;
 - zakup usług remontowych w kwocie 4 303,52 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 1 525,78 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 1 300,00 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 460,00 zł;
 - zakup środków dydaktycznych i książek w kwocie 379,49 zł;
 - wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 205,38 zł;
 - pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 167,67 zł;
 - składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 153,28 zł;
 - zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 65,47 zł;
 - zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 1,98 zł.
- w rozdziale 80104 Przedszkola wydatkowano kwotę 16 330,68 zł, co stanowi 81,65% planu rocznego wynoszącego 20 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 16 330,68 zł.
- w rozdziale 80107 Świetlice szkolne wydatkowano kwotę 329 254,61 zł, co stanowi 99,08% planu rocznego wynoszącego 332 303,71 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- wynagrodzenia osobowe nauczycieli w kwocie 231 832,18 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 43 421,90 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 17 151,73 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 14 374,00 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli w kwocie 12 669,54 zł;

- nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 4 331,25 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 2 559,32 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 1 823,30 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 775,45 zł;
 - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający w kwocie 315,94 zł.
- w rozdziale 80113 Dowożenie uczniów do szkół wydatkowano kwotę 334 042,60 zł, co stanowi 95,02% planu rocznego wynoszącego 351 535,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług pozostałych w kwocie 322 507,60 zł;
 - zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 11 535,00 zł.
- w rozdziale 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli wydatkowano kwotę 8 088,99 zł, co stanowi 99,86% planu rocznego wynoszącego 8 100,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług pozostałych w kwocie 8 088,99 zł.
- w rozdziale 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych wydatkowano kwotę 258 357,80 zł, co stanowi 99,85% planu rocznego wynoszącego 258 756,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną w kwocie 129 601,80 zł;
 - wynagrodzenia osobowe nauczycieli w kwocie 106 457,70 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 18 300,08 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 2 608,22 zł;
 - zakup środków dydaktycznych i książek w kwocie 1 390,00 zł.
- w rozdziale 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych wydatkowano kwotę 37 798,79 zł, co stanowi 98,19% planu rocznego wynoszącego 38 495,14 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup środków dydaktycznych i książek w kwocie 31 611,40 zł;
 - dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych w kwocie 4 919,23 zł;

- zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 895,92 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 372,24 zł.
- w rozdziale 80195 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 96 359,30 zł, co stanowi 99,98% planu rocznego wynoszącego 96 373,80 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 75 337,00 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 19 936,80 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 1 000,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 85,50 zł.

Wykres 28. Wydatki bieżące w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

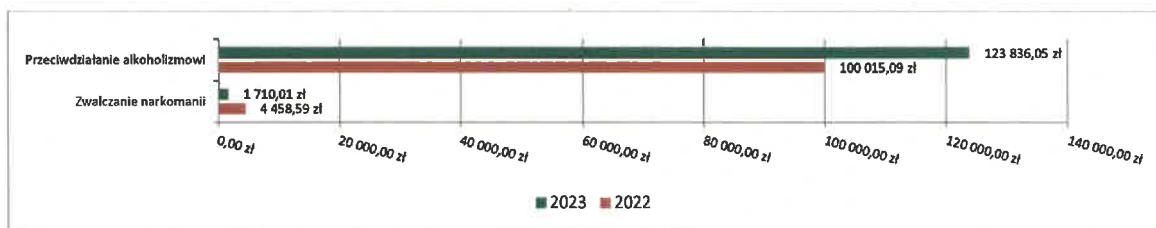
Źródło: opracowanie własne.

2.7.14. Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 162 326,36 zł, zaś zrealizowane w kwocie 125 546,06 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 77,34%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 85153 Zwalczanie narkomanii wydatkowano kwotę 1 710,01 zł, co stanowi 17,10% planu rocznego wynoszącego 10 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 1 400,00 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 310,01 zł.
- w rozdziale 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi wydatkowano kwotę 123 836,05 zł, co stanowi 81,30% planu rocznego wynoszącego 152 326,36 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 68 545,60 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 43 145,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 5 998,53 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 2 719,14 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 2 127,78 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 1 300,00 zł.

Wykres 29. Wydatki bieżące w dziale Ochrona zdrowia w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.15. Dział 852 – Pomoc społeczna

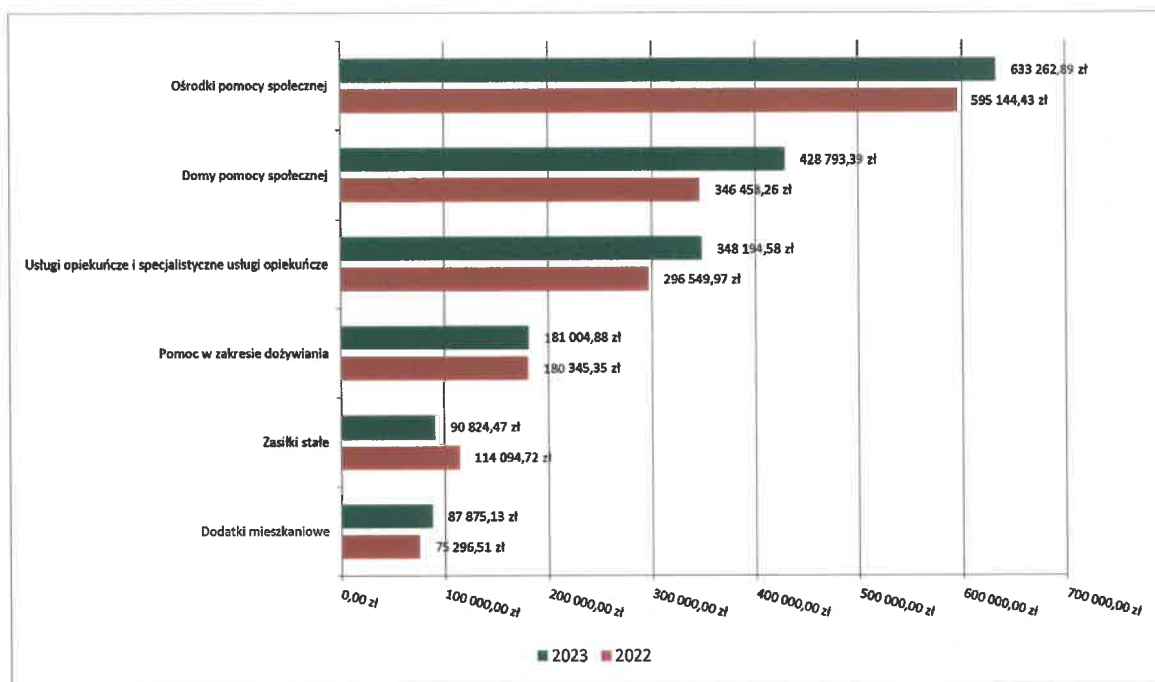
Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 2 208 612,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 933 005,93 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 87,52%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 85202 Domy pomocy społecznej wydatkowano kwotę 428 793,39 zł, co stanowi 95,29% planu rocznego wynoszącego 450 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 428 793,39 zł.

- w rozdziale 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej wydatkowano kwotę 14 019,44 zł, co stanowi 98,77% planu rocznego wynoszącego 14 194,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 14 019,44 zł.
- w rozdziale 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wydatkowano kwotę 69 059,15 zł, co stanowi 81,45% planu rocznego wynoszącego 84 790,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - świadczenia społeczne w kwocie 69 059,15 zł;
- w rozdziale 85215 Dodatki mieszkaniowe wydatkowano kwotę 87 875,13 zł, co stanowi 96,67% planu rocznego wynoszącego 90 900,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - świadczenia społeczne w kwocie 86 776,13 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 1 099,00 zł.
- w rozdziale 85216 Zasiłki stałe wydatkowano kwotę 90 824,47 zł, co stanowi 97,28% planu rocznego wynoszącego 93 365,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - świadczenia społeczne w kwocie 90 824,47 zł.
- w rozdziale 85219 Ośrodki pomocy społecznej wydatkowano kwotę 633 262,89 zł, co stanowi 90,56% planu rocznego wynoszącego 699 299,03 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 461 155,19 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 70 004,39 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 32 906,75 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 21 076,92 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 11 574,80 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 11 014,03 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 8 911,86 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 5 373,74 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 4 858,74 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 2 400,00 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 2 133,29 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 630,50 zł;

- podatek od nieruchomości w kwocie 573,00 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 450,00 zł;
 - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający w kwocie 199,68 zł.
- w rozdziale 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 348 194,58 zł, co stanowi 72,20% planu rocznego wynoszącego 482 263,97 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 269 433,66 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 42 652,01 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 19 159,28 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 8 196,88 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 3 128,63 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 2 585,15 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 1 389,75 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 1 329,22 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 320,00 zł;
- w rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania wydatkowano kwotę 181 004,88 zł, co stanowi 90,50% planu rocznego wynoszącego 200 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług pozostałych w kwocie 156 854,88 zł;
 - świadczenia społeczne w kwocie 24 150,00 zł.
- w rozdziale 85232 Centra integracji społecznej wydatkowano kwotę 75 600,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 75 600,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego w kwocie 75 600,00 zł.
- w rozdziale 85295 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 4 372,00 zł, co stanowi 24,02% planu rocznego wynoszącego 18 200,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 4 372,00 zł;

Wykres 30. Wydatki bieżące w dziale Pomoc społeczna w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.16. Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 468 854,56 zł, zaś zrealizowane w kwocie 446 024,55 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,13%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 85395 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 446 024,55 zł, co stanowi 95,13% planu rocznego wynoszącego 468 854,56 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 341 735,26 zł;
 - świadczenia społeczne w kwocie 47 500,00 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 27 878,89 zł;
 - dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego w kwocie 13 000,00 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 10 165,13 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 4 757,77 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 680,27 zł;

- świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w kwocie 300,00 zł;
- wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający w kwocie 7,23 zł.

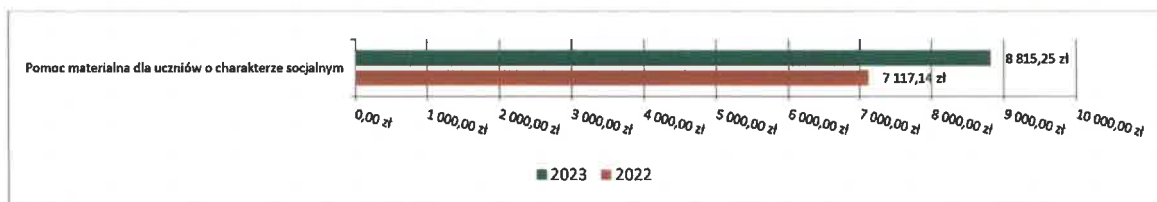
2.7.17. Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 11 944,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 8 815,25 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 73,80%. Środki te przeznaczono następująco:

– w rozdziale 85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę 8 815,25 zł, co stanowi 73,80% planu rocznego wynoszącego 11 944,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- stypendia dla uczniów w kwocie 7 916,25 zł;
- zakup usług pozostałych w kwocie 899,00 zł.

Wykres 31. Wydatki bieżące w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.18. Dział 855 – Rodzina

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 2 516 478,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 2 408 771,10 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,72%. Środki te przeznaczono następująco:

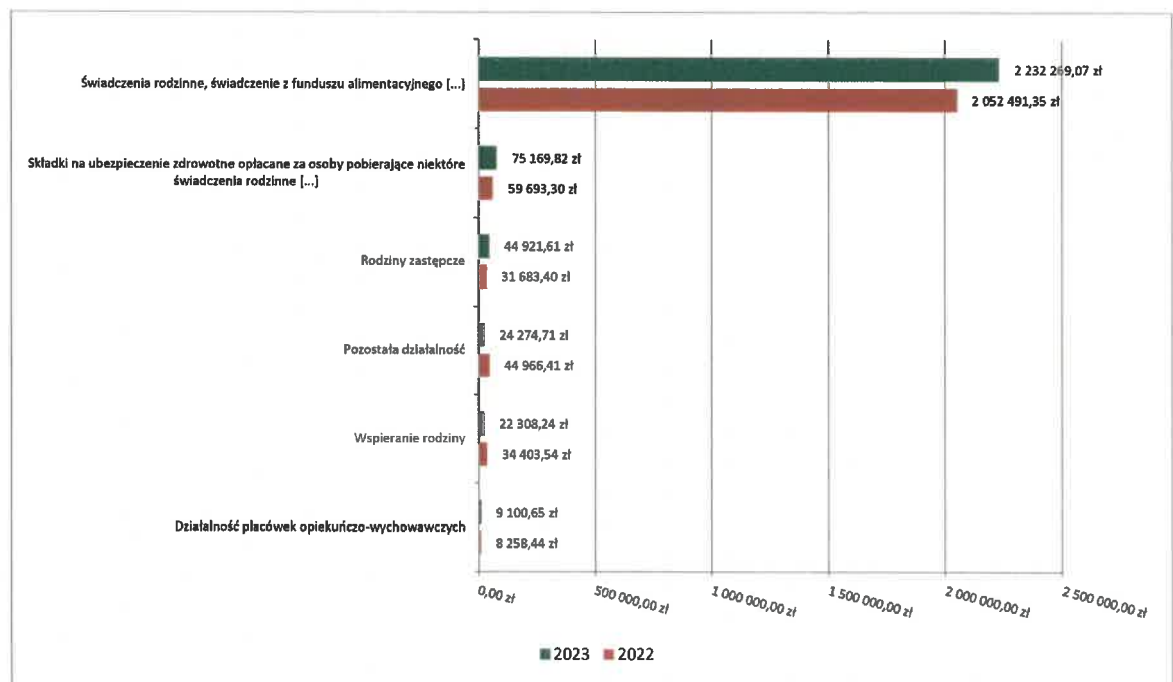
– w rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano kwotę 2 232 269,07 zł, co stanowi 97,20% planu rocznego wynoszącego 2 296 468,37 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- świadczenia społeczne w kwocie 1 888 673,06 zł;
- składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 182 749,64 zł;
- wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 123 019,28 zł;
- zakup usług pozostałych w kwocie 14 641,25 zł;

- dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 8 278,24 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 3 773,37 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 3 385,18 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 3 218,26 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 1 437,12 zł;
 - wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający w kwocie 1 047,38 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 998,00 zł;
 - pozostałe odsetki w kwocie 355,00 zł;
 - zakup usług zdrowotnych w kwocie 320,00 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 206,05 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 167,24 zł.
- w rozdziale 85503 Karta Dużej Rodziny wydatkowano kwotę 727,00 zł, co stanowi 80,78% planu rocznego wynoszącego 900,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 727,00 zł.
- w rozdziale 85504 Wspieranie rodziny wydatkowano kwotę 22 308,24 zł, co stanowi 34,62% planu rocznego wynoszącego 64 435,63 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 15 422,20 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 3 960,00 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 1 242,36 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 981,62 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 330,00 zł;
 - podróże służbowe krajowe w kwocie 261,36 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 110,70 zł;
- w rozdziale 85508 Rodziny zastępcze wydatkowano kwotę 44 921,61 zł, co stanowi 99,96% planu rocznego wynoszącego 44 940,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
- zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 44 921,61 zł.

- w rozdziale 85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano kwotę 9 100,65 zł, co stanowi 99,90% planu rocznego wynoszącego 9 110,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 9 100,65 zł.
- w rozdziale 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów wydatkowano kwotę 75 169,82 zł, co stanowi 99,53% planu rocznego wynoszącego 75 524,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 75 169,82 zł.
- w rozdziale 85595 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 24 274,71 zł, co stanowi 96,71% planu rocznego wynoszącego 25 100,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w kwocie 23 790,90 zł;
 - pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w kwocie 483,81 zł.

Wykres 32. Wydatki bieżące w dziale Rodzina w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

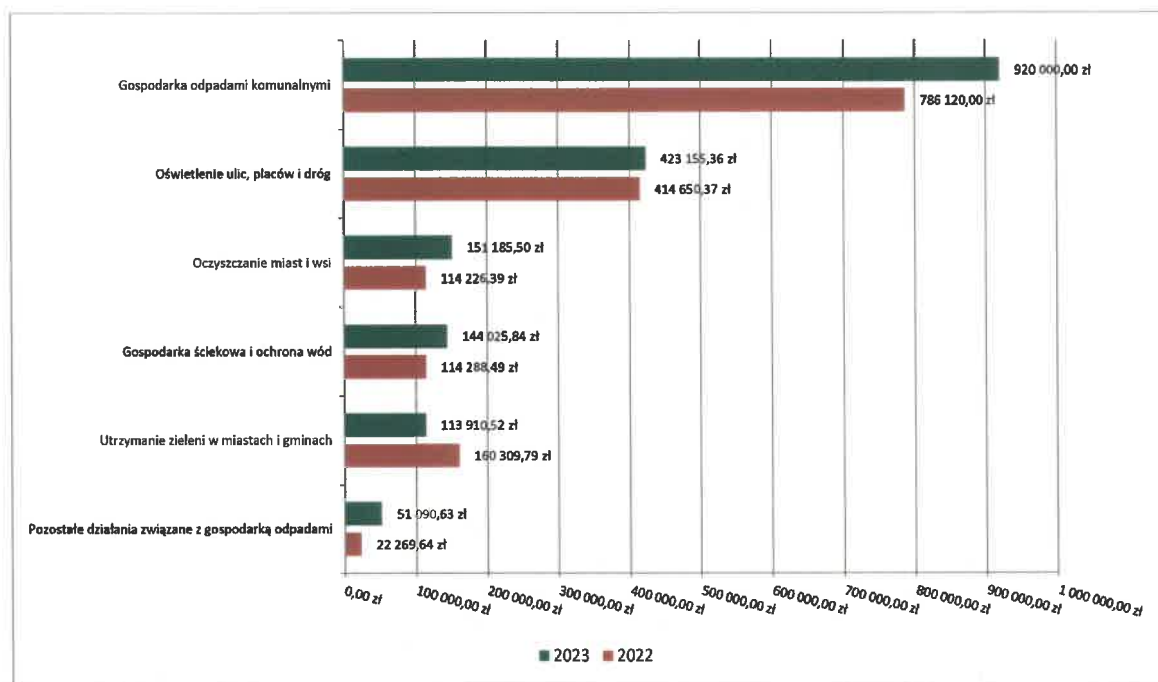
2.7.19. Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 1 939 286,25 zł, zaś zrealizowane w kwocie 1 862 064,92 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 96,02%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód wydatkowano kwotę 144 025,84 zł, co stanowi 91,06% planu rocznego wynoszącego 158 157,31 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 144 025,84 zł;
- w rozdziale 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi wydatkowano kwotę 920 000,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 920 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 813 830,31 zł;
 - wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 75 717,46 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 13 866,54 zł;
 - dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 4 874,40 zł;
 - kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 4 347,00 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 1 986,72 zł;
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w kwocie 1 788,67 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 1 698,80 zł;
 - koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego w kwocie 1 087,65 zł;
 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w kwocie 539,00 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 263,45 zł.
- w rozdziale 90003 Oczyszczanie miast i wsi wydatkowano kwotę 151 185,50 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 151 190,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 149 977,99 zł;
 - wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń w kwocie 1 207,51 zł;
- w rozdziale 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach wydatkowano kwotę 113 910,52 zł, co stanowi 92,48% planu rocznego wynoszącego 123 177,40 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 113 910,52 zł.

- w rozdziale 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu wydatkowano kwotę 29 797,60 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 29 797,60 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 20 218,54 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 5 599,00 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 3 481,36 zł;
 - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 498,70 zł.
- w rozdziale 90006 Ochrona gleby i wód podziemnych zaplanowano 1 000,00 zł;
- w rozdziale 90008 Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu zaplanowano 401,00 zł;
- w rozdziale 90013 Schroniska dla zwierząt wydatkowano kwotę 28 899,47 zł, co stanowi 82,57% planu rocznego wynoszącego 35 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 28 899,47 zł.
- w rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg wydatkowano kwotę 423 155,36 zł, co stanowi 96,17% planu rocznego wynoszącego 440 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup energii w kwocie 219 356,40 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 121 674,38 zł;
 - zakup usług remontowych w kwocie 81 119,28 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 1 005,30 zł.
- w rozdziale 90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami wydatkowano kwotę 51 090,63 zł, co stanowi 63,42% planu rocznego wynoszącego 80 562,94 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 51 090,63 zł.

Wykres 33. Wydatki bieżące w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

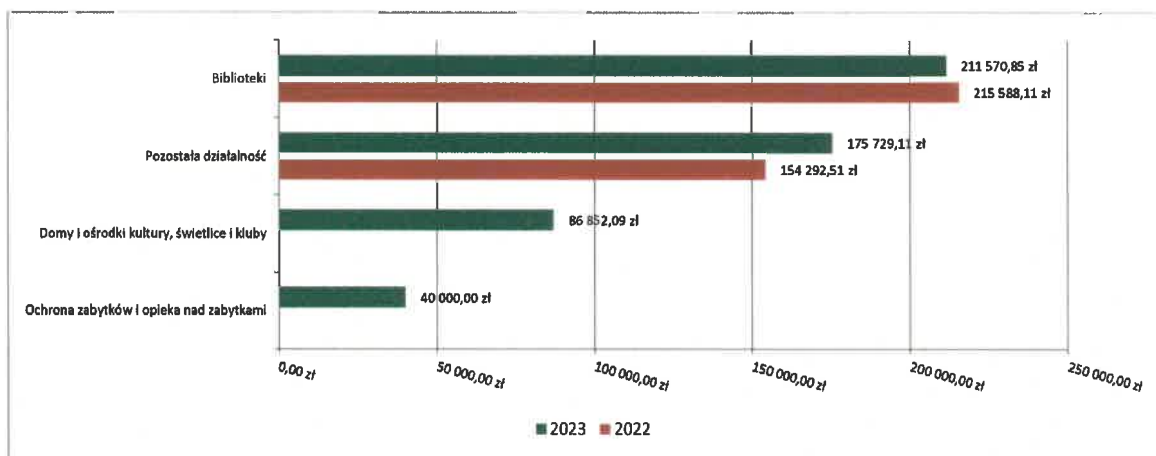
2.7.20. Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 540 600,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 514 152,05 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,11%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby wydatkowano kwotę 86 852,09 zł, co stanowi 88,62% planu rocznego wynoszącego 98 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług remontowych w kwocie 55 000,00 zł;
 - zakup energii w kwocie 14 017,52 zł;
 - zakup usług pozostałych w kwocie 12 187,18 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 5 647,39 zł.
- w rozdziale 92116 Biblioteki wydatkowano kwotę 211 570,85 zł, co stanowi 98,41% planu rocznego wynoszącego 215 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury w kwocie 211 570,85 zł.

- w rozdziale 92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami wydatkowano kwotę 40 000,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 40 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w kwocie 40 000,00 zł.
- w rozdziale 92127 Działalność dotycząca miejsc pamięci narodowej oraz ochrony pamięci walk i męczeństwa zaplanowano 11 000,00 zł;
- w rozdziale 92195 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 175 729,11 zł, co stanowi 99,51% planu rocznego wynoszącego 176 600,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 137 103,37 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 16 998,59 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 13 241,00 zł;
 - zakup środków żywności w kwocie 6 662,49 zł;
 - zakup energii w kwocie 878,72 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 582,44 zł;
 - różne opłaty i składki w kwocie 262,50 zł.

Wykres 34. Wydatki bieżące w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.7.21. Dział 926 – Kultura fizyczna

Wydatki bieżące w ramach działu zostały zaplanowane w kwocie 327 638,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 313 721,82 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 95,75%. Środki te przeznaczono następująco:

- w rozdziale 92601 Obiekty sportowe wydatkowano kwotę 63 721,82 zł, co stanowi 82,08% planu rocznego wynoszącego 77 638,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - zakup usług pozostałych w kwocie 23 644,43 zł;
 - zakup energii w kwocie 16 219,68 zł;
 - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 14 325,17 zł;
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 8 922,71 zł;
 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych w kwocie 526,98 zł;
 - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 82,85 zł;
- w rozdziale 92695 Pozostała działalność wydatkowano kwotę 250 000,00 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego wynoszącego 250 000,00 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:
 - dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego w kwocie 250 000,00 zł.

2.8. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Gminy Dobra w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 12 733 323,48 zł, tj. w 79,11% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 16 095 998,64 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

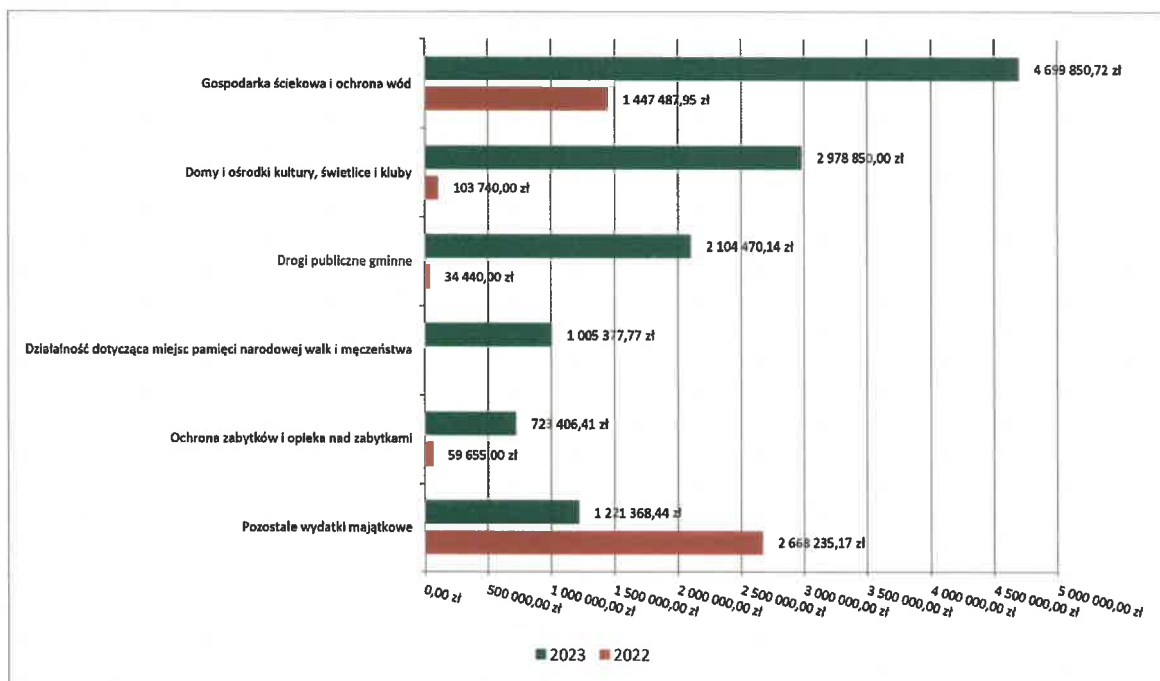
Tabela 14. Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 roku w Gminie Dobra wg działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 970 132,42	7 970 132,42	4 707 634,18	59,07%	36,97%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 077 249,13	4 717 851,73	4 699 850,72	99,62%	36,91%
600	Transport i łączność	5 545 000,00	2 235 000,00	2 204 470,14	98,63%	17,31%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
926	Kultura fizyczna	450 500,00	470 600,00	468 348,45	99,52%	3,68%
710	Działalność usługowa	306 247,54	334 297,54	334 297,54	100,00%	2,63%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 725 275,00	300 275,00	260 500,50	86,75%	2,05%
750	Administracja publiczna	12 000,00	32 841,95	32 841,95	100,00%	0,26%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	30 000,00	35 000,00	25 380,00	72,51%	0,20%
	Razem wydatki majątkowe	20 116 404,09	16 095 998,64	12 733 323,48	79,11%	100,00%

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 35. Wydatki majątkowe budżetu Gminy Dobra w 2023 roku wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022

Źródło: opracowanie własne.

2.9. Przychody

Przychody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 9 090 716,16 zł, (co stanowi 113,87% planu), w tym:

- kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 1 500 000,00 zł;
- spłata udzielonych pożyczek – 12 400,00 zł;

- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 3 530 396,68 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 4 047 919,48 zł.

2.10. Rozchody

Rozchody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 549 900,00 zł (co stanowi 100,00% planu), w tym:

- Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 537 500,00 zł;
- Udzielone pożyczki – 12 400,00 zł.

Tabela 15. Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2023 roku w Gminie Dobra

Wyszczególnienie	Wartości
Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	1 500 000,00
Rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	537 500,00
Wzrost zadłużenia na koniec roku	962 500,00

Źródło: opracowanie własne.

2.11. Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to pieniądze w budżecie gminy, zagwarantowane na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców. O tym, na co zostaną przeznaczone środki w konkretnym sołectwie decydują mieszkańcy, głosując w trakcie zebrań wiejskich. Dzięki funduszowi sołeckiemu mieszkańcy mają większy wpływ na wydatkowanie części środków z budżetu gminy.

Gmina otrzymuje z budżetu Państwa zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego - od 20% do nawet 40%. Zwrot obejmuje wydatki z funduszu sołeckiego z poprzedniego roku budżetowego.

W roku 2023 na fundusz sołecki w budżecie Gminy zostały zaplanowane środki w wysokości 182850,42 złote, które pomogły w realizacji zadań związanych z utrzymaniem, remontem i wyposażeniem obiektów gminnych, poprawą funkcjonalności i bezpieczeństwa na placach zabaw oraz zagospodarowaniem i pielęgnacją terenów zielonych. W ramach FS mieszkańcy uczestniczyli w warsztatach, festynach oraz konkursach. Sołectwa łącznie wykonały wydatki na poziomie 99,02 %.

Tabela 16. Plan i wykonanie wydatków fundusz sołecki za 2023 rok

Lp.	Nazwa sołectwa	Plan wydatków 2023 r.	Wykonane wydatki 2023 r.
1	Anielino	13 117,31	13 087,09
2	Bienice	22 621,18	22 441,55
3	Błądkowo	18 017,75	18 009,19
4	Dobropole	24 898,15	23 794,03
5	Grzęzno	22 720,18	22 523,36
6	Krzemienna	22 670,68	22 566,35
7	Tucze	21 334,20	21 333,22
8	Wojtaszyce	22 571,68	22 503,21
9	Wrześno	14 899,29	14 787,16
Razem		182 850,42	181 045,16

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17. Szczegółowy podział wydatków na Sołectwa i zadania

ANIELINO	
Remonty oraz zakup materiałów i sprzętu do świetlicy	6494,57
Organizowanie imprez i warsztatów	5482,60
Utrzymanie zieleni - zakup paliwa	1109,92
Razem:	13087,09
BIENICE	
Doposażenie świetlicy	8115,75
Zespół Bieniczanki	835,32
Imprezy sołeckie	6990,53
Utrzymanie zieleni, nasadzenia, zakup kosiarki	6499,95
Razem:	22441,55
BŁADKOWO	
Doposażenie świetlicy, utrzymanie obiektów gminnych	8217,75
Pielęgnacja terenów zielonych	2791,44
Zakup nagród na konkursy	1500,00
Festyn dzień dziecka	5500,00
Razem:	18009,19
DOBROPOLE	
Utrzymanie zieleni	5003,88
Remont świetlicy, doposażenie	12627,70
Festyny dzień dziecka i dzień kobiet Jarmark Dobropolski	6162,45
Razem:	23794,03
GRZĘZNO	
Warsztaty, dożynki	4388,00
Utrzymanie zieleni	1178,00
Utrzymanie remont świetlicy	16957,36
Razem:	22523,36
KRZEMIENNA	

Utrzymanie zieleni	2895,67
Naprawy bieżące świetlicy i placu zabaw	19670,68
Razem:	22566,35
TUCZE	
Pobudzenie aktywności mieszkańców dzień dziecka, andrzejki	3000,00
Ochrona przeciwpożarowa zakup mundurów	2334,20
Utrzymanie zieleni	2999,12
Remont i wyposażenie świetlicy	12999,90
Razem:	21333,22
WOJTASZYCE	
Pobudzenie aktywności mieszkańców	1969,00
Utrzymanie zieleni	1665,86
Utrzymanie obiektów gminnych	18868,35
Razem:	22503,21
WRZEŚNO	
Utrzymanie zieleni	14787,16
Razem:	13897,61

Źródło: opracowanie własne

IV. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Podmiotem komunalnym na terenie gminy Dobra jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej zlokalizowany przy ulicy Wojska Polskiego. Zakład świadczy usługi m.in. w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków, wywozu nieczystości stałych i płynnych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. około 98,8 % mieszkańców Dobrej korzystało z instalacji wodociągowej, na wsi wskaźnik ten wynosi 84,8 %. Nieco mniejszy jest dostęp do sieci kanalizacyjnej, który wynosi 95,5 % dla miasta Dobra oraz 37,2 % na obszarze wiejskim. Pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych systemów zagospodarowania nieczystości ciekłych: przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.

V. ELEKTROENERGETYKA

Operatorem elektroenergetycznym na terenie Gminy Dobra jest ENEA Operator Sp. z o.o. Przez teren gminy Dobra przebiega linia najwyższych napięć 400 kV, relacji Krajnik (gmina Gryfino) – Dunowo (k. Koszalina) oraz dwie linie WN 110 kV: GPZ Morzyczyn (gmina Kobylanka) – GPZ Łobez i linia GPZ Chociwel – GPZ Węgorzyno.

Teren gminy Dobra zasilany jest w energię elektryczną z krajowej sieci elektroenergetycznej liniami napowietrznymi średnich napięć 15 kV, zlokalizowanych w sąsiednich gminach – Maszewo, Nowogard, Węgorzyno i Chociwel. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 41 stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

Zgodnie z danymi zawartymi w obecnie obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra, oceniając wskaźnik mocy zainstalowanej w stacjach transformatorowych, do liczby mieszkańców obsługiwanych przez te stacje można uznać, że ponad 50 % miejscowości ma małe rezerwy mocy lub brak rezerw.

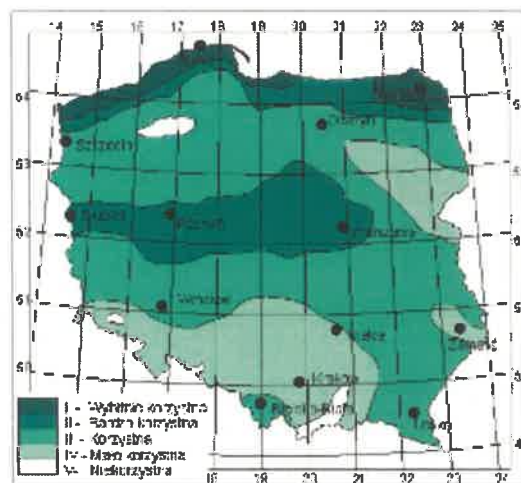
Przy opisie systemu elektroenergetycznego należy odnieść się do odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Dobra.

Gmina Dobra znajduje się w III – korzystnej strefie energetycznej wiatru. Dla strefy tej potencjał energetyczny wiatru wynosi:

- na wysokości 10 m – 500 – 750 kWh/rok z m² powierzchni wirnika,
- na wysokości 30 m – 750 – 1 000 kWh/rok z m² powierzchni wirnika.

Na poniższej rycinie przedstawiono strefy energetyczne wiatru w Polsce natomiast w tabeli zamieszczono orientacyjny potencjał energetyczny wiatru dla poszczególnych stref.

Rysunek 2. Strefy energetyczne wiatru w Polsce

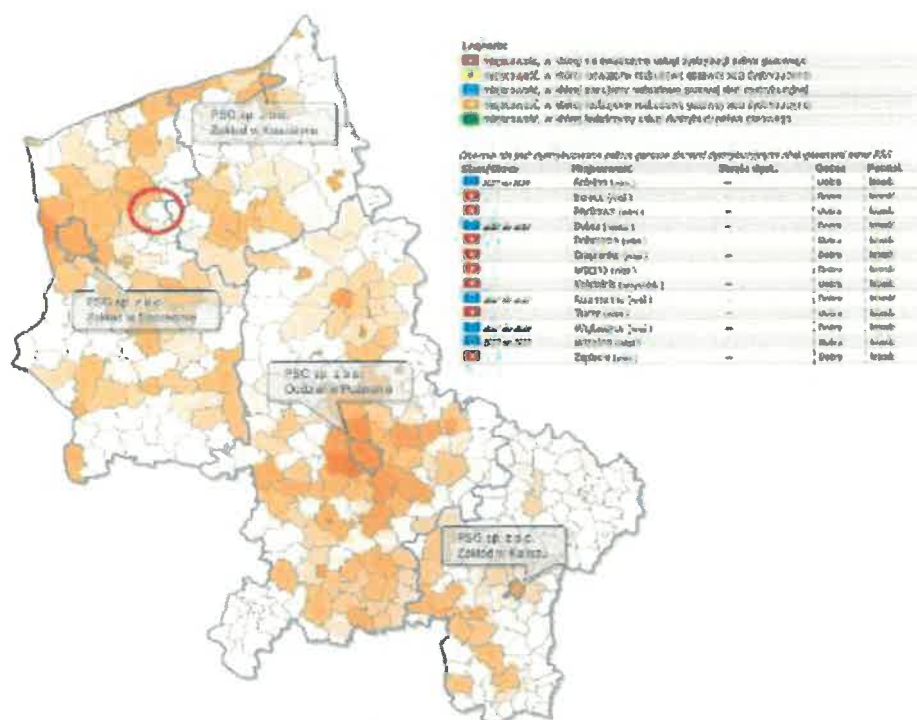

Źródło: IMWGW w Warszawie.

VI. GAZOWNICTWO

Na terenie gminy Dobra nie funkcjonuje system dystrybucyjny gazu ziemnego. Gmina Dobra znajduje się w regionie działania Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu.

Rysunek 3. Stopień gazyfikacji poszczególnych gmin znajdujących się na obszarze działania Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

VII. DROGOWNICTWO I SYSTEM KOMUNIKACYJNY

Gmina Dobra położona jest poza głównymi szlakami komunikacyjnymi (drogami krajowymi). Powiązania z województwem i sąsiednimi gminami zapewnia sieć dróg wojewódzkich i powiatowych. Przez teren gminy przebiegają:

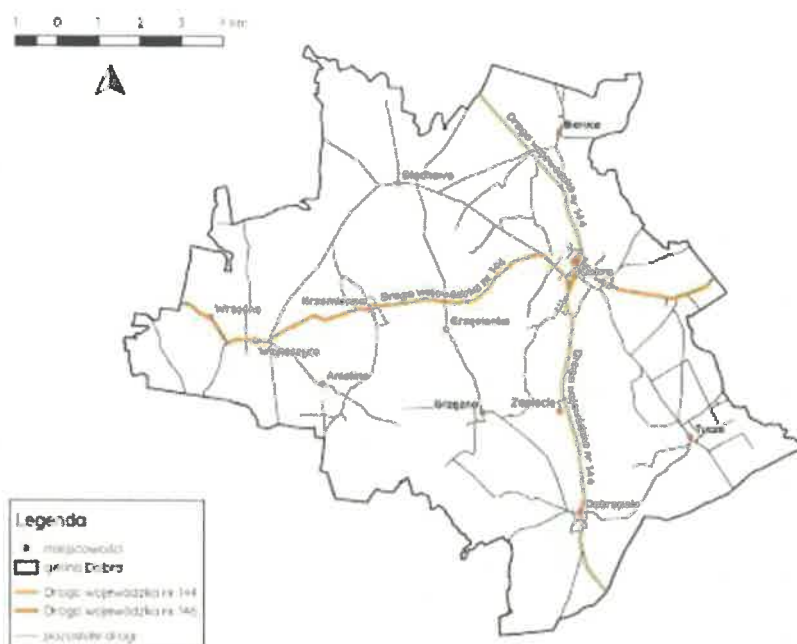
1) drogi wojewódzkie:

- droga nr 144 – Nowogard – Dobra – Chociwel,
- droga nr 146 – Jenikowo – Dobra – Strzemiesze,

2) drogi powiatowe:

- droga 41-336 Wierzbienin - Bienice,
- droga 41-337 Sapolnica - Dobra,
- droga 41-340 Wojtaszyce – Anielino - Krzemienna,
- droga 41-341 Krzemienna - Zapłocie,
- droga 41-342 Borkowo – Bród,
- droga 41-383 Tucze - Dobropole,
- drogi gminne.

Rysunek 4. Sieć komunikacyjna gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18. Dobowe natężenie ruchu na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez obszar Gminy Dobra

Nazwa odcinka pomiarowego	Długość odcinka [km]	Natężenie ruchu wg GPR [poj./dobę]				
		osobowy	ciężarowy	autobus	ciągnik rolniczy	motocykl
DW Nr 144 odc. Wierzbienin - Dobra	4,9	1 275	225	12	8	22
DW Nr 144 odc. Dobra - Chociwel	8,1	472	121	3	15	15
DW Nr 146 odc. Jenikowo - Dobra	10,9	359	87	6	9	20
DW Nr 146 odc. Dobra - Strzmieie	3,2	538	115	12	10	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 23 stycznia 2018 r. podjął Uchwałę Nr 101/18 w sprawie kompleksowego remontu drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Wierzbienin – Dobropole, stwierdzając, że przedmiotowy odcinek zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej nieodpowiedniego stanu technicznego na odcinku przejścia przez m. Dobropole, stąd kontynuowane zostaną działania zmierzającego do zrealizowania przebudowy tej drogi wojewódzkiej na odcinku przejścia przez m. Dobropole oraz Dobra – Dobropole, w zależności od możliwości finansowych województwa.

Zgodnie z Aneksem do Porozumienia z dnia 9 stycznia 2013 r. w sprawie powierzenia Gminie Dobra zadań powiatowych z zakresu utrzymania czystości i porządku ulic oraz pielęgnacji zieleni w mieście Dobra administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Łobzie, otrzymano środki finansowe w wysokości 47.395,00 zł na wykonanie tego zadania w 2023 r.

VIII. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Fundamentem geologicznym gminy Dobra jest wschodni skraj Niecki Szczecińskiej.

Na powierzchni zalegają w przewadze utwory czwartorzędu, o miąższości przeważnie zawartej w granicach 70-80 m. Miąższość osadów czwartorzędowych maksymalne wartości osiąga na północ od Dobrej – 130-140 m i koło Grzęzna – 116 m. Czwartorzęd reprezentują przeważnie osady glin zwałowych o miąższości 40-60 m, podścielone osadami żwirowo-piaszczystymi. Te osady wodnolodowcowe z kolei zalegają na dolnej warstwie glin o miąższości około 50 m albo bezpośrednio na starszym podłożu.

Podłoże czwartorzędu na obszarze gminy stanowią piaszczysto-mułkowe osady mioceni (o miąższości 50-100 m) oraz łowce i mułowce oligoceni (miąższość 100-150 m).

Najniższy punkt znajduje się na zachodnim krańcu gminy (dolina Sępólnej) i ma wysokość 55 m n.p.m. Przeciętne wysokości w zachodniej części gminy wynoszą

około 75-85 m n.p.m. Rzeźba terenu jest tutaj charakterystyczna dla drumlinowych równin: w fałsą powierzchnię morenową z wałami drumlinów wcięte są małe, zabagnione obniżenia o kierunku południkowym. Występowanie równoległych wałów i obniżeń jest cechą charakterystyczną regionu. W nielicznych zagłębieniach bezodpływowych występują zbiorniki wodne i torfowiska.

W centralnej części gminy, w rejonie Dobrej rzeźba terenu jest najbardziej zróżnicowana. Pagórkowaty krajobraz z różnicami względnymi wysokości sięgającymi kilkanaście metrów, przecięty jest głębokimi rynkami. Największą z nich zajmuje Jezioro Dobre z lustrem wody na wysokości 58 m n.p.m. Od strony południowej i północnej obszar ten sąsiaduje z rozległymi obniżeniami terenu pokrytymi gęstą siecią rowów, odwadnianych przez Orkę na południu i Dobrzenicę na północy. Obniżenia te znajdują się na wysokości 73-74 m n.p.m.

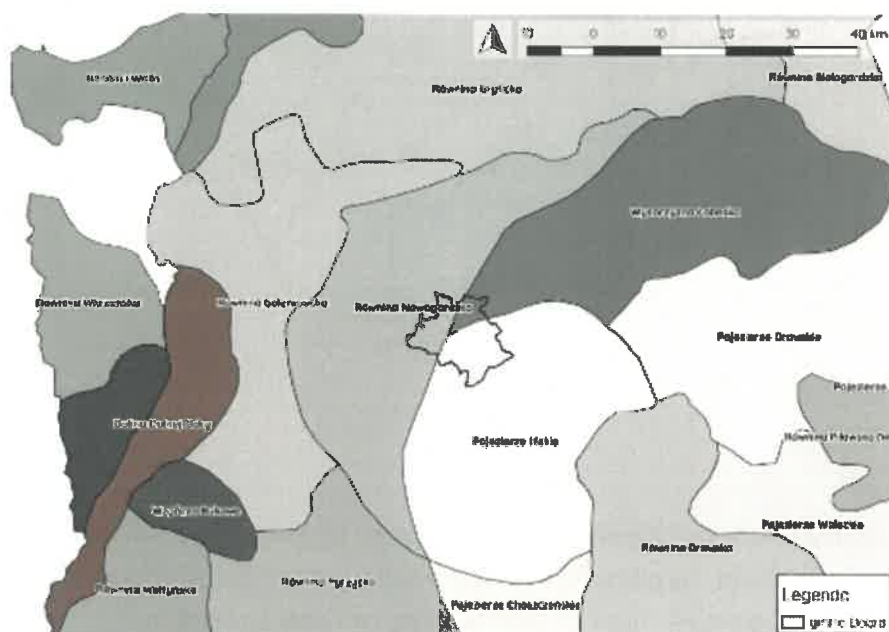
Na wschód i południowy-wschód od Dobrej rozciąga się Pojezierze Ińskie, wzniesienia przekraczają 100 m n.p.m. z kulminacją na wysokości 121,6 m n.p.m. między Dobrą i miejscowością Tucze. Dalej na wschód wzniesienia te przechodzą w płaskowyż znajdujący się na wysokości 90-95 m n.p.m. opadający w kierunku wschodnim ku rynnie Jeziora Woświn, z lustrem wody na wysokości 78,5 m n.p.m.

Zróźnicowanie gminy Dobra wynika z położenia w trzech mezoregionach fizycznogeograficznych (Równina Nowogardzka, Pojezierze Ińskie i Wysoczyzna Łobeska), co zobrazowano na rycinie.

Antropogeniczne przekształcenia rzeźby terenu są niewielkie i dotyczą praktycznie obszarów zabudowanych oraz wykopów linii komunikacyjnych.

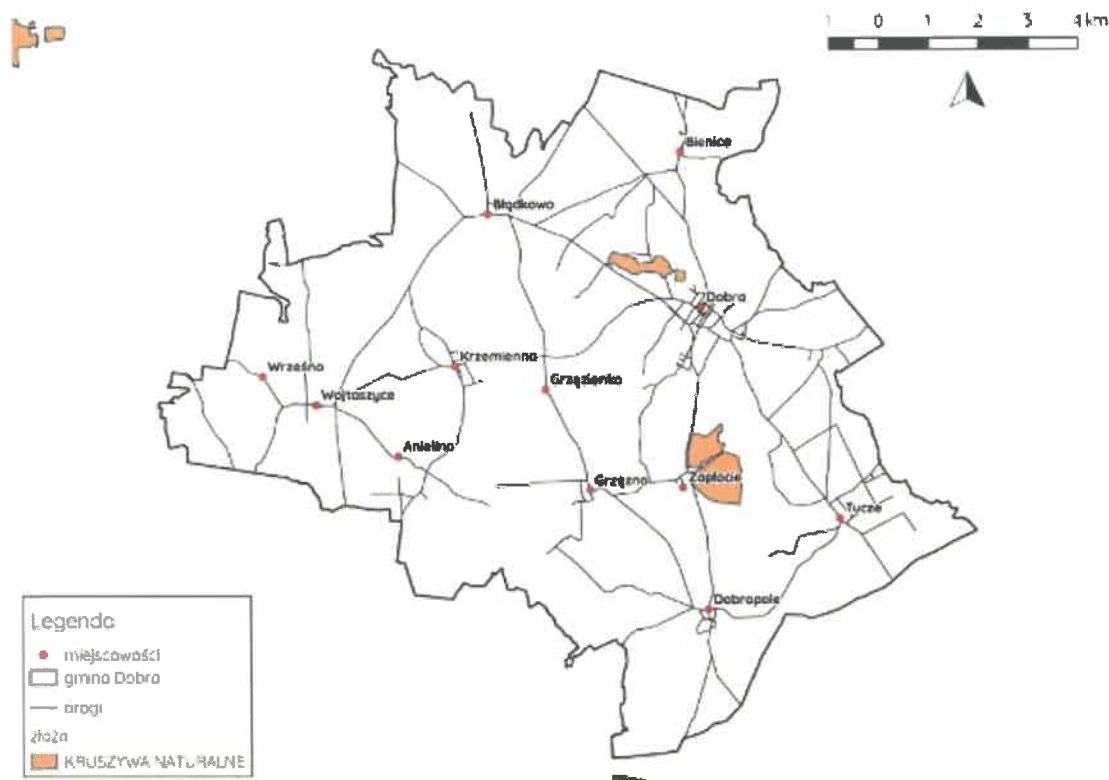
Na obszarze gminy Dobra zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego występują złoża surowców kruszyw naturalnych: złoża żwiru. Znajduje się tu również szereg złóż torfowych, którym towarzyszą złoża gytii ilastej i kredy jeziornej.

Rysunek 5. Gmina Dobra na tle mezoregionów fizycznogeograficznych

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 6. Położenie złóż kruszyw naturalnych na terenie gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

2. Gleby

W strukturze użytków rolnych gminy występują gleby od klasy III a (wschodnia część gminy – okolice Dobropola) do VI. Na glinach i piaskach zwałowych wysoczyzn morenowych występują gleby brunatne wyługowane. Ten typ gleb dominuje na obszarze gminy.

Gleby piaskowe V i VI klasy występują w rozproszeniu na terenie całej gminy, w szczególności koło Anielina, Wojtaszyc oraz pomiędzy Krzemieną a Bienicami. W dolinach cieków (Sąpólna, Dobra, Dobrzenica) dominują gleby hydromorficzne i mady o różnej bonitacji, przeważnie podmokłe.

W bezodpływowych zagłębieniach występują gleby bagienne.

Gleby narażone są na degradację w związku z rozwojem rolnictwa i sieci osadniczej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych. Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogenych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych.

Jednym z głównych czynników zmian w strukturze chemicznej gleb jest rolnicze użytkowanie. Niewłaściwe używanie nawozów naturalnych i mineralnych może spowodować poważne straty w środowisku dlatego istotne jest prawidłowe prowadzenie zabiegów rolniczych.

Zróźnicowanie środowiska glebowego pod względem potencjału produkcyjnego i ekologicznej różnorodności ekosystemów polnych, odzwierciedlają kompleksy glebowo-rolnicze, stanowiące swoiste rodzaje siedlisk polnych.

Na obszarze gminy Dobra występują prawie wszystkie typy kompleksów glebowo-rolniczych, charakterystycznych dla terenów niżowych (z wyjątkiem kompleksu 1-ego pszennego bardzo dobrego w obrębie gruntów ornych oraz kompleksu użytków zielonych bardzo dobrych-1z).

Wśród gruntów ornych dominują gleby kompleksów żytnich tj. gleby o lżejszym składzie mechanicznym, z przewagą piasków w poziomach powierzchniowych. Zajmują one łącznie 96,5 % powierzchni gruntów ornych.

Pod względem bonitacji jakości i przydatności rolniczej gleb, agroklimatu, rzeźby terenu i warunków wodnych, gmina Dobra należy do obszarów o korzystnych warunkach do produkcji roślinnej. Największe połacie najurodzajniejszych gleb gruntów ornych znajdują się we wschodniej części gminy w okolicy Dobropola, Dobrej oraz na północ od Bienic i Błądkowa.

3. Wody podziemne i powierzchniowe

Wody podziemne w powierzchniowych utworach czwartorzędowych występują w trzech poziomach. Główny poziom użytkowy położony jest na głębokości 40-60 m i posiada miąższość 20-40 m.

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (zbiorniki wód podziemnych przeznaczone przede wszystkim do zabezpieczenia rezerw wody o wysokiej jakości do wykorzystania w przyszłości).

Gmina Dobra jest obszarem źródłowym dla rzek Dobra i Dobrzenica, a rzeki Sępólna i Okra mają tu górne odcinki biegu. Świadczy to o dużym wpływie gospodarki wodnej (także ściekowej) w gminie na ogólny stan środowiska.

Wschodnią granicę gminy Dobra na odcinku około 7 km stanowi brzeg Woświnu - największego jeziora na Pojezierzu Ińskim. Administracyjnie wody jeziora należą do gminy Węgorzyno, jednak akwen ten ma dla gminy Dobra duże znaczenie. Brzegi Woświnu zwłaszcza od północy są strome i wysokie porośnięte wąskim pasem lasu, co zwiększa wartość krajobrazową opisywanego obszaru.

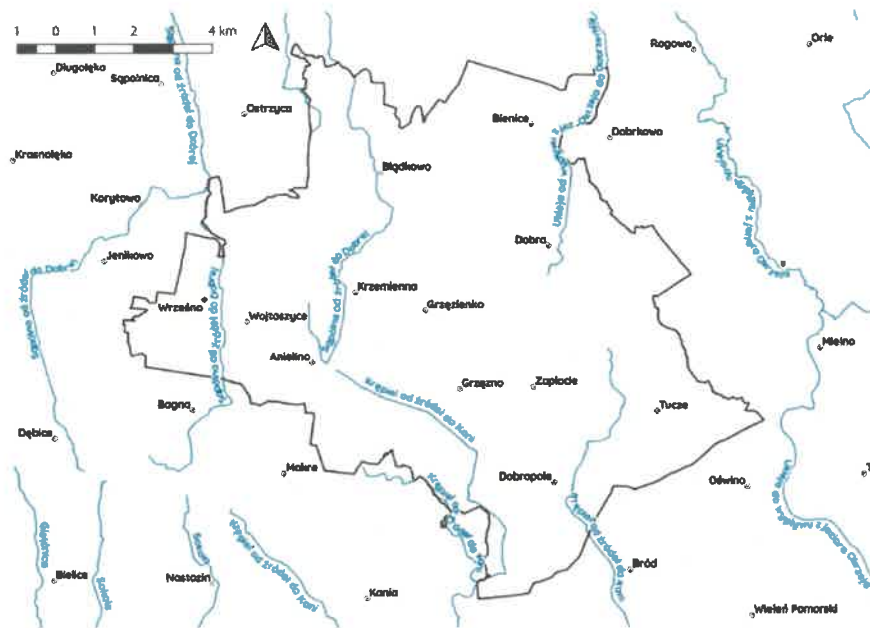
Na terenie gminy położone są trzy niewielkie jeziora: jezioro Dobre (13,4 ha), jezioro Błądkowskie (2,7 ha) oraz jezioro Czapla (1,7 ha).

Jezioro Dobre jest wyjątkiem pod względem wielkości wśród nielicznych i niewielkich zbiorników w gminie. Jest to jezioro rynnowe o orientacji południkowej, sięgające 1 100 m długości i 200 m szerokości.

Pozostałe obecnie zbiorniki to w większości bezodpływowe oczka wodne i stawy. Wiele z nich, na skutek obniżenia poziomu wód gruntowych, zwłaszcza w suchych latach, zupełnie wyschła.

Szkic sieci hydrograficznej omawianego obszaru przedstawiono na rycinie.

Rysunek 7. Położenie Gminy Dobra na sieci hydrograficznej obszaru

Źródło: opracowanie własne

4. Powietrze i klimat

Gmina Dobra znajduje się poza zasięgiem szkodliwego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego ze źródeł ponadlokalnych. Z uwagi na brak dużych obiektów przemysłowych na terenie gminy nie występują tu również wpływy emisji zanieczyszczeń. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- małe zakłady przemysłowe (przemysł drzewny, budownictwo, kruszywa budowlane) oraz kotłownie lokalne,
- paleniska domowe we wszystkich miejscowościach (emitujące zanieczyszczenia typu energetycznego: dwutlenek siarki, tlenki węgla, tlenki azotu, pyły o lokalnym zasięgu).

Warunki klimatyczne panujące na terenie gminy są porównywalne z całym obszarem powiatu łobeskiego. Dominuje tutaj wyraźnie ukształtowany klimat umiarkowany, przejściowy. Jego podstawową cechą jest duża zmienność stanów pogodowych w ciągu roku, jak i w kolejnych latach, która wynika ze zmian kierunku napływu oraz różnego udziału oceanicznych mas powietrza z zachodu i kontynentalnych mas powietrza ze wschodu.

W kolejnej tabeli przedstawiono, a na rycinie zobrazowano średnie oraz minimalne i maksymalne miesięczne temperatury dla stacji meteorologicznej położonej najbliżej gminy Dobra na podstawie danych dla typowych lat meteorologicznych.

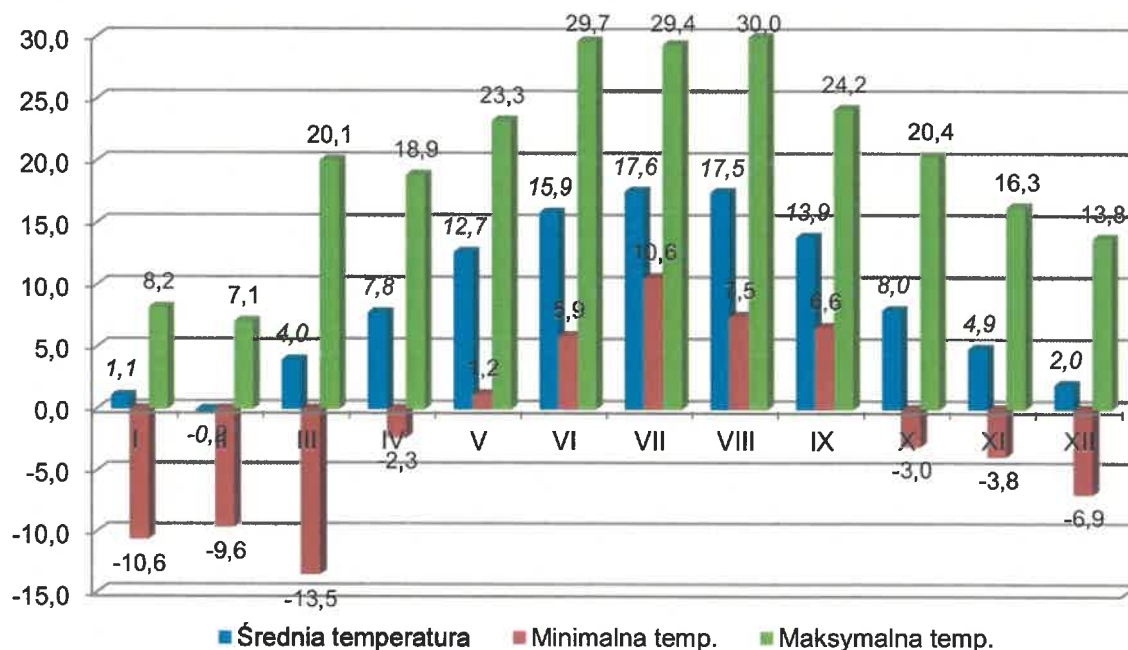
Tabela 19. Średnia, minimalna i maksymalna temperatura poszczególnych miesięcy dla typowego roku meteorologicznego

Miesiąc	Średnia temperatura	Minimalna temp.	Maksymalna temp.
styczeń	1,1	-10,6	8,2
luty	-0,2	-9,6	7,1
marzec	4,0	-13,5	20,1
kwiecień	7,8	-2,3	18,9
maj	12,7	1,2	23,3
czerwiec	15,9	5,9	29,7
lipiec	17,6	10,6	29,4
sierpień	17,5	7,5	30,0
wrzesień	13,9	6,6	24,2
październik	8,0	-3,0	20,4
listopad	4,9	-3,8	16,3
grudzień	2,0	-6,9	13,8

Źródło: www.mr.gov.pl

Przeciętna roczna suma opadów mieści się w przedziale 600-700 mm. Najwyższe opady występują latem, a wiosną jest stosunkowo sucho. Takie warunki nie są zbyt korzystne dla rolnictwa. Okres wegetacyjny trwa około 210-215 dni.

Wykres 36. Średnia, minimalna i maksymalna temperatura poszczególnych miesięcy dla typowego roku meteorologicznego

Źródło: www.mr.gov.pl

5. Fauna i flora

Lasy na terenie gminy tworzą rozproszone, niewielkie, różnokształtne enklawy wśród rozległych terenów rolniczych. Zajmują zwykle tereny w dolinach cieków, nad jeziorami i wokół mokradł.

Siedliskowo dominują siedliska lasowe nad borowymi. Największą powierzchnię zajmują lasy mieszane świeże i wilgotne. Ze względu na lokalizację lasów w obniżeniach, stosunkowo dużo jest siedlisk olsowych. W drzewostanach dominują z drzew liściastych dęby, olchy, buki, z drzew iglastych zdecydowanie dominuje sadzona sosna.

Z wyjątkiem niewielkiej enklawy lasów ochronnych nad jeziorem Woświn, pozostałe powierzchnie leśne pokryte są drzewostanami gospodarczymi.

Najuboższe przyrodniczo lasy o charakterze plantacji występują na gruntach porolnych, najczęściej drzewostan tworzą sadzone sosny, brzozy, także dęby. Duże powierzchnie z dominacją w drzewostanie olszy i buka, rzadziej jesionu i graba, pokrywają lasy gospodarcze o składzie bliskim naturalnemu. Jest to zasługą zgodności składu drzewostanu z siedliskiem i zespołem potencjalnym oraz stosowania naturalnego odnowienia. Pod względem naturalności i bogactwa biocenotycznego wyróżniają się korzystnie fragmenty lasów bagiennych (olsy bagienne i łągi olszowe), których odporność warunkowana jest czynnikami siedliskowymi (duża wilgotność i żyzność gleb).

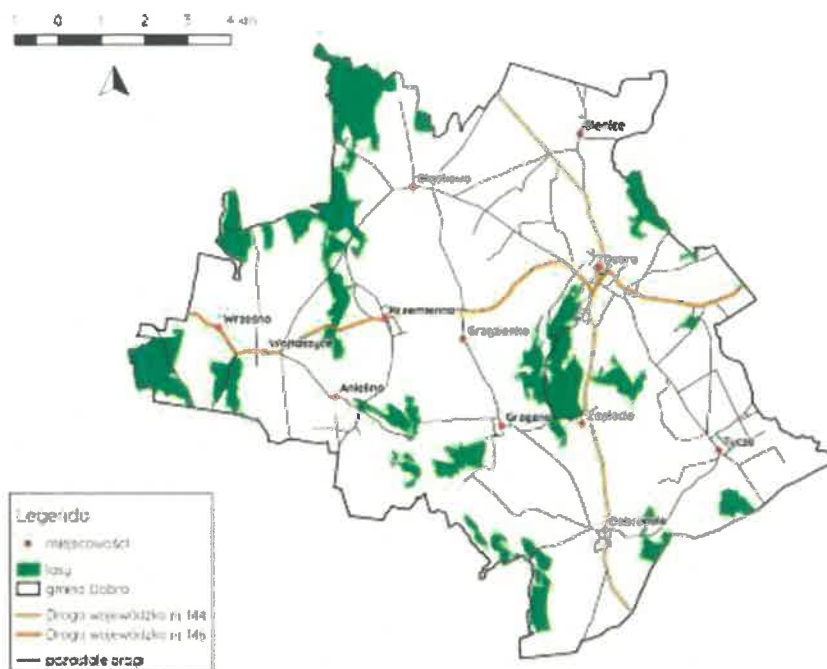
Na terenie gminy Dobra występuje 10 parków podworskich oraz kilkanaście zadrzewień przykościelnych, cmentarnych i innych o charakterze parkowym. Drzewostany o charakterze parkowym, poza parkami zabytkowymi występują także w Dobrej na Wzgórzu Zamkowym. W obu wypadkach występuje różnowiekowy starodrzew liściasty.

Szata roślinna gminy Dobra nosi szczególnie duże piętno gospodarki rolniczej. Zmiany dotyczą głównie intensywnie użytkowanych łąk i pastwisk. Podmokłe tereny znajdujące się przede wszystkim w południowo-wschodniej części gminy zostały pocięte gęstą siecią rowów melioracyjnych i kanałów odwadniających. Konsekwencją tego jest znaczne przesuszenie ekosystemów, co prowadzi do zubożenia bioróżnorodności flory.

Najwięcej rzadkich chronionych gatunków roślin znajduje się w zachodniej części gminy w podmokłych lasach, wzdłuż Sępólnej poniżej Wojtaszyc.

Przydatność lasów gminy do zagospodarowania rekreacyjnego pod kątem atrakcyjności krajobrazu, odporności na penetrację turystyczną oraz dostępności, jest zróżnicowana. Nieduże powierzchnie leśne, oddalone od większych jezior, nie przedstawiają korzystnej oferty do rozwoju funkcji rekreacyjnej. Wyjątek stanowią lasy znajdujące się nad południowo-wschodnim brzegiem jeziora Dobre.

Rysunek 8. Lokalizacja lasów na terenie gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

Podczas waloryzacji faunistycznej gminy Dobra stwierdzono, na podstawie obserwacji i danych literaturowych, występowanie: 55 gatunków mięczaków, 39 gatunków motyli dziennych,

20 gatunków ryb, 8 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 136 gatunków ptaków i 37 gatunków ssaków.

Wszystkie podejmowane działania powinny dążyć do minimalizacji procesów wpływających negatywnie na stan flory i fauny. Ważne jest planowanie przestrzenne, rozwój obszarów biologicznie czynnych, łączące racje gospodarcze, potrzeby i możliwości z kwestiami ekologicznymi i możliwościami środowiska. Projektowane inwestycje i działania powinny być połączone z planowaniem sieci ekologicznych, tak by spełniały potrzebę utrzymania „łączności” siedlisk.

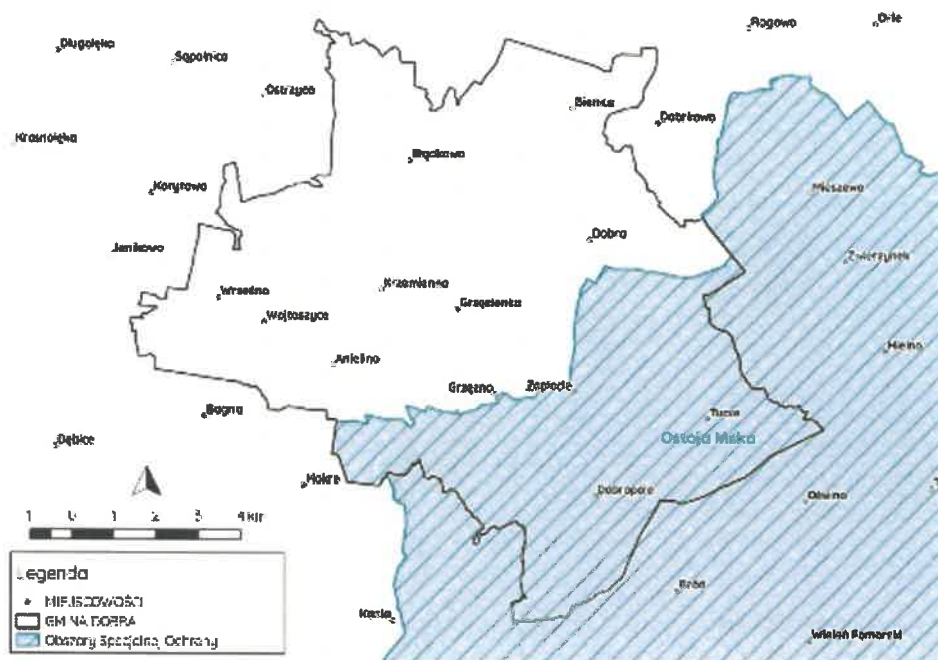
6. Przyroda chroniona i jej zasoby

Ustawa o ochronie przyrody przedstawia poszczególne formy ochrony przyrody. Na terenie gminy Dobra występują tereny objęte ochroną prawną ze względu na wysokie wartości przyrodnicze, którymi są:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Ostoja Ińska”,
- użytki ekologiczne – „Rzekotkowe Uroczysko”, „Grzęźnieńskie Błota”, „Jeziorkowe Bagna”, „Żurawia Dolinka”,
- 24 pomniki przyrody.

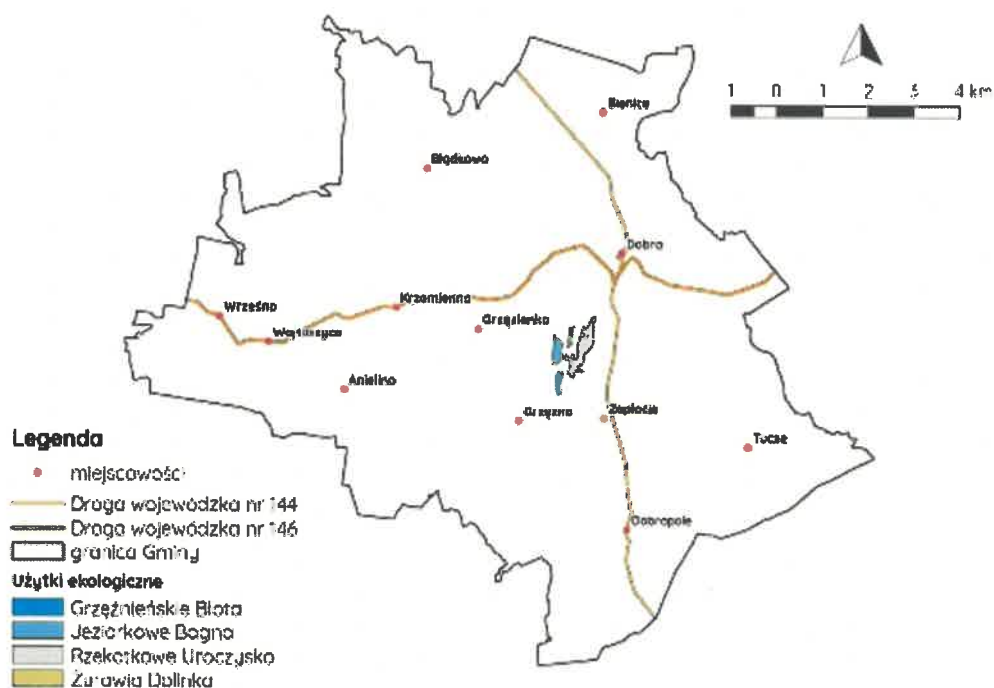
W obszarze gminy Dobra znajduje się również otulina Ińskiego Parku Krajobrazowego.

Rysunek 9. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Ostoja Ińska” na terenie gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 10. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dobra

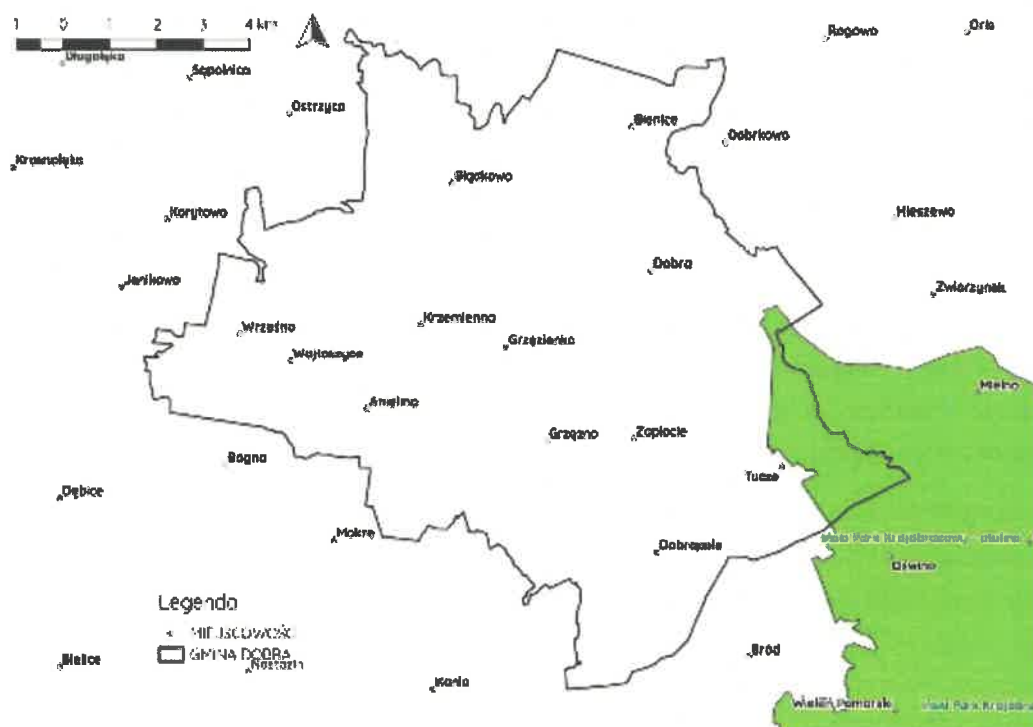
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 11. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Lokalizacja otuliny Ińskiego Parku Krajobrazowego na terenie gminy Dobra

Źródło: opracowanie własne

Zasoby przyrodnicze jednostki są elementem, który z jednej strony może świadczyć o potencjale rozwojowym (np. wydobywanie surowców mineralnych, fauna i flora warunkująca rozwój turystyki), a z drugiej zahamować go poprzez ich niszczenie czy nieodpowiednio poprowadzoną politykę przestrzenną. Do obszarów problemowych, w których zachodzić może kolizja pomiędzy ochroną zasobów przyrodniczych, a potrzebą zagospodarowania określonych obszarów należy zaliczyć:

- obszary zajmowane pod zabudowę – obszar miasta Dobra i zwarte części miejscowości zajęte są przez zwartą zabudowę, jedynie na obrzeżach opisywanego obszaru w zabudowie rozproszonej znajdują się potencjalne cenne siedliska dla fauny i flory,
- obszary narażone na oddziaływanie odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu – przez teren gminy Dobra przebiegają drogi wojewódzkie nr 144 i 146 co stanowi barierę dla rozwoju zasobów przyrodniczych, lokalizacji siedlisk fauny i flory oraz potencjalne uciążliwości dla mieszkańców,
- miejsca uwalniania zanieczyszczeń do wód podziemnych i powierzchniowych – są to przede wszystkim miejsca wzdłuż dróg, parkingów, miejsc magazynowania substancji, ale także potencjalna możliwość zanieczyszczenia wód przez przedostanie się nieczystości ciekłych do wód na terenach nieobjętych siecią kanalizacyjną,
- emisje zanieczyszczeń pochodzących z gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł energii – dotyczy to większości zabudowy terenu gminy Dobra,
- zagrożenia dla fauny i flory – powodowane fragmentacją siedlisk poprzez rozwój zabudowy i rozbudowę ciągów komunikacyjnych,
- obszary użytkowane rolniczo – w gminie Dobra dominują tereny silnie użytkowane rolniczo co wpływa na potencjalną możliwość zanieczyszczenia wód gruntowych, np. przez stosowane środki ochrony roślin czy nawozy.

Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego, zwłaszcza dla powietrza atmosferycznego na omawianym terenie są zanieczyszczenia pochodzące z emisji energetycznych - z gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych źródeł energii i obiektów komunalnych. Uciążliwość jednakże charakteryzuje się wahaniami sezonowymi. W sezonach grzewczych wzrost zanieczyszczeń związany jest ze spalaniem węgla w paleniskach domowych, ponieważ większość mieszkań w gminie Dobra ogrzewana jest paliwami stałymi, głównie drewnem i węglem kamiennym.

Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego jest także komunikacja samochodowa. Powoduje ona zanieczyszczenia pyłowe, a także zagrożenie hałasem. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu, a w przypadku gruntów podatnych na infiltrację, również środowiska wodnego.

W przypadku wód powierzchniowych, a także podziemnych na terenie gminy główną przyczyną zanieczyszczeń jest eutrofizacja, która jest efektem spływających zanieczyszczeń obszarowych związanych z rolniczym wykorzystaniem zlewni oraz słabą naturalną odpornością na czynniki degradacyjne. W rolnictwie do źródeł zanieczyszczeń obszarowych wód należy zaliczyć środki chemiczne (nawozy sztuczne, środki ochrony roślin) oraz rolnicze wykorzystanie ścieków.

Dużym obciążeniem dla środowiska wodnego jest zrzut oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków, dlatego oczyszczone ścieki nie mogą wywoływać zmian fizycznych, chemicznych i biologicznych. Należy tak sterować technologią oczyszczania ścieków, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie ekosystemu wodnego.

7. Walory turystyczne

Potencjał gminy Dobra opiera się na walorach środowiska przyrodniczego, które opisano we wcześniejszych rozdziałach niniejszego opracowania, a także walorów kulturowych.

Podsumowując walory środowiska przyrodniczego należy wskazać, że tereny o dużej wartości krajobrazowej występują:

- w dolinie Dobrzenicy,
- nad jeziorem Woświn,
- między Dobrą, a Grzęznem,
- na południowy – zachód od Anielina, Grzęzna i Dobropola,
- na północ od Wojtaszyc (punkty widokowe).

Zgodnie z waloryzacją przyrodniczą gminy Dobra są to tereny o wyróżniającej się rzeźbie i znacznych walorach przyrodniczych, a więc o typie krajobrazu mało zmienionego lub tradycyjnego.

Turystyka nie odgrywa obecnie istotnej roli w gminie Dobra. Możliwości rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej w oparciu o warunki naturalne w granicach gminy są niewielkie - brak jest większych jezior, rzek i kompleksów leśnych.

Obszarem o największych walorach rekreacyjnych jest jedynie jezioro Woświn (znajdujące się w granicach gminy Węgorzyno), którego brzegi sąsiadują z gminą Dobra.

Mniejsze możliwości zagospodarowania rekreacyjnego ze względu na warunki naturalne stwarza jezioro Dobre. Walorem jego położenia jest niewielka odległość od miasta i bezpośrednie zaplecze leśne.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy sprzyjają rozwojowi turystyki krajoznawczej i stwarzają możliwości zagospodarowania terenu dla niektórych form turystyki, takich jak ścieżki rowerowe czy ścieżki dydaktyczne.

Osoby wypoczywające w Dobrej mają możliwość korzystać z plaży położonej 700 metrów od miasta. Znajduje się tam boisko do piłki siatkowej i plażowej piłki nożnej, murowane miejsce

na ognisko. Jezioro pomimo swoich niewielkich rozmiarów wspaniale nadaje się do uprawiania żeglarsstwa i wędkarstwa, dodatkowo wzdłuż jeziora został umocniony brzeg, co ułatwia cumowanie.

Drugim miejscem, które znakomicie nadaje się jako baza wypadowa dla wędkarzy (duża liczba pomostów) jest plaża nad jeziorem Woświn w miejscowości Tucze.

Duże znaczenie w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych ma jednak środowisko kulturowe gminy. Trzeba wskazać, że obszar gminy Dobra należy do terenów, gdzie rozwój i osadnictwo od średniowiecza pozostawiło trwałe, czytelne do dnia dzisiejszego ślady w krajobrazie.

Miasto Dobra prawa miejskie otrzymało w 1331 r. Zamek w pierwotnej postaci został wzniesiony przez ród Dewitzów w wieku XV.

Większość wsi gminy posiada średniowieczny rodowód. Układy ruralistyczne, oparte głównie na wsi owalnicowej, zachowały się na ogół dobrze we wsiach: Tucze (ulicówka), Wojtaszyce (owalnica), Krzemienna (owalnica), Bienice (owalnica), Grzęzno (ulicówka rozbudowana w wielodrożnicę).

Miasto Dobra zostało znacznie zniszczone w czasie ostatniej wojny. Zachował się jednak średniowieczny układ ulic starego miasta z centralnie położonym kościołem p.w. św. Klary z XIII w. (przebudowany w XV w.) i wieloma ryglowymi domami.

Na skraju doliny Dobrzenicy położone są ruiny powstałego w XV w. zamku Dewitzów, który w XIX w. został częściowo rozebrany, a materiał został wykorzystany do budowy folwarku w południowej części miasta.

Wśród głównych atrakcji historycznych miasta Dobra wymienić należy:

- teren starego miasta złożony z wąskich, prostopadle ułożonych do siebie kamieniczek tworzących wyjątkowy klimat,
- ruiny zamku – wybudowanego na wzgórzu w XIII w. przez majątną i barwną rodzinę von Devitz; budowla w czasach świetności otoczona murami, z trzema wieżyczkami obronnymi oraz fosą stanowiła jedną z najlepszych fortyfikacji na zachodnim Pomorzu,
- pensjonat Taber – najstarszy funkcjonujący budynek w Dobrej, ulokowany przy rynku, na ulicy Kościuszki,
- kościół pw. św. Klary – wybudowany w stylu gotyckim z dobudowaną neogotycką wieżą, połączony tunelem podziemnym z zamkiem; w wyposażeniu kościoła znajduje się m.in. skrzynia posażna należąca kiedyś do rodu von Devitz.

Do zabytków architektury oraz zabytków archeologicznych prezentujących wartość krajobrazową na terenie gminy należą również:

- Bienice - pałac z 1876 r.,
- Błądkowo - ruiny kościoła,
- Dobropole - kościół filialny p.w. MB Nieustającej Pomocy z XVI w.

- Grzęzno - kościół filialny p.w. Franciszka z Asyżu z XVI-XVII w. przebudowany w XIX w. z XIX-wieczną dzwonnica,
- Krzemienna - kościół filialny p.w. Narodzenia NMP z XV, XVIII, XIX w.
- Tucze - pałac neoklasycy z 1880 r. oraz grodzisko wczesnośredniowieczne,
- Wojtaszyce - kościół filialny p.w. MB Częstochowskiej z XVI, XVII w., pałac z 1905 r.
- Półwysp Wodnica (obwód Bienice) - osada z II w. p.n.e.

Istotną atrakcją turystyczną gminy Dobra jest „Szlak Olbrzymów”. Czterokilometrowa ścieżka przyrodniczo-historyczna zaczyna się na rynku w Dobrej. Trasa biegnie przez tereny lesiste, łąki, mokradła obok jeziora Mała Czapla zwanego „Leśnym” oraz cmentarzyska rodzinnego von Diest. Główną atrakcją szlaku jest półwysp Czapla Szyja, w obrębie którego znaleziono szczątki osady palowej istniejącej tu już w VI wieku.

Nazwa ścieżki „Szlak Olbrzymów” została zaczerpnięta ze starego podania, które głosi, iż na półwyspie Czapla Szyja odkryto cmentarzysko szkieletów o niespotykane dużych wymiarach. Tak zrodziła się opowieść o olbrzymach zamieszkujących okolicę. Olbrzymami są również potężne dęby i lipy, pomnikowe drzewa, które można zobaczyć wędrując szlakiem.

Na Szlaku Olbrzymów znajduje się punkt widokowy – jezioro Leśne o powierzchni około 1,7 ha. Jest to jedyna pozostałość po wielkim jeziorze Dobrzańskim, otaczającym do XIX w. półwysp Czapla Szyja i wypełniającym dolinę Dobrzenicy. Jezioro Leśne jest położone w głębokiej rynnie, otoczone głębokim pasem bagiennych olszyn, szuwarów i łązowisk. Stanowi ostoję wodno-błotnych gatunków ptaków (m.in. perkozy, gągoły, łabędzie nieme, żurawie). W wodzie występuje grązel żółty i rzadko spotykana osoka aloesowata. Na wzgórzach otaczających jezioro Leśne od południa znajdujące się osiem wczesnośredniowiecznych kurhanów, w których spoczywają mieszkańcy w przeszłości zamieszkujący grodzisko na półwyspie Czapla Szyja.

Kolejną atrakcją na Szlaku Olbrzymów jest Cmentarzyk rodziny von Diest. W jego pobliżu, na rozwidleniu dróg stoi potężny pomnikowy dąb. Poruszając się dalej szlakiem zobaczyć można osobiwy pomnik – ułożone w półokrąg głazy narzutowe, upamiętniające poległych w czasie pierwszej Wojny Światowej mieszkańców Dobrzanek (dziś w granicach miasta Dobra).

Kolejnym ważnym punktem na Szlaku Olbrzymów jest Grodzisko Żurawi Ostrów. Grodzisko usytuowane jest na półwyspie Czapla Szyja, niegdyś otoczonym wodami jeziora Dobrzańskiego. Po obniżeniu się lustra wody dawnego jeziora ukazały się drewniane konstrukcje, początkowo identyfikowane jako pozostałości chat. Aktualnie odbywają się badania archeologiczne, które mają wykluczyć taką hipotezę. W średniowieczu znajdował się tu most palowy o długości 170 m, który łączył półwysp z wzniesieniem widocznym na przeciwnym brzegu jeziora (dziś rozległego trzcinowiska).

IX. INWESTYCJE, PROGRAMY, ZADANIA I WYDARZENIA

1. Spotkanie dotyczące Programu Odbudowy Zabytków

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień uczestniczył w dniu 19 stycznia 2023 r. w spotkaniu roboczym dotyczącym nowego rozdania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Z budżetu państwa na odbudowę zabytków zostanie przeznaczony 3 mld zł.

Program kierowany jest bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, a za ich pośrednictwem również do innych podmiotów zobowiązanych do opieki nad zabytkami. Dofinansowanie będzie przyznawane na realizację zadań inwestycyjnych związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. Może być przeznaczony na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego albo na udzielenie dotacji samorządowej na takie prace.

Przed Gminą Dobra stoi ogromna szansa na renowację lokalnych dóbr kultury i architektury, czego efektem są pozyskanie środków finansowych na realizację kolejnego etapu remontu i rewaloryzacji wieży Kościoła p.w. św. Klary w Dobrej oraz zabezpieczenie ruin zamku w Dobrej i przywrócenie ruin do stanu obiektu turystycznego.

2. XV Festiwal Piosenki Bożonarodzeniowej „Gwiazdka”

20 stycznia 2023 r. odbył się XV Festiwal Piosenki Bożonarodzeniowej „Gwiazdka”. Patronat nad wydarzeniem objęło Kuratorium Oświaty w Szczecinie, Starosta Łobeski oraz Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień.

Podczas Festiwalu doszło do uroczystego przekazania hali sportowej do ponownej użytkowania.

Zgodnie z pozytywną opinią Wojewody Zachodniopomorskiego Gmina Dobra pozyskała na wymianę pokrycia dachowego hali sportowej dofinansowanie w wysokości 80% wartości inwestycji, natomiast pozostała kwota w wysokości 20% wartości inwestycji została pokryta z uzyskanego ubezpieczenia z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej.

3. Przejęcie nieruchomości od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

W dniu 26 stycznia 2023 roku, Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień podpisał Akt Notarialny z Panią Anną Mastalerz - Pełnomocnikiem KOWR w Szczecinie, w sprawie przejęcia przez Gminę Dobra działek, będących własnością Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na rzecz realizacji inwestycji w miejscowościach Błądkowo i Wrześno.

W miejscowości Błądkowo na działce pozyskanej od KOWR wybudowana zostanie oczyszczalnia ścieków, natomiast w miejscowości Wrześno realizowana jest budowa nowej świetlicy kontenerowej.

Przejęcie działek przez Gminę od KOWR było ostatnim etapem, aby rozpocząć procedury przetargowe dotyczące budowy oczyszczalni ścieków w Błądkowie i świetlicy wiejskiej w miejscowości Wrześno.

4. Pozyskanie środków na pomoc społeczną

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień spotkał się w dniu 6 lutego 2023 r. z Wojewodą Zachodniopomorskim Zbigniewem Boguckim w celu podpisania umowy na dofinansowanie zadania z zakresu pomocy społecznej – utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej.

Dotacja w wysokości 86.753,00 zł to kolejna pozyskana przez Burmistrza Dobrej kwota, która zasilila konto gminy. Środki wykorzystane zostały między innymi na zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

5. Warsztaty plecionkarskie w Anielinie

Mieszkańcy Anielina wzięli udział w warsztatach plecionkarskich, organizowanych przez Fundację Global Basketmakers. Uczestnicy zajęć uczyli się wyplatania koszy wiklinowych. Serdeczne gratuluje dla Sołtysa Ryszarda Woźniaka i Gospodyń z Koła Gospodyń Wiejskich w Anielinie za realizację inicjatywy i zachęca pozostałe miejscowości naszej gminy do dalszej pracy na rzecz społeczności lokalnej.

6. 29. Akcja Sprzątania świata

Miło nam poinformować, że działania mieszkańców Gminy Dobra w ramach 29. Akcji Sprzątanie świata - Polska zostały wymienione w oficjalnym raporcie!

Zespół Fundacji Nasza Ziemia od października uważnie zapoznał się ze wszystkimi przesłanymi przez uczestników raportami. Z 2800 wybrano te, które w największym stopniu oddawały ducha Akcji Sprzątanie świata, wyróżniały się pomysłowością, zostały zorganizowane zgodnie z zasadami Akcji lub niosły za sobą największy pierwiastek edukacyjny.

Jest nam niezmiernie miło przekazać, że wśród nich wybrano akcję zorganizowaną przez mieszkańców naszej gminy.

Raport został przesłany do mediów, jednostek samorządowych, ambasad państw mających swoje jednostki w Polsce oraz do wszystkich uczestników Akcji.

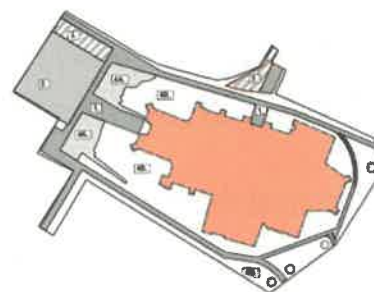

7. Przebudowa placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej

W dniu 24 lutego 2023 r. opublikowano informację o wyborze oferty najkorzystniejszej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na: „Przebudowę placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej uwzględniającej poprawę bezpieczeństwa użytkowania”.

W dniu 14 marca 2023 r. nastąpiło podpisanie umowy z firmą Ben-Bruk Sp. z o.o. ze Stargardu na wykonanie inwestycji pn.: „Przebudowa placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej uwzględniającej poprawę bezpieczeństwa użytkowania”.

Prace przy przebudowie terenu wokół kościoła prowadzone były na obszarze wpisanym do rejestru zabytków, dlatego wykonanie projektu poprzedzono oględzinami i wykonaniem inwentaryzacji nawierzchni placu wraz z jej ubytkami oraz uzyskaniem zgody Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie robót budowlanych, w tym m.in. na: wytyczenie niezbędnych ciągów pieszych wokół kościoła z zachowaniem i częściowym polepszeniem stanu historycznej nawierzchni, wykonanie pasa głównego od kościoła w formie szerokiego chodnika oraz przełożenia od strony zachodniej bruku i jego uzupełnienia, remoncie obszernego placu od strony ulicy

Bohaterów Westerplatte, w tym odtworzenia dawnego wjazdu na plac.

Zgodnie z decyzją Konserwatora w projekcie oznaczono i zachowano historyczne nawierzchnie z otoczków, przylegające bezpośrednio do ścian kościoła. Nowe nawierzchnie oraz naprawę zniszczonych fragmentów historycznych nawierzchni skomponowano w taki sposób, aby uporządkować ten teren z zachowaniem historycznego wystroju placu i podkreśleniu

jego historycznych walorów. Ze względu na konieczność wykonania niezbędnych prac ziemnych, prace budowlane prowadzone były pod nadzorem archeologicznym.

Inwestycja o wartości 999.595,03 zł, w całości dofinansowana była ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) – Wsparcie na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

8. Turniej Halowy w piłkę nożną

25 lutego 2023 r. pod Patronatem Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień odbył się Turniej Halowy w piłkę nożną w kategorii Orlik Starszy. W zawodach rywalizowało ponad 80 zawodników i zawodniczek.

W rozgrywkach brały udział: AMP Nowogard, UKS Piast Junior Chociwel, Pogoń Szczecin FS Stargard, Światowid Łobez, AP Dolice, Sarmata Biali, Sarmata Czerwoni, Sarmata Pomarańczowi.

Każda z drużyn otrzymała pamiątkowe puchary i medale, które wręczane były przez Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień, Prezesa M-G LKS Sarmata Dobra Marcina Kamińskiego oraz Sekretarza klubu Tomasza Dynarskiego.

9. Prace porządkowe plaży nad jeziorem Woświn w Tucze

18 marca 2023 roku na plaży w Tucze rozpoczęły się porządki wiosenne. Płetwonurkowie ze Szczecińskiej Grupy Eksploracji Podwodnej „GRYF” we współpracy z Fundacją Dziedzictwo Pomorza Zachodniego, wydobyli z dna jeziora przylegającego do plaży ponad 1 tonę śmieci. Wśród śmieci dużą część stanowiły szklane i plastikowe butelki, słoiki, puszki i różnego rodzaju opakowania. Nie zabrakło też przerdzewiałego żelastwa oraz starych opon.

Po zakończeniu prac porządkowych odbyło się ognisko, przy którym chętnie pieczono kiełbaski, a nurkowie rozgrzewali się gorącą zupą gulaszową. Następnie w ramach podziękowań wręczone zostały dyplomy od Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień.

Ogromne podziękowania kierujemy do Sołtys Tucze Pani Marty Sadłowskiej za podjęcie tak słusznej inicjatywy.

10. Budowa świetlicy w Wojtaszycach

W dniu 14 lutego 2023 r. gmina Dobra otrzymała pozwolenie na budowę świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Wojtaszyce.

W dniu 06 marca 2023 r. wykonawca robót – firma PRO GROUP Sp. z o.o. ze Szczecina oficjalnie rozpoczęła roboty budowlane.

Budynek świetlicy wiejskiej w Wojtaszycach o pow. 119,4 m², składa się z głównego pomieszczenia o pow. 73 m², aneksu kuchennego,

łazienki damskiej i męskiej oraz pomieszczenia technicznego.

Dla budynku zaprojektowano instalację fotowoltaiczną (25 kW), oświetlenie zewnętrzne na elewacji budynku oraz pochylnię dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo zaprojektowano miejsca parkingowe, w tym dla osoby niepełnosprawnej oraz miejsce gromadzenia odpadów. Wartość całej inwestycji wyniosła 970 tys. zł, z czego 10% wartości inwestycji stanowi wkład własny Gminy Dobra, natomiast 90% to środki pozyskane przez Burmistrza z Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład.

11. Przebudowa drogi w miejscowości Tucze

W dniu 15 marca 2023 r. podpisano umowę z PRD Nowogard Spółka Akcyjna na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Tucze.

Wykonanie modernizacji drogi miało na celu podniesienie jej standardu, poprawę bezpieczeństwa oraz właściwości użytkowych. Droga po przebudowie spełnia wymagania dotyczące bezpieczeństwa użytkowania, nośności i stateczności konstrukcji, ochrony środowiska oraz posiadała odpowiednie warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem drogi.

Inwestycja polegała na wykonaniu 990 mb drogi asfaltowej w kierunku jeziora Woświn oraz

chodników w obszarze zabudowanym miejscowości Tucze. Jezdnia o szerokości 5,0 m poza terenem zabudowanym dodatkowo posiada utwardzone pobocza.

Do obowiązków wykonawcy należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Inwestycja została zakończona w dniu 30 października 2023 r., a jej łączna wartość

wyniosła 1.995.947,35 zł, z czego 95% stanowiło dofinansowanie z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

12. Rewitalizacja placu pierwszych osadników w Dobrej

W dniu 15 marca 2023 r. podpisano umowę z firmą GORBUD Sp. z o.o. ze Świdwina na przebudowę placu pierwszych osadników w Dobrej.

Zakres robót budowlanych obejmuje m. in. budowę nowej nawierzchni, elementów małej architektury, konserwację (remont) żelbetowej bryły pomnika, dokonanie nowych nasadzeń oraz prace przy urządzeniu zieleni, instalację i montaż projektora oświetlającego pomnik z otoczeniem oraz kamery monitoringu miejskiego.

Do obowiązków wykonawcy należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Wykonawca robót jeszcze w 2023 roku przystąpił do rozebrania istniejącej nawierzchni z płyt betonowych oraz usunięcia gruntu, na którym wykonywana jest nowa nawierzchnia z płyt granitowych.

Inwestycja o wartości 1.777.777,77 zł, realizowana jest w 90% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

13. Pierwszy dzień wiosny powitany przez dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dobrej

Z okazji Pierwszego Dnia Wiosny na Rynek Miejski w Dobrej na zaproszenie Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień przybyły oddziały przedszkolne ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej. Kolorowe dekoracje i pięknie wykonana „Marzanna” wprowadziły prawdziwie wiosenny klimat. Burmistrz Dobrej przywitał przedszkolaków poczęstunkiem, a dzieci wykonały piosenki o wiosnie oraz przedstawiły wiosenny układ taneczny.

14. Powitanie wiosny przez Studentów Doberskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Studenci Doberskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku również wesoło powitali Pierwszy Dzień Wiosny. Kolorowy i rozśpiewany korowód, przechodząc ulicami miasta, dotarł do Urzędu Miejskiego w Dobrej z odwiedzinami do Burmistrza Krzysztofa Wrzesień, przekazując wiosenne pozdrowienia. Następnie studenci udali się na plażę nad jeziorem miejskim w Dobrej gdzie odbyło się ognisko.

15. Nowa oczyszczalnia ścieków w Błdkowie

W dniu 24 marca 2023 r. podpisano umowę z Przedsiębiorstwem Usługowym „STARKAN” ze Stargardu na: „Budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Błdkowo”.

Wykonawca opracował kompletną dokumentację projektową, uzyskał wszystkie niezbędne pozwolenia, w tym pozwolenie na budowę oraz pozwolenie wodnoprawne, a także wykona roboty budowlane polegające na budowie lokalnej oczyszczalni ścieków oraz wymianie istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

Burmistrz Dobrej w dniu 08 grudnia 2023 r. złożył w Starostwie Powiatowym w Łobzie wniosek, w celu uzyskania pozwolenia, niezbędnego do rozpoczęcia robót budowlanych.

Lokalna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana będzie na działce o nr 40/40 przejętej przez Burmistrza Dobrej od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Inwestycja o wartości 1.349.310,00 zł realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

16. XVII Łobeska Baba Wielkanocna

Za nami XVII Łobeska Baba Wielkanocna. Kolorowe wystawy ozdób wielkanocnych, smaczne i pachnące wypieki oraz spotkanie z Wielkanocną Babą Łobeską, wprowadziły nas w prawdziwie świąteczny klimat. Gmina Dobra postawiła w 2023 roku na lokalnych dostawców żywności.

Na naszym wielkanocnym stole pojawiły się babki oraz pachnące chleby z Manufaktury Ciasta.

Wyroby wędliniarskie oraz mięso dostarczyła nam Masarnia Krzemienna Kowalczyk, a Radny Rady Miejskiej w Dobrej Pan Tomasz Grenda przygotował aromatyczne wędzonki. Na stole gościła również kapusta kiszona z gospodarstwa Pana Piotra Gałki, miód z pasieki Pana Marka Deszcza, mleko i jego przetwory od Państwa Bogumiły i Huberta Hell.

Niesamowity "Paprykarz Sołtysa" przygotowało Koło Gospodyń Wiejskich w Grzęźnie oraz pierogi z soczewicą od naszych drogich „Bieniczanek”.

Wielkie podziękowania kierujemy do Państwa Agnieszki i Andrzeja Drapikowskich za ogrom pracy włożonej w tworzenie stoiska oraz zaangażowanie w promocję Gminy Dobra.

Serdecznie gratulujemy zwycięstw w konkursach indywidualnych.

17. Największa inwestycja drogowa w historii naszej gminy

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień w dniu 18 stycznia 2023 r. wydał decyzję środowiskową, natomiast w dniu 04 kwietnia 2023 r. decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, pozwalającą na modernizację drogi powiatowej nr 41822 i 41822.

Inwestycja będzie obejmowała ulicę Bohaterów Westerplatte i ulicę Nowogardzką w Dobrej, odcinek drogi od ulicy Nowogardzkiej do skrzyżowania z drogą w kierunku Błądkowa oraz całą drogę przechodzącą przez miejscowość Bienice.

Roboty modernizacyjne będą polegały na wykonaniu nowych nakładek bitumicznych na istniejących nawierzchniach jezdni, na wykonaniu częściowo pełnej konstrukcji jezdni, budowie lub przebudowie zjazdów do posesji z betonu asfaltowego lub kostki betonowej, remoncie istniejących chodników przy ul. Westerplatte i ul. Nowogardzkiej w Dobrej oraz budowie nowych chodników w m. Bienice. W ramach tego zadania zostaną także usunięte kolizje z infrastrukturą techniczną oraz zostanie przebudowana sieć kanalizacji deszczowej w m. Bienice.

W związku z koniecznością frezowania i układania nowej nawierzchni asfaltowej czasowo będzie zamknięta ulica Bohaterów Westerplatte. Na ulicy Nowogardzkiej wprowadzone zostało ręczne kierowanie ruchem, natomiast na pozostałych odcinkach remontowanych dróg zastosowano sygnalizację świetlną.

Inwestorem inwestycji drogowej współfinansowanej z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład jest Zarząd Dróg Powiatowych w Łobzie, a generalnym wykonawcą PRD Nowogard Spółka Akcyjna z Nowogardu.

18. Otwarcie centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży

Burmistrz Dobrej Krzysztof w dniu 28 kwietnia 2023 r. dokonał w obecności zaproszonych gości oraz licznie przybyłych mieszkańców naszej gminy, oficjalnego otwarcia centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży.

Skatepark o powierzchni prawie 300 m², wyposażony został w 5 prefabrykowanych betonowych urządzeń, natomiast miasteczko ruchu drogowego o powierzchni prawie 500 m² posiada malowane znaki poziome oraz pionowe.

Cały teren zostanie wyposażony został w 8 autonomicznych lamp ze źródłem światła typu LED. Wykonawcą robót jest firma Bullait Andrzej Ciuchta z Elbląga, a wartość inwestycji wyniosła 948.330,00 zł.

Centrum ruchowe powstał w całości ze środków pozyskanych przez Burmistrza w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

19. Otwarcie centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży w miejscowości Wrześno

28 kwietnia 2023 r. odbyło się oficjalne otwarcie wiejskiej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wrześno. Inwestycja została zrealizowana w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla miejscowości, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej. Łączny koszt inwestycji wyniósł 350 550 zł, z czego kwota dofinansowania to aż 300 tys zł. Pozostałe środki pochodziły również z funduszy zewnętrznych, które zostały zabezpieczone z oszczędności poprzetargowych z pozostałych zadań inwestycyjnych. Wykonawcą inwestycji był Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej.

20. Uroczystość z okazji Święta Konstytucji 3 Maja

Mieszkańcy Gminy Dobra wzięli udział w uroczystości z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Uroczysta msza święta za Ojczyznę została odprawiona w Kościele Parafialnym pw. Św. Klary w Dobrej. Następnie biało-czerwony korowód pod sztandarem OSP Tucze oraz sztandarem Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej, wyruszył w stronę pomnika Kombatantów RP i Osadników Doberskich, gdzie złożono wiązanki.

Burmistrz Dobry Krzysztof Wrzesień w swojej wypowiedzi wyraził nadzieję, że kolejne uroczystości odbędą się już na nowym placu defiladowym.

Cześć artystyczną przygotował chór oraz grupa taneczna ze Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej.

21. Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego w Przelewicach

Ogromne gratulacje dla Pań z Koła Gospodyń Wiejskich w Anielinie, które w maju ub. r. brały udział w festiwalu „Tradycji Pomorza Zachodniego” w Przelewicach, zdobywając wyróżnienie w konkursie kulinarnym "Konkurs Tradycji Kulinarynych Pomorza Zachodniego".

Bardzo cieszymy się z udziału Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Dobra w takich wydarzeniach, ponieważ aktywność wykazywana przez Koła Gospodyń Wiejskich przyczynia się do upowszechniania kultury i tradycji polskiej wsi, oraz powoduje, że nie cała gmina jest dostrzegana, na arenie wojewódzkiej.

Dzięki podejmowanym przedsięwzięciom budujecie lokalną społeczność oraz tworzycie międzypokoleniowe więzi, które są szczególnie ważne dla naszej wspólnej przyszłości.

Dlatego też Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień serdecznie zachęca mieszkańców pozostałych sołectw do tworzenia w swoich miejscowościach Kół Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich.

22. Zakończenie przebudowy Domu Kultury w Dobrej

Pod koniec 2023 r. zostały zakończone prace związane z przebudową Domu Kultury w Dobrej. Prace prowadzone były na podstawie podpisanej przez Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień umowy z firmą Gorbud Sp. z o.o. z siedzibą w Świdwinie na realizację inwestycję pn. „Modernizacja i przebudowa Domu Kultury w Dobrej”.

Pod koniec 2023 roku trwały prace wykończeniowe w budynku, w którym mieści się obecnie Dom Kultury w Dobrej. Po wykonaniu nowych posadzek, uzupełnieniu tynków wewnętrznych, szpachlowaniu, wymianie istniejących instalacji wewnętrznych, dociepleniu elewacji, wymianie istniejącego pokrycia dachowego oraz montażu paneli fotowoltaicznych, przystąpiono do montażu stolarki drzwiowej, ułożeniu wykładziny podłogowej oraz prac malarskich. Pod koniec listopada ub r. ukończono także prace związane z montażem sufitów podwieszanych w technologii kasetonowej oraz wykonano roboty budowlane nowej wewnętrznej klatki schodowej.

Wartość całej inwestycji wyniosła 3 465 000,00 zł, z czego 10% wartości inwestycji stanowi wkład własny Gminy Dobra, natomiast 90% to środki pozyskane przez Burmistrza z Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład.

Inwestycja realizowana była w trybie zaprojektuj-wybuduj: po zakończeniu prac projektowych, wykonawca przystąpił do prac remontowo-budowlanych.

Nowy Dom Kultury w Dobrej to miejsce bardzo długo wyczekiwane przez Mieszkańców całej Gminy, dzięki pozyskanym funduszom powstanie na mapie Gminy Dobra nowoczesny ośrodek kultury z prawdziwego zdarzenia.

23. Zakończenie budowy oczyszczalni ścieków w Dobrej

Na początku czerwca 2023 r. złożono do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łobzie, wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wybudowanych obiektów budowlanych wchodzących w skład oczyszczalni ścieków:

- zbiornik retencyjno-uśredniający, składający się z sita pionowego, aplikatora powietrza i pomp do pompowania ścieków surowych,
- stacja zlewna ścieków dowożonych,
- piaskownik wirowy,
- bioreaktor, składający się z komory osadu czynnego, osadnika wtórnego oraz zbiornika osadu nadmiernego,
- stacja dmuchaw i rurociąg powietrza,
- stacja odwadniania, zagęszczania, higienizacji i granulacji osadu nadmiernego,
- rurociąg tłoczny ścieków surowych,
- instalacje energetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne,
- instalacje kanalizacji technologicznej.

Pod koniec czerwca odbyła się obowiązkowa kontrola Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łobzie, stwierdzająca, że wszystkie obiekty budowlane zostały wykonane zgodnie z projektem zagospodarowania oraz projektem architektoniczno-budowlanym i technicznym. Na tej podstawie PINB w Łobzie decyzją z dnia 30 czerwca br. udzielił pozwolenia na użytkowanie wszystkich nowopowstałych obiektów budowlanych.

Rozruch technologiczny nowopowstałej oczyszczalni ścieków wraz z jej wyposażeniem, potwierdził pełnienie funkcji zgodnej z zaplanowaną technologią mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków.

Inwestycja o łącznej wartości wynoszącej 7,155 mln zł, zrealizowana została w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Oś

Priorytetowa 9 Infrastruktura publiczna, Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Wartość dofinansowania, które uzyskała Gmina Dobra na realizację tej inwestycji wyniosła: 2,794 mln zł.

Zadanie to wykonano także przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, który udzielił pożyczki w wysokości 1,5 mln zł.

24. Budowa świetlicy w miejscowości Wrześno

W dniu 19 maja 2023 r. podpisano umowę z firmą Bud-Max ze Świdwina na wykonanie inwestycji pn. „Budowa świetlicy kontenerowej wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości Wrześno”. Wykonawca zaoferował wykonanie tego zadania za kwotę 340.000,00 zł.

Projektowany budynek to budynek świetlicy wiejskiej, kontenerowej, parterowy o powierzchni zabudowy wynoszącej

45,52 m². Budynek w kształcie prostokąta, przykryty jest dachem dwuspadowym.

Budynek jest realizowany w technologii konstrukcji szkieletowej, stalowej z płytami warstwowymi. Budynek zaprojektowano z uwzględnieniem podstawowych wymagań budynku świetlicy dotyczących bezpieczeństwa użytkowania, bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa pożarowego.

Inwestycja realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

25. Eko-Lekcje

19 maja 2023 r. Szkoła Podstawowa w Dobrej we współpracy z p. Pauliną Wasilewską - pracownikiem Urzędu Miejskiego w Dobrej zorganizowała zajęcia z Celowym Związkiem Gmin R-XXI w Słajsinie pod nazwą: "Kampania Edukacyjna - Odpady Segregujesz - Surowce Odzyskujesz". Projekt dofinansowany był ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Zajęcia dotyczyły działań z zakresu edukacji ekologicznej, a ich głównym celem było budowanie świadomości ekologicznej i wiedzy z zakresu segregacji odpadów.

Uczniowie podczas zajęć selekcjonowali odpady oraz nazywali tworzywo z jakiego były zrobione. Panie odpowiadały na pytania oraz przybliżyły, jak na co dzień wygląda praca w Zakładzie Gospodarowania Odpadami. Dzieci z dużym zainteresowaniem obejrzały film o segregacji śmieci i o ilości odpadów, które wytwarzamy każdego dnia. Na koniec warsztatów każdy uczestnik otrzymał ekologiczną torbę, którą mamy nadzieję, nasi uczniowie wykorzystają podczas codziennych zakupów.

26. Oficjalne otwarcie Kaplicy Cmentarnej na Cmentarzu Komunalnym w Dobrej

W dniu 7 czerwca 2023 r. na Cmentarzu Komunalnym w Dobrej nastąpiło oficjalne otwarcie Kaplicy Cmentarnej.

Po przemówieniu Burmistrza Dobrej Krzysztofa Wrzesień, Ksiądz Proboszcz Marek Prusiewicz wraz z zebranymi odmówił modlitwę oraz dokonał poświęcenia budynku sakralnego.

Kaplica pełni ważną funkcję służącą podstawowym ceremoniom pogrzebowym. W centralnym miejscu budynku zlokalizowano główne pomieszczenie kaplicy przeznaczone do odprawiania ceremonii pogrzebowych. Natomiast od strony elewacji bocznej znajduje się wejście do pomieszczeń sanitariatów zarówno dla osób uczestniczących w uroczystościach pogrzebowych, jak również dla osób odwiedzających cmentarz.

Wykonawcą robót była firma Bud-Max ze Świdwina.

Wartość inwestycji to 847 367,58 zł, a całość została sfinansowana ze środków pozyskanych przez Burmistrza w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

27. Montaż wyposażenia w kaplicy cmentarnej w Dobrej

Zgodnie z podpisaną umową zakończyły się prace związane z montażem wyposażenia w kaplicy na cmentarzu komunalnym w Dobrej.

Kaplica została wyposażona w drewniany ołtarz z pulpitem, 3 krzesła z obiciami, katafalk, spowiednik oraz 14 ławek.

28. Przebudowa drogi tzw. „kamiennej” w Dobropolu

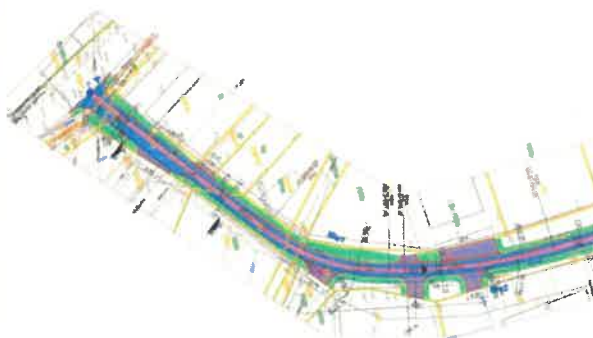
W dniu 12 czerwca 2023 r. podpisano umowę z firmą Ben-Bruk Sp. z o.o. ze Stargardu na przebudowę drogi gminnej („kamiennej”) w miejscowości Dobropole.

Wykonanie modernizacji drogi ma na celu podniesienie jej standardu, poprawę bezpieczeństwa oraz właściwości użytkowych.

Zakres robót będzie obejmował wykonanie 590 mb drogi o szerokości jezdni wynoszącej 3,5 m, przy czym założono, że zostaną wykonane dwa pasy o szerokości około 1,2 m z kostki betonowej typu starobruk obramowanych opornikiem betonowym, a środek jezdni zostanie wypełniony brukowcem pochodzącym z rozbiórki istniejącej nawierzchni.

Do obowiązków wykonawcy będzie należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Inwestycja o wartości 1.298.134,80 zł realizowana jest w 97,8% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

29. Akcja "Kwiatek dla pszczoły"

Kolejny raz na Rynku Miejskiej w Dobrej odbyła się akcja pn. „Kwiatek dla pszczoły” z okazji Światowego Dnia Pszczół, który został ustanowiony przez ONZ.

Celem akcji jest przede wszystkim podkreślenie znaczenia pszczoł dla pozyskiwania żywności i zwrócenie uwagi na występujące dla nich zagrożenia. To także pretekst do zastanowienia się, co możemy zrobić dla ochrony tych pożytecznych owadów.

Corocznie podczas organizacji Światowego Dnia Pszczół zbieramy różnego rodzaju odpady. W zeszłorocznej edycji zebraliśmy 360 kg makulatury i 115 kg baterii, a uczestnikom akcji rozdawaliśmy sadzonki roślin miododajnych oraz częstowaliśmy bagietkami z pysznym miodem. Dziękujemy Mieszkańcom, a w szczególności dzieciom i młodzieży ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej za liczne przybycie oraz zaangażowanie w troskę o dobro naszej natury.

Podziękowania kierujemy również do Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej, Stowarzyszenia „Łączy nas Dobra” oraz Cukierni-Piekarni Manufaktura Ciasta z Dobrej.

30. Akcja "Bezpieczne Wakacje"

W dniu 1 czerwca 2023 r. w Szkole Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej odbyło się spotkanie z policjantami w ramach akcji "Bezpieczne Wakacje". Starszy aspirant Grzegorz Powiajtis w towarzystwie st. posterunkowej Sandry Pilarskiej, st. aspiranta Adama Maćkowiaka oraz policyjnego psa o imieniu Nebuk, przedstawił dzieciom zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym oraz zasady zachowania w przypadku różnych zagrożeń. Opiekun psa, st. asp. Adam Maćkowiak opowiedział uczniom o codziennej pracy psa policyjnego, a także przedstawił zasady postępowania z agresywnymi zwierzętami. Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień wziął udział w spotkaniu dotyczącym "Bezpiecznych wakacji", gdzie sprawdził zdobytą przez dzieci wiedzę, a w nagrodę za uważne wysłuchanie policjantów, rozdał dzieciom słodki upominek.

31. II Piknik Rodzinny na Stadionie Miejskim w Dobrej

Na początku czerwca ub. r. odbył się II Piknik Rodzinny na Stadionie Miejskim w Dobrej. Na początku imprezy odbyła się część artystyczna, a na niej prawdziwy pokaz talentów. Uczniowie mieli okazję zaprezentować przed zgromadzoną publicznością swoje talenty wokalne, taneczne, sportowe, a nawet teatralne.

Na zaproszenie Dyrekcji Szkoły im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej na piknik przybył również Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień, który rozdał dzieciom słodki upominek.

32. Festyn Rodzinny w Grzęźnie

Na początku czerwca 2023 r. odbył się Festyn Rodzinny w Grzęźnie, który przyciągnął liczne osoby z okolicznych miejscowości. Impreza była pełna różnorodnych atrakcji, które dostarczały rozrywki i zabawy dla wszystkich uczestników.

Wieczorem stery imprezy przejął DJ Gregory zabawiając przybyłych gości do późnych godzin nocnych. Świetną zabawą okazał się Foto Twist, z którego bardzo chętnie korzystano.

Burmistrz Dobrej dziękuje Sołtysowi Sołectwa Grzęzno Panu Andrzejowi Drapikowskiemu, Radzie Sołectkiej w Grzęźnie oraz członkom Koła Gospodyń Wiejskich w Grzęźnie za zaproszenie i doskonałą zabawę.

33. Letnia odsłona pieszego Rajdu Szlakiem Olbrzymów

W sobotę, 24 czerwca 2023 r. w Dobrej odbyła się letnia odsłona pieszego Rajdu Szlakiem Olbrzymów. Uczestnikami rajdu była 36 osobowa grupa, której znaczną część stanowili słuchacze Doberskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W rajdzie udział wzięli, co bardzo nas cieszy, mieszkańcy ościennych gmin. Wspaniale, że z dorosłymi dotarły również dzieci, które dzielnie poradziły sobie z pokonaniem szlaku.

Tajemnice i ciekawostki, jakie skrywa Szlak Olbrzymów, przedstawił i objaśnił uczestnikom Leśniczy Cezary Kiełek, który przewodniczył leśnej wędrówce, za co serdecznie dziękujemy i cieszymy się na dalszą współpracę.

Dziękujemy Nadleśnictwu Nowogard za pomoc w organizacji rajdu i przygotowanie szlaku na przyjęcie wędrówców. Podczas długiego spaceru powstały nowe pomysły, które mamy nadzieję zrealizować we współpracy z Nadleśnictwem Nowogard.

Bardzo cieszymy nas, że tak liczna grupa uczestniczyła w I Rajdzie Szlakiem Olbrzymów i już dziś zapraszamy Państwa na kolejną edycję. Wszystkim, którzy wzięli udział w organizacji wydarzenia, jeszcze raz serdecznie dziękujemy.

34. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobropole – Dobra

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień w kwietniu 2023 r. podpisał porozumienie z Województwem Zachodniopomorskim, reprezentowanym przez Wicemarszałka Tomasza Sobieraja, umożliwiające realizację kolejnego etapu przebudowy drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobra – Dobropole.

Na tej podstawie Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie, zorganizował i przeprowadził przetarg, podpisał umowę z wykonawcą robót oraz sprawował nadzór techniczny nad prowadzonymi robotami drogowymi.

Zakres zadania obejmowało m.in. wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej o długości około 1 km, karczowanie i frezowanie pni drzew, wykonanie utwardzonych poboczy oraz montaż oznakowania drogowego.

Wykonawcą robót była firma Pol-Dróg S.A. z Drawska Pomorskiego. Wartość podpisanej umowy wyniosła 1,117 mln zł, z czego Gmina Dobra przyznała na ten cel dofinansowanie w wysokości 100 tys. zł.

35. II Powiatowa Olimpiada Senioralna

lipca 2023 r. na Stadionie Miejskim im. Antoniego Kontowicza odbyła się II Powiatowa Olimpiada Senioralna, w której udział wzięli: Związek Emerytów i Rencistów w Łobzie, Polski Związek Emerytów i Rencistów w Węgorzynie, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Nowogardzie, Doberski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Miło nam poinformować, że zwycięstwo i pierwsze miejsce przypadło gospodarzom imprezy, Doberskiemu Uniwersytetowi Trzeciego Wieku, natomiast wszystkie drużyny nagrodzono pucharami i medalami.

36. XVIII Jarmark Doberski

29 lipca 2023 r. Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień dokonał oficjalnego otwarcia XVIII Jarmarku Doberskiego, następnie wręczył medale i nagrody zwycięzcom zawodów sportowych organizowanych przez UKS ARBOD oraz M-G LKS Sarmata Dobra, a także uczestnikom konkursów organizowanych przez Gminę Gmina.

Na muzycznej scenie jako pierwsza pojawiła się Sylwia Milińska, oczarowując publiczność pięknym wykonaniem autorskich utworów. Rockowy zespół Nadmiar wprowadził w pełni koncertową atmosferę, prezentując nieco cięższe brzmienia. Zespół After Party na dobre porwał publiczność do tańca, a całość dopełnił niezastąpiony Gregory_DJ_Kaminski. Nie sposób nie wspomnieć o ekscentrycznej i charyzmatycznej grupie Specyficzni, którzy zawładnęli sceną późnym wieczorem, prezentując znane utwory w zupełnie nowych aranżacjach.

XVIII Jarmark Doberski nie mógłby odbyć się bez Mistrzostw Europy w Jedzeniu Kiełbasy Doberskiej. Jak każdego roku konkurs dostarczył wiele radości i emocji. Mistrzem tegorocznej edycji został Kamil Zdanowicz, który obronił tytuł Mistrza Europy w Jedzeniu Kiełbasy Doberskiej.

37. Kolejne wsparcie dla Parafii Św. Klary w Dobrej

W dniu 27 października 2023 roku Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień podpisał umowę z Ks. Dziekanem Proboszczem kan. Markiem Prusiewiczem na sfinansowanie przez Gminę Dobra dokumentacji projektowej remontu zabytkowego kościoła p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w miejscowości Tucze.

Wysokość dotacji to 40 000,00 zł, przygotowana dokumentacja pozwoli na pozyskanie środków zewnętrznych na kompleksowy remont Kościoła w Tucze. To kolejny przykład dbałości o zabytki na terenie Gminy Dobra.

38. Przebudowa ulicy Reymonta w Dobrej

Dzięki partnerskiej współpracy gminy Dobra ze Starostwem Powiatowym w Łobzie i Zarządem Dróg Powiatowych w Łobzie, zakończyły się roboty drogowe związane z przebudową drogi powiatowej nr 4397Z – ul. Reymonta w Dobrej.

Oprócz wymianie nakładki bitumicznej na całej długości jezdni wynoszącej 356 m, wykonane zostaną także 2 przejścia dla pieszych z aktywnym oświetleniem typu LED po obu stronach drogi wraz z aktywnym znakiem B6 – czyli pulsacyjnym światłem pomarańczowym.

39. Renowacja bramy głównej do Cmentarza Komunalnego w Dobrej

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień w trosce o estetyczny wygląd cmentarza, jak i całego miasta, zlecił renowację bramy głównej oraz bramek wejściowych do cmentarza przy ul. Ofiar Katynia. Renowacja polegała na piaskowaniu i malowaniu elementów metalowych oraz umieszczeniu w ich centralnym punkcie rozet dekoracyjnych z liśćmi klonu, które nawiązują do rosnących nieopodal klonów.

40. Podpisanie umowy na przebudowę drogi gminnej w Bienicach

W dniu 28 listopada 2023 r. podpisano umowę z PRD Nowogard Spółka Akcyjna na przebudowę drogi gminnej w Bienicach. Do obowiązków wykonawcy będzie należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Zakres robót będzie obejmował m.in.: wykonanie nowej nawierzchni jezdni o szerokości 5 m od skrzyżowania z drogą powiatową (w okolicy kościoła) w kierunku posesji od nr 13-17, wykonanie chodników z kostki betonowej i wjazdów do przyległych posesji oraz montaż 9 lamp solarnych.

Ze względu na duże spadki podłużne planowanej do remontu drogi, założono że projektowane nawierzchnie będą odwadniać do projektowanej kanalizacji deszczowej oraz częściowo powierzchnio na przyległy teren.

Inwestycja o wartości 1.990.744,56 zł realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

X. POZYSKANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

1. Budowa centrum ruchowego dla dzieci i młodzieży

Po opracowaniu dokumentacji projektowej na wykonanie „Centrum Ruchowego dla dzieci i młodzieży na terenie działki oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntów 90/9 obręb Dobra, gmina Dobra”, przeprowadzono procedurę przetargową, dzięki której wyłoniono wykonawcę – firmę Bullait Andrzej Ciuchta z siedzibą w Elblągu, z którą w dniu 08 sierpnia 2022 r. podpisano umowę na kwotę 948 tys. zł.

Wykonawca wykonał skatepark o powierzchni prawie 300 m², który wyposażony jest w 5 prefabrykowanych betonowych urządzeń oraz miasteczko ruchu drogowego o powierzchni prawie 500 m² posiadające malowane znaki poziome oraz pionowe. Cały teren został wyposażony w 8 autonomicznych lamp ze źródłem światła typu LED.

Centrum ruchowe powstało w całości ze środków pozyskanych przez Burmistrza w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Oficjalne otwarcie nowopowstałego obiektu nastąpiło w dniu 28 kwietnia 2023 r.

2. Budowa kaplicy komunalnej w Dobrej

Zgodnie z podpisaną umową zakończono budowę kaplicy na cmentarzu komunalnym w Dobrej.

Kaplica cmentarna pełni funkcję służącą podstawowym ceremoniom pogrzebowym, związanych z pochówkiem zmarłych. W centralnym miejscu budynku przewidziano główne

pomieszczenie kaplicy, które będzie miejscem odprawiania ceremonii pogrzebowych. Z głównego pomieszczenia kaplicy zaprojektowano bezpośrednie przejście do pomieszczeń zaplecza. Natomiast od strony elewacji bocznej zaprojektowano wejście do pomieszczeń sanitariatów. Sanitariaty będą dostępne z zewnątrz zarówno dla osób uczestniczących w uroczystościach pogrzebowych, jak również dla odwiedzających cmentarz.

Kaplica została wyposażona w drewniany ołtarz z pulpitem, 3 krzesła z obiciami, katafalk, spowiednik oraz 14 ławek.

Wykonawcą robót była firma BUD-MAX ze Świdwina. Wartość inwestycji wyniosła 847 367,58 zł, a całość była sfinansowana ze środków w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Pozwolenie na użytkowanie uzyskano w dniu 31 maja 2023 r.

3. Budowa oczyszczalni ścieków w m. Wrześno

W październiku 2022 roku podpisano umowę na budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Wrześno. Najkorzystniejszą ofertę w postępowaniu przetargowym złożył Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej na kwotę 350 550,00 zł.

Inwestycja zrealizowana została w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla miejscowości, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej. Kwota dofinansowania wyniosła 300 tys. zł.

Pozostałe środki to również fundusze zewnętrzne, które zostały zabezpieczone z oszczędności poprzetargowych z pozostałych zadań inwestycyjnych.

Całość inwestycji została zrealizowana ze środków zewnętrznych, a nowa oczyszczalnia ścieków wpłynęła na poprawę ochrony środowiska w Gminie Dobra.

Oficjalne otwarcie wiejskiej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wrześno odbyło się 28 kwietnia 2023 r.

4. Budowa oczyszczalni ścieków w Dobrej

W dniu 30 czerwca 2023 r. zostało zakończone zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Bienice – Gmina Dobra”.

W czerwcu br. złożono do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łobzie, wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wybudowanych obiektów budowlanych wchodzących w skład oczyszczalni ścieków:

- 1) zbiornik retencyjno-uśredniający, składający się z sita pionowego, aplikatora powietrza i pomp do pompowania ścieków surowych,
- 2) stacja zlewna ścieków dowożonych o przepustowości eksploatacyjnej 25 m³/d,

- 3) piaskownik wirowy,
- 4) bioreaktor, składający się z komory osadu czynnego, osadnika wtórnego oraz zbiornika osadu nadmiernego,
- 5) stacja dmuchaw i rurociąg powietrza,
- 6) stacja odwadniania, zagęszczania, higienizacji i granulacji osadu nadmiernego,
- 7) rurociąg tłoczny ścieków surowych,
- 8) zewnętrzne instalacje energetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne,
- 9) zewnętrzne instalacje kanalizacji technologicznej.

Pod koniec czerwca br. odbyła się obowiązkowa kontrola Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łobzie, stwierdzająca, że wszystkie obiekty budowlane zostały wykonane zgodnie z projektem zagospodarowania oraz projektem architektoniczno-budowlanym i technicznym. Na tej podstawie PINB w Łobzie decyzją z dnia 30 czerwca br. udzielił pozwolenia na użytkowanie wszystkich nowopowstałych obiektów budowlanych.

W dniu 26 lipca br. rozpoczął się rozruch technologiczny nowopowstałej oczyszczalni ścieków wraz z jej wyposażeniem, potwierdzający pełnienie funkcji zgodnej z zaplanowaną technologią mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków.

Rozruch technologiczny ma na celu potwierdzenie zgodności parametrów oczyszczonych ścieków z przyjętymi obliczeniami oraz osiągnięciu efektu ekologicznego procesu technologicznego oczyszczania ścieków.

Inwestycja realizowana jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Oś Priorytetowa 9 Infrastruktura publiczna, Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Wartość dofinansowania wyniosła:

- z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego – 2,794 mln zł,
- z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska 1,5 mln zł.

Cały koszt zadania wyniósł 7,155 mln zł.

5. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobropole – Dobra

Dzięki podpisanemu porozumieniu w kwietniu 2023 r. z Województwem Zachodniopomorskim, reprezentowanym przez Wicemarszałka Tomasza Sobieraja, zrealizowano kolejny etap przebudowy drogi wojewódzkiej nr 144 na odcinku Dobra – Dobropole.

Zakres zadania obejmował m.in. wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej o długości około 1 km, karczowanie i frezowanie pni drzew, wykonanie utwardzonych poboczy oraz montaż oznakowania drogowego.

Wykonawcą robót była firma Pol-Dróg S.A. z Drawska Pomorskiego.

Wartość podpisanej umowy wyniosła 1,117 mln zł, z czego Gmina Dobra przyznała na ten cel dofinansowanie w wysokości 100 tys. zł.

Ponadto, ze względu na powstałe oszczędności z tytułu remontu tej drogi, Rejon Dróg Wojewódzkich w Stargardzie przeznaczył dodatkowe środki finansowe na wykonanie remontu nawierzchni około 450 m ulicy Piłsudskiego w Dobrej.

Prace drogowe rozpoczęły się w dniu 21 listopada 2023 r. i zostały wykonane przed dotychczasowego wykonawcę – firmę Pol-Dróg S.A. z Drawska Pomorskiego.

6. Przebudowa drogi w miejscowości Tucze

Dzięki podpisanej umowie w grudniu 2022 r. opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Tucze”. Po przeprowadzeniu procedury przetargowej, wyłoniono wykonawcę w postaci PRD Nowogard S.A., z którym podpisano umowę na realizację tej inwestycji w dniu 15 marca 2023 r. Wykonanie modernizacji drogi miało na celu podniesienie jej standardu, poprawę bezpieczeństwa oraz właściwości użytkowych. Droga po przebudowie spełnia wymagania dotyczące bezpieczeństwa użytkowania, nośności i stateczności konstrukcji, ochrony środowiska oraz posiada odpowiednie warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem drogi.

Inwestycja została zakończona w dniu 30 października 2023 r., a jej łączna wartość wyniosła 1.995.947,35 zł, z czego 95% stanowiło dofinansowanie z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.

7. Modernizacja i przebudowa Domu kultury w Dobrej

W lutym 2022 r. podpisano umowę z firmą Najda Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego pn. „Modernizacja i przebudowa Domu Kultury w Dobrej”. Obiekt w którym znajduje się obecnie biblioteka publiczna zostanie zaadaptowany na jego potrzeby.

W sierpniu 2022 roku podpisano umowę z firmą GORBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Świdwinie na realizację inwestycji pn. „Modernizacja i Przebudowa Domu Kultury w Dobrej”. Wartość całej inwestycji to 3 465 000,00 zł, z czego 10% wartości inwestycji stanowił wkład własny Gminy Dobra, natomiast 90% to środki pozyskane przez Burmistrza z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Roboty budowlane związane z przebudową budynku polegały m.in. na:

- kompleksowej i kompletnej przebudowie parteru i I piętra budynku, przy założeniu wyburzenia części ścian wewnętrznych i dostosowania do nowych funkcji
- przebudowie schodów wewnętrznych,
- wymianą uszkodzonych lub naprawą skorodowanych lub zniszczonych biologicznie elementów konstrukcyjnych zgodnie z oceną stanu technicznego budynku i stanem faktycznym,
- budowa i wykonaniu wszystkich nowych elementów budynku, w zakresie architektoniczno-konstrukcyjnym, kompletnej infrastruktury wewnętrznej technicznej i wykończenia wnętrz,
- wykonaniu nowych posadzek,
- wykonaniu nowych wypraw tynkarskich oraz ocieplenie elewacji,
- wykonanie napraw istniejącej konstrukcji dachu (wzmocnienie lub wymiana w niezbędnym zakresie) wraz z dociepleniem oraz wykonanie nowego pokrycia dachowego,
- wykonaniu wewnętrznych instalacji: elektrycznych i teletechnicznych, sanitarnych, wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, hydrantowej, i odgromowej,

Zakończenie prac modernizacyjnych zostało zakończone w dniu 30 listopada 2023 roku.

8. Budowa świetlicy wiejskiej w Wojtaszycach

W lutym 2022 r. podpisano umowę z firmą Najda Consulting Sp. z o.o. na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego pn. „Budowa nowoczesnej świetlicy wiejskiej w Wojtaszycach”. W sierpnia 2022 r. podpisano umowę z firmą PRO GROUP Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, na realizację tej inwestycji w formule zaprojektuj-wybuduj.

Obiekt posiada aneks kuchenny oraz sanitariaty przystosowane na potrzeby osób niepełnosprawnych. Powierzchnia obiektu wynosi 112 m².

Budynek składa się z głównego pomieszczenia o pow. 73 m², aneksu kuchennego, łazienki damskiej i męskiej oraz pomieszczenia technicznego.

Dla budynku zaprojektowano instalację fotowoltaiczną (ok. 25 kW), oświetlenie zewnętrzne na elewacji budynku, i pochylnię dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo zaprojektowano miejsca parkingowe, w tym dla osoby niepełnosprawnej oraz miejsce gromadzenia odpadów.

Wartość całej inwestycji to 970 tys. zł z czego 10% wartości inwestycji stanowił wkład własny Gminy Dobra, natomiast 90% to środki pozyskane z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

9. Budowa świetlicy kontenerowej w miejscowości Wrześno

Trwa przygotowanie do ostatecznego odbioru świetlicy kontenerowej w m. Wrześno w technologii kontenerowej. W budynku zaprojektowano salę główną świetlicy, która będzie miejscem spotkań ludności wiejskiej, aneks kuchenny, pomieszczenie techniczne oraz wc, przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Budynek świetlicy wiejskiej w technologii kontenerowej, to obiekt parterowy o powierzchni zabudowy wynoszącej 45,52 m². Obiekt jest wolnostojący, niepodpiwniczony, kryty płytą warstwową. Od strony elewacji frontowej i bocznej zaprojektowano okna, doświetlające salę główną. Budynek zrealizowany został w technologii konstrukcji szkieletowej, stalowej z płytami warstwowymi. Budynek zaprojektowano z uwzględnieniem podstawowych wymagań budynku świetlicy dotyczących bezpieczeństwa użytkowania, bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa pożarowego. W najbliższym czasie zostanie dodatkowo wykonany zjazd indywidualny do drogi wojewódzkiej oraz zostanie przeprowadzony odbiór przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Łobzie oraz Powiatową Państwową Straż Pożarną w Łobzie.

Inwestycję wykonuje firma Bud-Max ze Świdwina, która zaoferowała wykonanie tego zadania za kwotę 340.000,00 zł.

Inwestycja realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

10. Przebudowa placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej

W grudniu 2021 roku podpisano umowę z firmą Studio A4 Spółka Projektowa z o.o. z siedzibą w Szczecinie na wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę placu przed zabytkowym kościołem pw. Św. Klary w Dobrej, uwzględniającą poprawę bezpieczeństwa użytkowania wraz z uzyskaniem niezbędnych uzgodnień, warunków i decyzji o pozwoleniu na budowę. Opracowanie obejmuje wykonanie m.in. ciągu pieszego wokół kościoła oraz do plebanii z płyt granitowych, wykonanie nowej nawierzchni przed głównym wejściem do kościoła od strony ulicy Westerplatte. Utwardzenie nawierzchni przy skrzyżowaniu ulic Westerplatte i Łokietka celem umożliwienia parkowania samochodów osobowych. Ze względu na ochronę konserwatorską część istniejącego bruku zostanie „przełożona” i poddana renowacji.

Na ten cel Gmina Dobra pozyskała dofinansowanie w wysokości 1 mln zł. W postępowaniu przetargowym wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez firmę Ben-Bruk Sp. z o.o. ze Stargardu, która zaoferowała wykonanie tej inwestycji za kwotę 983.761,57 zł.

Podpisanie umowy nastąpiło w dniu 14 marca 2023 r., natomiast ostateczny odbiór, w tym przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie nastąpiło na początku lutego br.

Planowane przedsięwzięcie poprawiające wygodę i bezpieczeństwo ruchu pieszego na placu kościelnym w Dobrej, obejmowało przede wszystkim wytyczenie niezbędnych ciągów pieszych o gładkiej bezpiecznej, antypoślizgowej nawierzchni oraz polepszenie stanu nawierzchni historycznej, w szczególnie zniszczonych fragmentach placu, a także uzupełnienie nawierzchni w miejscach jej pozbawionych, bądź zdewastowanych.

11. Przebudowa placu pierwszych osadników w Dobrej

W dniu grudnia 2022 r. podpisano umowę z firmą STUDIO A4 Spółka Projektowa z o.o. z siedzibą w Szczecinie na realizację Programu Funkcjonalno-Użytkowego pn. „Przebudowa placu pierwszych osadników w Dobrej”.

W dniu 15 marca 2023 r. podpisano umowę z firmą GORBUD Sp. z o.o. ze Świdwina na przebudowę placu pierwszych osadników w Dobrej.

Zakres robót budowlanych obejmował m.in. budowę nowej nawierzchni, elementów małej architektury, konserwację (remont) żelbetowej bryły pomnika, dokonanie nowych nasadzeń oraz prace przy urządzeniu zieleni.

Do obowiązków wykonawcy należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Inwestycja o wartości 1.777.777,77 zł, zrealizowana była w 90% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych, a jej oficjalne otwarcie nastąpiło na początku kwietnia br.

12. Budowa wiejskiej oczyszczalni ścieków w m. Błądkowo

W dniu grudnia 2022 r. podpisano umowę z firmą TST Szymon Tomaszewski Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrówka Nowa na przygotowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego pn. „Budowa oczyszczalni ścieków w Błądkowie wraz z siecią kanalizacyjną oraz odprowadzeniem ścieków oczyszczonych do odbiornika”.

W marcu 2023 r. w postępowaniu przetargowym wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez Przedsiębiorstwo Usługowe „STARKAN” ze Stargardu, które zaoferowało wykonanie tej inwestycji za kwotę 1.349.310,00 zł.

Do obowiązków wykonawcy należy m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Zakres robót będzie obejmował wymianę istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej dla budynków od nr 12 do nr 17 wraz z budową lokalnej oczyszczalni ścieków na działce o nr 40/40 przejętej od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Wykonawca robót będzie miał czas na zakończenie inwestycji w terminie do 18 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Inwestycja realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych, a rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na czerwiec br.

13. Przebudowa drogi wraz z infrastrukturą w miejscowości Dobropole

W grudniu 2022 r. Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień podpisał umowę z firmą RADIUS Inżynieria Drogowa Marek Matysiak z Łobza na opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego pn. „Przebudowa drogi wraz z infrastrukturą w miejscowości Dobropole”.

W maju 2023 r. opublikowano informację o wyborze oferty najkorzystniejszej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, natomiast umowa z firmą Ben-Bruk Sp. z o.o. ze Stargardu, która zaoferowała wykonanie tej inwestycji za kwotę 1.298.134,80 zł, została podpisana w dniu 12 czerwca 2023 r.

Do obowiązków wykonawcy należy m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Zakres robót będzie obejmował wykonanie 590 mb drogi o szerokości jezdni wynoszącej 3,5 m, przy czym założono, że zostaną wykonane dwa pasy o szerokości około 1,2m z kostki betonowej typu starobruk obramowanych opornikiem betonowym, a środek jezdni zostanie wypełniony brukowcem pochodzącym z rozbiórki istniejącej nawierzchni.

Wjazdy do przyległych posesji zostaną wykonane z kostki betonowej typu starobruk obramowanych opornikiem betonowym a na połączeniu z nawierzchnią jezdni krawężnikiem najazdowym.

Wykonawca robót ma czas na zakończenie inwestycji w terminie do 18 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Inwestycja realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych, a rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na czerwiec br.

14. Budowa drogi wraz z oświetleniem w miejscowości Bienice

Przetarg na realizację inwestycji drogowej został ogłoszony w październiku 2023 r., a zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej zostało opublikowane w dniu 17 listopada 2023 r. Wykonawcą budowy drogi wraz z oświetleniem w miejscowości Bienice zostało Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. z Nowogardu, które zaoferowało kwotę 1.990.744,56 zł.

Do obowiązków wykonawcy należało m.in. opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie wszystkich pozwoleń oraz uzgodnień oraz wykonanie robót budowlanych.

Zakres robót będzie obejmował m.in.: wykonanie nowej nawierzchni jezdni o szerokości 5 m od skrzyżowania z drogą powiatową (w okolicy kościoła) w kierunku posesji

od nr 13-17, wykonanie chodników z kostki betonowej i wjazdów do przyległych posesji oraz montaż lamp solarnych.

Przekazanie terenu budowy nastąpiło w dniu 15 maja br., a Wykonawca robót ma czas na zakończenie robót drogowych do końca października br..

Inwestycja realizowana jest w 95% z dofinansowania z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.

15. Usuwanie pokryć azbestowych z terenu gminy Dobra

Dzięki podpisanej umowie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Szczecinie zrealizowano zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dobra”.

Wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie został złożony na podstawie obowiązujących informacji o wyrobach zawierających azbest składanych do końca stycznia 2023 roku przez chętnych do usuwania azbestu mieszkańców Gminy Dobra.

W tym celu wyłoniono wykonawcę, który specjalizuje się usuwaniu i utylizacji wyrobów zawierających azbest. Z terenu Gminy Dobra zostało usuniętych około 72 ton materiałów zawierających azbest co z pewnością przełoży się na poprawę zdrowia i życia mieszkańców. Gmina Dobra na ten cel pozyskała kwotę 32 977,00 zł, natomiast wkład własny wyniósł 17 713,00 zł.

XI. GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA

1. Informacja o stanie mienia

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w zasobie gruntów komunalnych znajdowało się 269 ha gruntów, grunty będące w zasobie stanowią użytki rolne, tereny zurbanizowane i zabudowane, tereny rekreacyjne, użytki kopalniane oraz drogi lokalne tj.:

Użytki rolne – 74 ha:

w tym:

- 44 ha grunty orne,
- 0 ha - sady,
- 8 ha - łąki, pastwiska,
- 3 ha - grunty rolne zabudowane,
- 0 ha - grunty pod stawami,
- 18 ha – grunty pod rowami,
- 1 ha – grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.

Grunty zabudowane i zurbanizowane – 183 ha:

w tym:

- 4 ha - tereny mieszkalne,
- 4 ha - tereny przemysłowe,
- 7 ha - inne tereny zabudowane,
- 4 ha – zurbanizowane tereny niezabudowane,
- 8 ha - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,
- 1 ha - użytki kopalniane,
- 154 ha – drogi.

Lasy: 0 ha.

Nieużytki: 12 ha.

W roku 2023 gmina Dobra sprzedała:

- 4 lokale mieszkalne,
- 1 działkę niezabudowaną,
- 1 działkę pod garażem,
- 3 transakcje dotyczące sprzedaży udziału w nieruchomości,
- 1 sprzedaż prawa użytkowania wieczystego na własność.

W roku 2023 r. podjęto uchwały:

- w sprawie sprzedaży nieruchomości – 8,
- w sprawie nieodpłatnego nabycia nieruchomości – 2.

2. Realizacja Wieloletniego Planu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy

Na dzień 31.12.2023 r. gmina posiadała w swym zasobie 75 lokali, w tym:

- 68 lokali komunalnych, z czego 48 znajdujących się w Dobrej, a 20 w sołectwach (2 lokale pozostają niezasiedlone, z czego 1 przeznaczony jest do sprzedaży w drodze przetargu).
- 7 lokali socjalnych w Zapłociu (5 wolnych).

Stawka bazowa czynszu wynosi 3,97 zł za m², Zarządzenie nr 16/2017 Burmistrza Dobrej z dnia 31 marca 2017 r w sprawie stawki czynszu regulowanego za lokale mieszkalne.

Na podstawie załącznika do uchwały nr XLVIII/301/2023 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 30 maja 2023 r w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Dobra - ustalono:

1. Główne czynniki podwyższające oraz wysokość podwyżki maksymalnej stawki bazowej czynszu w związku z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w następujące instalacje;

- a) Lokal z wc i łazienką - 30 %,
- b) Lokal z centralnym ogrzewaniem – 30 %,
- c) Lokal z ciepłą wodą – 30 %.

2. Ustala się dodatkowe czynniki obniżające wysokość maksymalnej stawki czynszu ;

a) lokal położony w budynku substandardowym – 10 %,

b) lokal położony na terenie wsi – 10%.

3. Stawka czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego stanowi 50% najniższego czynszu za lokal mieszkalny.

Wieloletni Plan Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy w 2023r. zakładał średnią stawkę czynszu na poziomie 5,02 zł/m² a maksymalną w wysokości 7,65 zł/m².

Potrzeby remontowe i remonty

Likwidacja Administracji Mienia Komunalnego wyeliminowała koszty związane z utrzymaniem załogi pracowniczej, co automatycznie przełożyło się na poprawę sytuacji finansowej w kwestii remontów oraz zmienił się charakter realizacji Wieloletniego Planu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy.

Dzięki temu gmina posiada więcej funduszy koniecznych do pokrycia potrzeb remontowych najemców, tym bardziej, że większość budynków w których znajdują się lokale komunalne została wybudowana przed 1945 rokiem.

Poza wykonywaniem bieżących remontów i napraw gmina skupiła się na remontach zapewniających poprawę bezpieczeństwa budynków i ich mieszkańców oraz zabezpieczeniem ich przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Wykaz wykonanych remontów w okresie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

- przestawienie pieców kaflowych ; 2 szt
- remonty pieców kaflowych ; 4 szt
- remonty częściowe dachów papowych ; 13 szt
- wymiana drzwi ; 1szt
- wymiana rynien ; 2szt
- wymiana rur spustowych ; 2 szt
- przemulowanie koron kominowych ; 3 szt
- remonty częściowe kominów ; 3 szt
- remonty instalacji wod – kan ; 6 szt
- remonty instalacji elektrycznej ; 6 szt
- remonty częściowe dachów dachówkowych ; 2 szt
- przekazanie materiałów do remontów najemcom ; 2 przypadki.
- wykonanie zaleceń z przeglądów rocznych kominarskich (braki wentylacji , wymiana wyczystek , remonty kominów i koron kominowych) ; 3 lokale .
- wykonanie zaleceń z przeglądów rocznych gazowych ; 1 lokal ; (wymiana węża na koszt najemcy)

Wszystkie lokale komunalne będące własnością gminy posiadają aktualne przeglądy: roczny budowlany, 5-letni budowlany, 5-letni elektryczny, roczny kominarski i roczny gazowy oraz mają założoną Książkę Obiektu Budowlanego.

Jeśli chodzi o sprzedaż to gmina wychodząc naprzeciw oczekiwaniom najemców proponuje atrakcyjne warunki wykupu mieszkań:

- 95% bonifikaty dla lokali wybudowanych przed 1945r przy jednorazowej wpłacie,
- 85% dla lokali wybudowanych przed 1945r w przypadku wykupu na raty,
- 75% dla lokali wybudowanych po 1945 przy jednorazowej wpłacie,
- 65% dla lokali wybudowanych po 1945r w przypadku wykupu na raty.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. sprzedano 3 lokale mieszkalne, czyli o 2 mniej niż zakładał W.P.G.M.Z.G. na lata 2023-2027.

Stan zasobu na dzień 31.12.2023 r.:

- 65 lokali komunalnych,
- 7 lokali socjalnych.

Razem: 72 lokale.

Zmiana Ustawy o samorządzie lokalnym skłoniła gminę do położenia większego nacisku na tworzenie wspólnot mieszkaniowych.

Tworzenie wspólnot jest o tyle wygodne dla gmin, że z chwilą utworzenia wspólnoty mieszkaniowej, część obowiązków wynikających z ustawy jest cedowana na zarządy wspólnot (dotyczy części wspólnych budynków).

Tworzenie powyższych niesie ze sobą również ryzyko przegłosowania przez właścicieli większych remontów, a co za tym idzie rośnie ryzyko partycypacji gminy często w bardzo dużych w kosztach.

Na dzień 31.12.2023 r. jest zarejestrowanych 7 wspólnot mieszkaniowych.

Informacja o dochodzie oraz zaległościach za czynsz

1. Dochody

- Czynsz za mieszkania komunalne i socjalne (w tym za wodę, energię elektryczną, CO, ścieki) – **224.561,80 zł**, w tym: 7.980,03 zł – odsetki i 241,56 zł – koszty wezwania,
- Czynsz za komórki, garaże – **35.316,11 zł**, w tym: 757,83 zł – odsetki i 218,46 zł – koszty wezwania,
- Czynsz za lokale użytkowe – **12.173,78 zł**, w tym: 167,50 zł – odsetki i 28,50 zł – koszty wezwania,
- Dochody z tytułu zwrotu kosztów sądowych – **1.729,77 zł**, w tym: 30,59 zł – odsetki.

RAZEM: 273.781,46 zł

2. Zaległości

– Stan zaległości na dzień 31.12.2023 r. – **258.413,38 zł.**

Tabela 20. Stan zaległości na dzień 31.12.2023 r.

Rodzaj należności	Kwota należności głównej	Kwota odsetek	Kwota kosztów wezwania
Czynsz za mieszkanie	181.362,74	63.219,63	400,37
Czynsz za lokal użytkowy	3.079,61	96,45	9,50
Czynsz za komórki	7.727,59	2.255,87	261,62
RAZEM	192.169,94	65.571,95	671,49

Źródło: opracowanie własne.

W 2023 r. podpisano trzy nowe ugody, z czego jedna została spłacona, druga wygasła z powodu braku wpłat, a trzecia wygasła z powodu zgonu najemcy.

Do Sądu trafiło 10 pozwów o nakaz zapłaty, w tym do 7 jest już nakaz zapłaty (dwóch najemców po otrzymaniu spłaciło zaległości, jeden spłaca w ratach), do 3 jeszcze Sąd nie wydał nakazów. Po otrzymaniu klauzuli wykonalności do nakazów sprawy zostaną skierowane do Komornika Sądowego celem egzekucji.

Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu gminy

Ogółem koszty utrzymania zasobu komunalnego w 2023 r. wyniosły: 60 281,28zł, z czego remonty w mieszkaniach komunalnych: 22 961,12 zł.

Obowiązkowe przeglądy w mieszkaniach komunalnych: 19 885,00 zł.

Fundusze remontowe we wspólnotach:

- Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piłsudskiego 26: 1 923,60 zł,
- Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piłsudskiego 12: 2 416,20 zł,
- Wspólnota Mieszkaniowa ul. Westerplatte 5,5A: 3 875,28 zł,
- Wspólnota Mieszkaniowa u. Kościuszki 32: 2 350,08 zł,
- Wspólnota Mieszkaniowa ul. Traugutta 1: 4 608,00 zł,
- Wspólnota Mieszkaniowa ul. Armii Krajowej 57,58: 2 262,00 zł.

XII. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W 2023 r. w Urzędzie Gminy Dobra zrealizowano 63 złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków CEIDG-1.

Ilość wniosków niewykreślonych dla głównego miejsca wykonywania działalności na terenie Gminy: 134.

W stosunku do poprzednich lat liczba wniosków CEIDG-1 złożonych w Urzędzie Gminy Dobra w 2023 r. była mniejsza co prawdopodobnie jest spowodowane tym, że przedsiębiorcy coraz częściej korzystają z możliwości dokonania wpisu za pomocą swojego profilu zaufanego na stronie www.biznes.gov.pl

Tabela 21. Struktura wpisów CEIDG-1

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków w 2023 r
Założenie	10
Zmiana	18
Zmiana z zawieszeniem	14
Zmiana ze wznowieniem	8
Zakończenie	13
Liczba wniosków ogółem	63

Źródło: opracowanie własne.

Większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Dobra to przede wszystkim małe i średnie firmy osób fizycznych zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. W 2023 r. do wiodących branż należały:

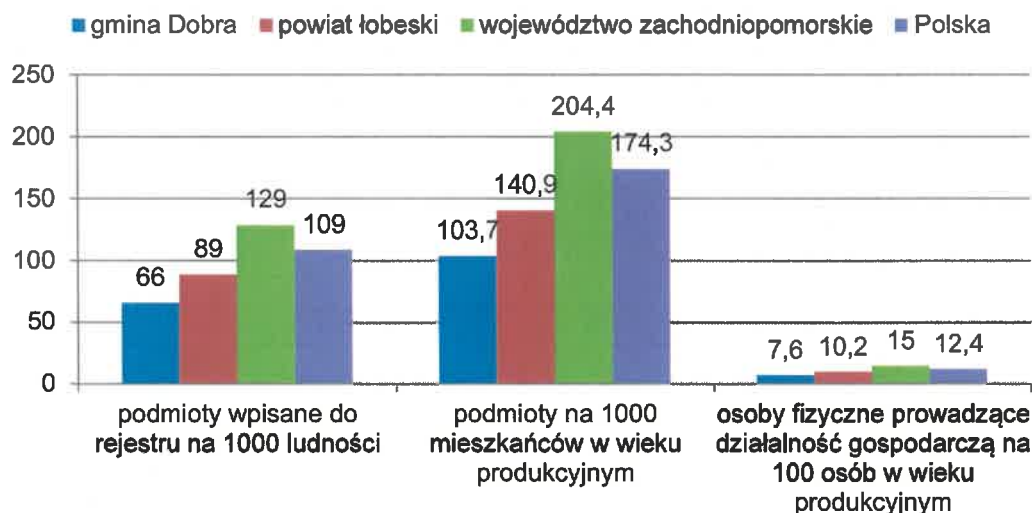
- (4339Z) Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych,
- (4331Z) Tynkowanie,
- (4334Z) Malowanie i szklenie,
- (4333Z) Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian,
- (4399Z) Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- (4332Z) Zakładanie stolarki budowlanej,
- (4391Z) Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych,
- (4120Z) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- (4311Z) Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych,
- (4312Z) Przygotowanie terenu pod budowę,
- (4941Z) Transport drogowy towarów,

- (4711Z) Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
- z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych,
- (791Z) Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

W gminie Dobra w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 328 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 237 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 20 nowych podmiotów, a 27 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (43) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (19) w roku 2021. W tym samym okresie najwięcej (51) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (13) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Dobra najwięcej (25) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (317) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 7,9% (26) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 35,7% (117) podmiotów, a 56,4% (185) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Dobra najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (35.4%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (20.7%).

Analiza wskaźników dotyczących podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Dobra została przeprowadzona także w oparciu o porównanie do wskaźników określonych dla powiatu łobeskiego, województwa zachodniopomorskiego i całego kraju.

Wykres 37. Porównanie wskaźników liczby podmiotów gospodarczych

Źródło: Dane GUS.

Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru w odniesieniu do 1 000 ludności, liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, a także liczba podmiotów na 1 000 mieszkańców w gminie Dobra są mniejsze niż średnia wartość dla Polski, województwa zachodniopomorskiego i powiatu łobeskiego.

XIII. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Na koniec 2023 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych był obszar o powierzchni 3 ha.

W 2023 r. wydano 5 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W poprzednim roku wydano 40 decyzji o warunkach zabudowy o łącznej powierzchni zabudowy wynoszącej 39,7 ha, w tym:

- 2 decyzje dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 21 decyzji dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 3 decyzje dla zabudowy usługowej,
- 14 decyzji dla innej zabudowy.

Na potrzeby mieszkańców dnia 17 kwietnia 2019 r. podpisano umowę z firmą GISON Sp. z o.o. z Krakowa, dotyczącą wykonania m.in. wdrożenia aplikacji Systemu Informacji Przestrzennej GEOplMPZP do publikacji danych przestrzennych.

Prace te polegały na cyfryzacji dokumentów planistycznych i opracowanie metadanych dla Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobra oraz Planów Miejscowych Gminy Dobra, co pozwala na automatyczne generowanie wypisów i wyrysów planów i studium.

Cyfryzacja dokumentów planistycznych pozwoliła na dokładne zlokalizowanie i sprawdzenie przeznaczenia wskazanej działki.

Dzięki temu mieszkańcom naszej gminy udostępniono narzędzia w postaci interaktywnej mapy gminy, na której można sprawdzić m.in. granice nieruchomości oraz nazwy ulic i numerację porządkową nieruchomości.

XIV. OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Inwentaryzacja dzikich wysypisk

Na terenie gminy znajdują się nielegalne składowiska odpadów tzw. „dzikie wysypiska”. Najczęściej zlokalizowane są w lasach i drogach gruntowych. Gmina Dobra podejmuje starania we współpracy z innymi instytucjami lokalnymi, mające na celu likwidację takiego stanu

rzeczy. Odpady z „dzikich wysypisk” usuwane są w miarę możliwości na bieżąco z wykorzystaniem środków z budżetu Gminy.

W 2023 r. nie poniesiono żadnych kosztów finansowych związanych z likwidacją „dzikich” wysypisk.

2. Gospodarka wodno-ściekowa

W 2023 r. zakończono realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Bienice – gmina Dobra”.

Decyzją nr 64/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Łobzie udzielił pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych wchodzących w skład oczyszczalni ścieków:

- 1) zbiornik retencyjno-uśredniający, składający się z sita pionowego, aplikatora powietrza i pomp do pompowania ścieków surowych,
- 2) stacja zlewna ścieków dowożonych o przepustowości eksploatacyjnej 25 m³/d,
- 3) piaskownik wirowy,
- 4) bioreaktor, składający się z komory osadu czynnego, osadnika wtórnego oraz zbiornika osadu nadmiernego,
- 5) stacja dmuchaw i rurociąg powietrza,
- 6) stacja odwadniania, zagęszczania, higienizacji i granulacji osadu nadmiernego,
- 7) rurociąg tłoczny ścieków surowych,
- 8) zewnętrzne instalacje energetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne,
- 9) zewnętrzne instalacje kanalizacji technologicznej.

Inwestycję zrealizowano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Oś Priorytetowa 9 Infrastruktura publiczna, Działanie 9.3 Wsparcie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Gmina Dobra otrzymała dofinansowanie w wysokości 2 794 555,71 zł.

Dodatkowo Gmina Dobra uzyskała wsparcie finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, w postaci pożyczki w wysokości 1 500 000,00 zł.

Kontrola poprawności i prawidłowości realizacji budowy oczyszczalni ścieków przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, wykazała, że realizacja procesu inwestycyjnego odbyła się zgodnie ze sztuką budowlaną oraz w sposób wzorowy i przejrzysty. Wszystkie wydatki przedstawione do refundacji w ramach projektu zostały poniesione w sposób celowy, właściwy i zgodny z wytycznymi instytucji zarządzającej.

Oczyszczalnia ścieków jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną, pracującą w technologii jednostopniowego osadu czynnego, z tlenową stabilizacją osadu. Oczyszczalnia jest wyposażona w system sterowania i automatyzacji procesów technologicznych. Teren oczyszczalni jest oświetlony i objęty całodobowym monitoringiem wizyjnym.

W związku z ekologicznym aspektem funkcjonowania przydomowych oczyszczalni ścieków ich budowa wspierana jest finansowo z budżetu Gminy Dobra. Zasady i kwoty dofinansowania określa uchwała nr XXXIV/212/2013 z dnia 5 listopada 2013 r. w sprawie *ustalenia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dobra*, zmieniona uchwałą nr XV/107/2020 z dnia 21 maja 2020 roku. W 2023 r. zostały zgłoszone 3 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dofinansowano koszt budowy jednej. Kwota dofinansowania wyniosła 2 000 zł.

W zakresie gospodarki wodnej, na podstawie uchwały nr XXXIII Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie *zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji służących gospodarce wodnej oraz sposobu jej rozliczania*, właściciele nieruchomości mogą starać się o dofinansowanie kosztów budowy studni wierconych, które zapewnią zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców budynków mieszkalnych jednorodzinnych, zagrodowych i wielorodzinnych na terenie gminy Dobra. Warunkiem otrzymania dofinansowania kosztów budowy studni wierconych jest brak możliwości podłączenia budynku do sieci wodociągowej lub przyłączenie do takiej sieci byłoby ekonomicznie nieuzasadnione lub brak możliwości poboru wody z istniejącej, wyeksploatowanej studni na danej nieruchomości. W 2023 r. nie wnioskowano o dofinansowanie budowy studni.

3. Nieczystości ciekłe

Nowe przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nakładają na Burmistrza obowiązek prowadzenia cyklicznej kontroli, nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe (szamba) oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków w zakresie posiadania umów oraz dowodów potwierdzających wywóz nieczystości ciekłych. W 2023 r. rozpoczęto kontrole nieruchomości na terenie gminy. Przeprowadzono 201 kontroli. będą one kontynuowane w kolejnych latach.

Nieczystości ciekłe gromadzone w zbiornikach bezodpływowych należy usuwać z częstotliwością wynikającą z ilości wytwarzanych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych i objętości zbiornika, ale nie rzadziej niż raz na kwartał. Natomiast nieczystości ciekłe gromadzone w przydomowych oczyszczalniach ścieków, należy usuwać z częstotliwością wskazaną w instrukcji eksploatacji oczyszczalni, gwarantującą prawidłową pracę oczyszczalni, nie rzadziej jednak niż raz na rok.

W kwartalnych sprawozdaniach dot. nieczystości ciekłych sporządzanych przez uprawnione podmioty wykazano, że w 2023 r. Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrej odebrał od mieszkańców gminy 8 792,2 m³ nieczystości ciekłych.

4. Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

Gmina posiada „Program usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Dobra”. Zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami jesteśmy

zobligowani do stopniowej eliminacji wyrobów azbestowych oraz wyeliminowanie jego szkodliwego wpływu na zdrowie mieszkańców do roku 2032. Jest to proces kosztowny i wieloletni.

W 2021 r. została opracowana aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobra na lata 2022-2032” wraz z inwentaryzacją wyrobów azbestowych. Na terenie Gminy Dobra zinwentaryzowano 498 obiektów, na których występują wyroby zawierające azbest, z czego 480 należy do osób fizycznych, natomiast 18 do osób prawnych. Jak wynika z wyżej wymienionej inwentaryzacji, ilościowo, na terenie gminy występuje: 786,091 Mg wyrobów azbestowych należących do osób fizycznych oraz 157,950 Mg wyrobów azbestowych należących do osób prawnych. Łączna ilość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na terenie gminy to 944,041 Mg. W przypadku azbestu należącego do osób fizycznych, których ewidencje prowadzi gmina:

- 690,533 Mg wyrobów zawierających azbest występuje na budynkach gospodarczych,
- 41,186 Mg wyrobów azbestowych zlokalizowanych jest na budynkach mieszkalnych,
- 1,695 Mg występuje w formie zdeponowanej (na gruncie),
- 13,473 Mg wyrobów zawierających azbest występuje na budynkach mieszkalno-gospodarczych,
- 39,204 Mg to pozostałe (inne) wyroby zawierające azbest (np. drobne zadaszzenia, wiaty, etc.).

Obowiązkiem usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu swoich nieruchomości obciążeni są ich właściciele. Usuwanie azbestu wspierane jest przez programy dofinansowujące przeprowadzenie przedsięwzięcia. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, prowadzony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jest adresowany do samorządów gminnych, które dzielą pozyskane z niego środki pomiędzy swoich mieszkańców. Zainteresowane gminy składają wniosek o dotację, na dany rok kalendarzowy, we właściwym Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który zawarł z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków. Wyjaśnić należy, że kwestia złożenia wniosku o dofinansowanie nie jest obowiązkiem gminy, lecz tylko jedną z możliwości redukcji kosztów demontażu, transportu i utylizacji azbestu, dla osób które w danym roku wyrażają taką wolę, chęć i zainteresowanie.

W 2023 r. od mieszkańców gminy Dobra odebrano 4 040,56 m² (72,73 Mg) wyrobów zawierających azbest. Całkowity koszt zadania wyniósł 50 690,53 zł. Pozyskane przez Gminę Dobra środki finansowe pozwoliły mieszkańcom gminy na darmowe usunięcie wyrobów zawierających azbest. Po stronie właścicieli obiektów budowlanych pozostały koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych i elewacyjnych.

5. Gminny program opieki nad zwierzętami

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580) Rada Gminy w drodze uchwały, corocznie uchwala do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Zapewnienie

opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt należy do zadań własnych Gminy w myśl art. 11 ustawy.

W związku z powyższym przygotowany został Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dobra w 2023 roku, który zatwierdzony został uchwałą Rady Miejskiej w Dobrej nr XLVII/299/2023 z dnia 30 marca 2023 roku. Obejmował on swoim zakresem realizację następujących zadań:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3. odławianie bezdomnych zwierząt;
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5. elektroniczne znakowanie (czipowanie zwierząt) w szczególności psów;
6. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
7. usypianie ślepych miotów;
8. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
9. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując obowiązek nałożony w art. 11a ust. 7 ustawy o *ochronie zwierząt* projekt programu skierowano celem zaopiniowania do Państwowego Powiatowego Lekarza Weterynarii, kół łowieckich działających na terenie naszej gminy oraz organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Łączny koszt finansowy poniesiony w 20223 r. na wydatki związane z wyłapywaniem bezdomnych zwierząt, opieką nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, uzasadnione przypadki sterylizacji albo kastracji bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów, zapewnienie opieki w schronisku, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wyniósł 46 303 zł.

6. Utrzymanie czystości, porządku ulic oraz pielęgnacji zieleni

W ramach pielęgnacji zieleni w 2023 r. na terenie gminnym przeprowadzono pielęgnację drzew na drogach gminnych, usunięto 22 drzewa stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i ich mienia, ruchu drogowego oraz zagrażające liniom energetycznym. Wydano 3 decyzje na usunięcie drzew z pasa drogowego drogi powiatowej oraz wojewódzkiej, po uzyskaniu uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Rozpatrzone 52 wnioski o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew z terenów właścicieli nieruchomości, przygotowano i złożono do Starostwa Powiatowego w Łobzie 11 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew z terenów gminnych.

7. Zadania z realizacji wstępnego procesu inwestycyjnego związanego z wydawaniem decyzji środowiskowych.

Istotnym etapem planowania inwestycji jest jej analiza pod kątem wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Procedurze tej podlegają przedsięwzięcia wskazane w rozporządzeniu z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839).

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach uzyskiwana jest jako pierwszy i niezbędny akt administracyjny w trakcie całego procesu inwestycyjnego. Stanowi ona następnie załącznik do wniosków o wydanie kolejnych decyzji inwestycyjnych (w tym np. pozwolenia na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych). Rozpoczynając zamierzenie inwestycyjne ważne jest zatem, by szczegółowo opracować koncepcję realizacji przedsięwzięcia, które jest opiniowane i uzgadniane najczęściej z następującymi organami: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łobzie, Dyrektorem Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, niekiedy z Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego.

Na terenie gminy Dobra planowane są następujące przedsięwzięcia:

1. „Budowa Instalacji Fotowoltaicznej Błądkowo”, realizowanej na terenie działki nr 158 obręb Błądkowo przez Solar Energia I Sp. z o. o., Solar Energia II Sp. z o. o., Solar Energia III Sp. z o. o., z siedzibą w Bienicach nr 22, 72-210 Dobra.
2. „Budowa Elektrowni Słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr ew. 158 (obręb 0001) w miejscowości Błądkowo, gm. Dobra”, planowana przez firmę Elektrownia PV 46 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Puławskiej 2, w Warszawie, reprezentowaną przez pełnomocnika – Iżę Michałek.
3. „Budowa farmy fotowoltaicznej PV Anielino I o mocy wytwórczej do 1 MW na działce o nr ewidencyjnym 100 obręb Anielino, (gmina Dobra, pow. łobeski) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, magazynem energii, stacją ładowania”, planowana przez firmę Greenprojekt 10 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Górników z „Danuty” 25/60 w Jaworznie.
4. „Budowa farmy fotowoltaicznej PV Anielino II o mocy wytwórczej do 1 MW na części działki o nr ewidencyjnym 103 obręb 0005 Anielino, (gmina Dobra, pow. łobeski) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, magazynem energii, stacją ładowania oraz przyłączem”, planowana przez firmę Greenprojekt 10 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Górników z „Danuty” 25/60 w Jaworznie.
5. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 8 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o nr ewidencyjnym 368 w miejscowości Dobropole, gmina Dobra”, planowana przez firmę PVE 168 Sp. z o. o., z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 4/10 w Bydgoszczy.

6. „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 25 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ew.: 423/1; 423/2; 440/1; 440/2 oraz 424 obręb Dobropole, gmina Dobra”, planowana przez firmę PVE 193 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Jana Karola Chodkiewicza 7/1C, 85-065 Bydgoszcz.
7. „Budowa farmy fotowoltaicznej mocy do 50 MW, wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, na części działki nr 425/14 obręb Dobropole”, planowana przez firmę Solar Polska New Energy PV 30 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Joachima Lelewela 8a, 71-154 Szczecin.
8. „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 4 MW i powierzchnią zabudowy do 2,3 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie działki nr 77 w miejscowości Anielino”, planowana przez firmę Green Capital S.A. z o. o. z siedzibą przy ul. Słowackiego 59 w Aleksandrowie Kujawskim, reprezentowanej przez pełnomocnika p. Sylwię Kupc.
9. „Farma fotowoltaiczna Tucze o mocy do 200 MW o powierzchni do 230 ha na nieruchomościach obejmujących działki oznaczone w ewidencji gruntów nr 276/1, 353/5, 358, 359, 360, 361, 363, 364/1 w obrębie Tucze”, planowana przez firmę EE Tucze Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Łostowickiej 29 w Gdańsku, reprezentowaną przez pełnomocnika p. Rafała Odrobińskiego.
10. „Budowa farmy fotowoltaicznej Anielino III o mocy do 15 MW, realizowanej w granicach części działek o nr 100 i 103 obręb Anielino, gm. Dobra wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, w tym magazynem energii i stacją ładowania”, planowana przez firmę Kopalniaenergii.pl 3 Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Górników z Danuty 25/60, 43-600 Jaworzno.
11. „Wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Dobra Nowogardzka Północ I” na terenie dz. nr 352 obręb Bienice, gm. Dobra”, planowana przez Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe Krzysztof Saja, Brzozowo 5, 72-200 Nowogard.
12. „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na działkach nr 91, 92/2 obręb Błądkowo, gmina Dobra”, planowana przez firmę PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa.
13. „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na działce nr 156/1 obręb Anielino, gmina Dobra” planowana przez firmę PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa.
14. Budowa farmy fotowoltaicznej „Krzemienna” o mocy do 40 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, zlokalizowaną w miejscowości Krzemienna, obręb 0004 na działkach nr 27/1, 73, 75, 76, 83/2, 92/1, 93, 94, 95, 96, 323/2, planowana przez firmę AJM-ECO Sp. z o. o. Sp.k z siedzibą przy ul. Astronomów 9, 80-299 Gdańsk.
15. Budowa systemu fotowoltaicznego Bienice, w skład którego będzie wchodziła elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 5MW, na działce o nr ewidencyjnym 365,

obręb Bienice, gm. Dobra, planowana przez firmę, planowana przez p. Krzysztofa Żygisa, zam. ul. Konopnickiej 36/3 w Szczecinie.

16. Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 20 MW wraz z niezbędną infrastrukturą oraz magazynami energii, na działce o nr ewid. 337/2 w obrębie Grzęzno, gmina Dobra, planowana przez firmę GREEN ENERGIA IK Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 63, 73-110 Stargard, reprezentowaną przez pełnomocnika p. Błażeja Brasse.
17. Modernizacja drogi powiatowej nr 4182Z na odcinku 5,120 km od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 144 do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 146 wraz z odcinkiem 2,146 km drogi powiatowej nr 4180Z od skrzyżowania z drogą powiatową nr 4182Z do granicy powiatu, planowana do realizacji przez Powiat Łobeski – Zarząd Dróg Powiatowych w Łobzie, ul. Niepodległości 35, 73-150 Łobez.
18. Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 353/3 w obrębie Tucze, gmina Dobra, planowana przez firmę przez PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o.o. z siedzibą ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa.
19. Wylesienie w celu zmiany czasowego sposobu użytkowania części działki nr 343/3 obręb Dobropole, gmina Dobra, powiat łobeski, planowane przez „Żwirownia Dobra” Żwirownia Dobropole Sp. z o. o. Sp. K. z siedzibą przy ul. Tama Pomorzańska 13H w Szczecinie.
20. Budowa budynków rekreacji indywidualnej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr 52/1, 52/2 i 52/3, obręb Tucze, gmina Dobra, planowana przez p. Sebastiana Podzińskiego oraz p. Arkadiusza Filipiaka, reprezentowanych przez pełnomocnika p. Agatę Prabucką.

XV. GOSPODARKA ODPADAMI

1. Wprowadzenie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzona jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399; dalej zwanej u.p.c.g.). Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy Dobra w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Opracowanie sporządzono na podstawie danych otrzymanych na podstawie art. 90a u.p.c.g., kart przekazania odpadów komunalnych oraz dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Dobra.

Analiza została przygotowana w oparciu o art. 9tb u.p.c.g. i obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analiza dotyczy 2023 r., w którym obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych spoczywał na gminie.

Główne elementy gospodarowania systemem gospodarki odpadami na terenie Gminy Dobra:

1. Rodzaj nieruchomości objętych systemem: nieruchomości zamieszkałe
2. Sposób gromadzenia odpadów przez właścicieli nieruchomości:
 - w systemie workowym,
 - w systemie pojemnikowym,
 - w ramach zbiórek objazdowych,
 - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK),
 - pojemniki na szkło tzw. „dzwony”,
 - pojemniki na baterie w sklepach, szkołach, Urzędzie, na cmentarzu,
 - pojemniki na przeterminowane leki w aptece i przychodni.

2. Analiza możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Zapisy art. 3 ust. 2 pkt 10 u.c.p.g. nakładają na gminę obowiązek przeanalizowania możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9e u.c.p.g. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania:

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej,
- dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej,
- dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania,

Zakazuje się mieszania selektywnie zebranych odpadów komunalnych ze zmieszanymi odpadami komunalnymi odbieranymi od właścicieli nieruchomości oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych różnych rodzajów ze sobą.

Zgodnie z założeniami u.c.p.g. instalacją, która spełnia warunki instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych jest Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Słajsinie (gm. Dobra należy do Celowego Związku Gmin R – XXI) – **CZG R-XXI**. Z uwagi na powyższe, do tej właśnie instalacji trafiają odpady odebrane przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – **ZGK Sp. z o.o.**, ponieważ Gmina Dobra nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych na swoim terenie.

3. Analiza potrzeb inwestycyjnych gospodarowania odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy przejawiają się głównie w budowie stacjonarnego PSZOK-u oraz wyposażenia go w niezbędne urządzenia.

4. Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zestawienie zawiera koszty poniesione w związku z obsługą całego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie zamieszkałym gminy Dobra.

Tabela 22. Koszty obsługi całego systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę Dobra w roku 2023 r., w związku z gospodarką odpadami komunalnymi		
Wyszczególnienie		Koszty (zł)
Zakup usług pozostałych	Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, oprogramowanie, opłata pocztowa, prowizja bankowa	839 223,36
Koszty obsługi systemu	Artykuły biurowe, koszty postęp. sądowego i komorniczego, wynagrodzenia i szkolenia	101 214,81
RAZEM		940 438,17

Źródło: Opracowanie własne

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2023 r.)

- Dochody wykonane z tytułu opłat za gospodarowania odpadami komunalnymi: **942 171,13 zł** (w tym koszty upomnienia, opłata prolongacyjna i odsetki: 10 598,14 zł)
- Przypis z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: **961 451,00 zł**
- Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w tym lata ubiegłe) – **193 571,59 zł**

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysyłane są upomnienia. Upomnienia z tytułu braku opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 r. otrzymało **337** właścicieli nieruchomości. upomnienia wystawiono na kwotę **101 604,18 zł**, tytułów wykonawczych wystawiono **196** na kwotę **58 395,03 zł**.

Ceny za zagospodarowanie odpadów komunalnych dostępne są na stronie internetowej: www.czg.nowogard.pl

5. Właściciele nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami

Liczba właścicieli, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałej: **1136**.

Liczba osób zamieszkujących teren Gminy Dobra na podstawie złożonych deklaracji: **3098**.

Liczba osób zameldowanych: **3804**.

Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że właściciel nieruchomości pozbywa się nieczystości stałych (dotyczy nieruchomości niezamieszkałych) bądź ciekłych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami u.c.p.g. Burmistrz Gminy Dobra wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie.

6. Ilości odpadów komunalnych

Z terenów niezamieszkałych (wykazanych w sprawozdaniach):

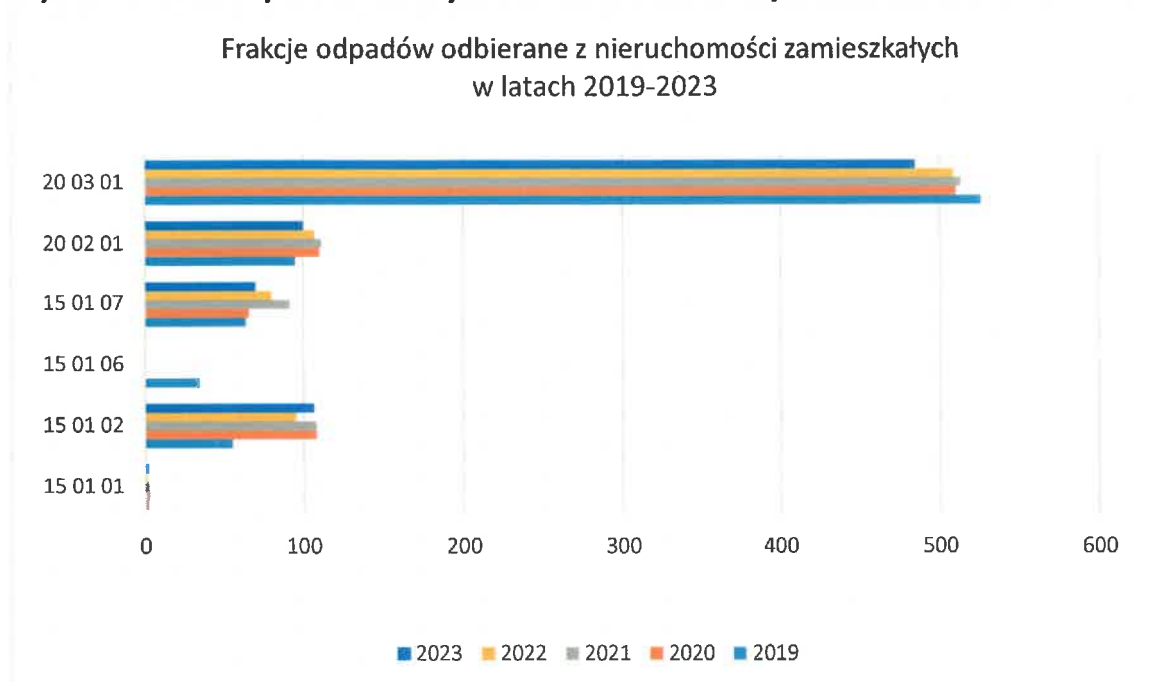
15 01 01 – 3,0600 Mg	17 09 04 – 2,3200 Mg	20 01 36 – 0,1400 Mg
15 01 02 – 3,9800 Mg	17 03 80 – 2,500 Mg	20 03 01 – 145,4800 Mg
15 01 06 – 1,5400 Mg		20 03 07 – 1,7600 Mg

Tabela 23. Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych w 2023 r.

RODZAJ ODPADU	1 kwartał	2 kwartał	3 kwartał	4 kwartał	RAZEM
OPAKOWANIA Z PAPIERU I TEKSTURY 15 01 01	0,4800	0,7400	0,4200	0,6200	2,2600
OPAKOWANIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH 15 01 02	20,9600	25,800	28,6400	31,0600	106,4600
OPAKOWANIA ZE SZKŁA 15 01 07	8,3200	24,3800	22,6800	14,7800	70,1600
ZUŻYTE OPONY 16 03 06	0,0000	1,6400	1,4000	0,0000	3,0400
ZMIESZANE ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU 17 09 04	0,0000	7,3000	7,7800	0,0000	15,0800
URZĄDZENIA ZAWIERAJĄCE FREONY 20 01 23*	0,0110	0,0000	0,0190	0,0000	0,0300
PRZETERMINOWANE LEKI 20 01 32	0,0000	0,9200	0,1000	0,0000	1,0200
ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I ELEKTRONICZNE... 20 01 35*	0,0000	2,6000	0,7000	1,9200	5,2200
ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I ELEKTRONICZNE... 20 01 36	18,1600	25,2000	32,1800	24,4200	99,9600
ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI 20 02 01	132,4800	120,5600	106,4200	125,4800	484,9400
NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE) ODPADY KOMUNALNE 20 03 01	0,0000	37,7400	13,4200	18,0400	69,2000
ODPADY WIELKOGABARYTOWE 20 03 07	180,4110	246,8800	213,7590	216,3200	857,3700
RAZEM	0,4800	0,7400	0,4200	0,6200	2,2600

Źródło: Opracowanie własne

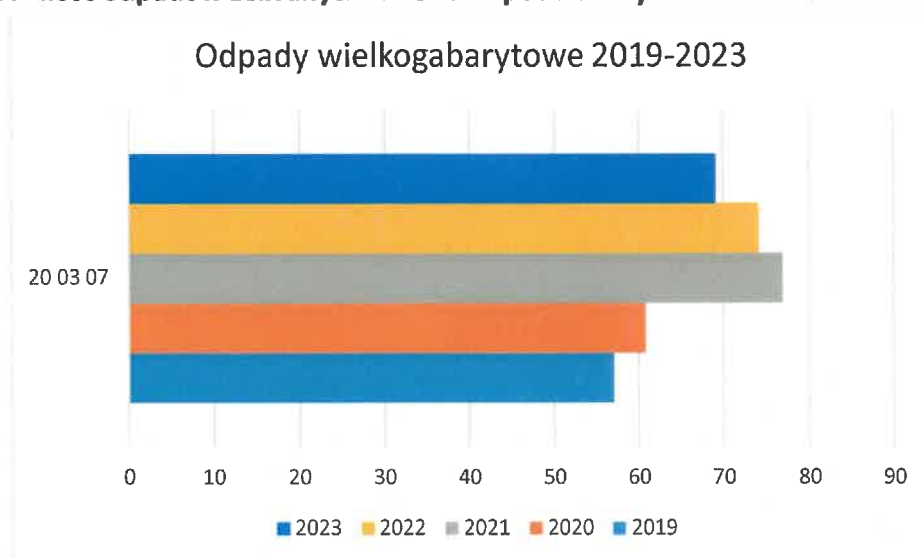
Wykres 38. Ilości odpadów zebranych z terenów zamieszkałych w latach 2019-2023

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres przedstawia ilości odpadów zebranych w latach 2019-2023 z terenu nieruchomości zamieszkałych obejmujących Gminę Dobroń. Jak wynika z wykresu ilość odpadów niesegregowanych w 2023 r. spadła w stosunku do lat ubiegłych, a także frakcje odpadów tzw. „selektywnych” nieznacznie spadły w stosunku do lat ubiegłych, z wyjątkiem tworzyw sztucznych, które utrzymują się na podobnym poziomie do lat 2020-2021.

Wykres 39. Ilość odpadów zebranych w PSZOK i podczas wystawki w latach 2019-2023

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres przedstawia ilości odpadów wielkogabarytowych odebranych w PSZOK oraz zebranych podczas tzw. „wystawki” ilość odpadów zmniejszyła się w 2023 r. w stosunku do lat 2021-2022.

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne

Z terenu Gminy Dobra zebrano 630,42 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które w całości zostały poddane procesowi R12 w instalacji MBP. Pozostałości z sortowania (odpad 19 12 12 frakcja 0-80 mm) powstały z odpadu, 20 03 01 (I półrocze 48,98%; II półrocze 48,65%) zostały poddane procesowi D8 w kompostowni odpadów w Słajsinie.

W wyniku kompostowania i redukcji masy powstał odpad 19 05 99 (stabilizat), który został zeskładowany D5 na kwaterze składowiska odpadów w Słajsinie w ilości:

- w I półroczu 71,00 % w stosunku do masy 19 12 12 frakcji 0-80 mm, 29,00 % to straty procesowe
- w II półroczu 70,00 % w stosunku do masy 19 12 12 frakcji 0-80 mm, 30,00 % to straty procesowe.

Aktywność oddychania AT4 stabilizatu 19 05 99 w 2022 roku wyniosła 9,9 mg/g s.m.

Pozostałości z sortowania (odpad 19 12 12 frakcja >80 mm) powstał z odpadów 15 01 02, 15 01 06, 20 03 01 nie był składowany w 2023 r.

Odpady o kodzie 20 02 01 odpady ulegające biodegradacji został poddany recyklingowi w ilości w I półroczu 88,73 % - 43,36 Mg, a w II półroczu 86,68 % - 56,60 Mg, łącznie 99,96 Mg w procesie odzysku R3 w kompostowni odpadów w Słajsinie, w wyniku którego powstał środek organiczny poprawiający właściwości gleby pod nazwą glebowzmacniacz. W wyniku kompostowania powstał odpad 19 05 01 w ilości 11,27 % (I półrocze) oraz w ilości 13,32% (II półrocze) i został zeskładowany (proces D5) na kwaterze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Słajsinie

8. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

W 2023 r. osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł: **28,56%** (stan na dzień złożenia sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska).

Zgodnie z art. 3b u.p.c.g. gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej: **35%** wagowo za rok 2023 r.

9. Masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia

Odpad 19 12 12 (frakcja > 80mm) powstały z odpadów 15 01 01, 15 01 02, 15 01 06, 20 03 01 i 20 03 07 został przekazany do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o. w Szczecinie, w łącznej ilości: 230,9746 Mg gdzie poddano je procesowi R1.

Odpad 19 12 12 (frakcja > 80mm) powstały z odpadów 15 01 01, 15 01 02, 15 01 06, 20 03 01 został przekazany do Cemex Polska Spółka z o.o. w Chełmie, w łącznej ilości: 207,3070 Mg. Masa zebranych odpadów komunalnych na terenie całej gminy: 1094,8078 Mg. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 40,03%.

10. Edukacja ekologiczna

Akcja „Kwiatek dla pszczoły”

Kolejny raz na Rynku w Dobrej odbyła się akcja pn. „Kwiatek dla pszczoły” z okazji Światowego Dnia Pszczół. Serdecznie dziękujemy Mieszkańcom, a w szczególności dzieciom i młodzieży ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków za zaangażowanie w troskę o dobro naszej natury.

W akcji zebraliśmy: makulaturę ok. 360 kg i baterie ok. 115 kg, a w zamian były rozdawane sadzonki roślin miododajnych oraz można było skosztować bagietki z miodem. Pamiętajmy im więcej odpadów posegregujemy tym lepiej dla naszej planety. Podziękowania kierujemy również do: Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej, Stowarzyszenia „Łączy nas Dobra” i Manufaktury Ciasta.

Działania edukacyjne pod nazwą „Dobra segregacja”

Na zaproszenie dyrekcji Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków wzięliśmy udział w II Pikniku Rodzinnym, który odbył się 2 czerwca 2023 r. na Stadionie Miejskim im. Antoniego Kontowicza w Dobrej.

W ramach działań edukacyjnych na stoisku gminnym zostały przygotowane przez Panią Paulinę Wasilewską zadania związane z segregacją odpadów pod nazwą „Dobra segregacja”. Dzieci z klas I-III miały za zadanie posegregować odpady do właściwie oznakowanych koszy. Zadanie cieszyło się dużym zainteresowaniem uczestników, którzy po rozmieszczeniu żetonów z odpadami sprawdzali właściwą ich segregację. Uczniowie klas IV-VII odpowiadali na pytania związane z segregacją odpadów i właściwym sposobem postępowania z nimi.

Dzieci i młodzież wykazali się bardzo dużą wiedzą związaną z segregacją odpadów, otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki.

Dziękujemy uczniom za zaangażowanie i odwiedzenie naszego stoiska.

Konkurs „eko-triki”

Komisja w składzie:

1. Pan Krzysztof Wrzesień - Burmistrz Dobrej
2. Pani Monika Krakowska-Olechnowicz - przedstawicielka Celowego Związku Gmin R-XXI
3. Pani Izabela Kondraciuk - przedstawicielka Celowego Związku Gmin R-XXI

Przyznała nagrodę główną za udział w konkursie pn. „Eko-triki” dla: Dominiki Bonkowskiej.

Wyróżnienia otrzymały również:

1. Aleksandra Myszkier
2. Celina Czapiewska
3. Hania Graczykowska
4. Agata Czapiewska

Nagrody zostały ufundowane przez Gminę Dobra, Zakład Gospodarki Komunalnej w Dobrej oraz Celowy Związek Gmin R-XXI w Słajsinie. Serdecznie dziękujemy za udział w konkursie.

30. Akcja Sprzątanie świata – Polska z hasłem przewodnim „Sprzątanie świata łączy ludzi”

Akcja „Sprzątania świata” ma szczególny charakter, to już trzydziesty raz wyszliśmy z domów, szkół i innych instytucji żeby zrobić porządek z zalegających w naturze śmieci. Nasza świadomość jak postąpić z konkretnym odpadem jest coraz większa, wiemy jak segregować odpady, albo co zrobić z jakiejś rzeczy żeby posłużyła nam w innej formie.

Jak co roku dzieci i młodzież wraz z nauczycielami wybrali się, aby uporządkować pobliskie tereny wokół szkół z zalegających odpadów. Na Rynku Miejskim w Dobrej odbyły się zajęcia ekologiczne dla dzieci i młodzieży oraz chętnych mieszkańców.

Burmistrz Dobrej Krzysztof Wrzesień zaprosił przybyłych uczestników do wzięcia udziału w warsztatach m. in.:

- 1) zakręcenie w słoik – na tym stanowisku można było zainspirować się pustymi słoikami, które można przeznaczyć na różnego rodzaju pojemniki do przechowywania drobnych rzeczy: nici, szpilek, przypraw, przetworów, jak zrobić z niego dekoracje,
- 2) drugie życie rzeczy – uczniowie zobaczyli jak można wykorzystać butelkę PET do zrobienia doniczki i posadzenia w nich roślin, co można zrobić z nieużywanych już ubrań, jak łatwo zrobić pojemnik na kredki czy mazaki,
- 3) segregacja odpadów – dzieci i młodzież sprawdzali swoją wiedzę dotyczącą poprawnej segregacji odpadów przez odpowiednie przypasowanie poszczególnych przedmiotów do odpowiednich pojemników,
- 4) zdrowe koktajle i hasła ekologiczne – uczniowie przygotowywali koktajle na specjalnym różowym rowerze, a w oczekiwaniu na swoją kolej powstały ekologiczne hasła:
 - „Na biologię chętnie nie chodzimy, lecz ekologią nie pogardzimy”
 - „Środowisko jest okej, więc pozbieramy śmieci hej”
 - „Jestem eko i mam to na piśmie!”
 - „1b jak segregować śmieci wie!!!”
 - „Wszystkie grzeczne dzieci sprzątają śmieci”
 - „Raz, dwa, trzy ekologia i Ty”
 - „Woda – nie woda, śmieci Ci nie szkoda!”
 - „Ten kto rowerem nie pojedzie, to koktajlu nie odbierze”.

Wydarzenie odbyło się dzięki współpracy: Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Dobrej, Biblioteki Publicznej, Stowarzyszenia „Małe Dobra”, Celowego Związku Gmin R-XXI, Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. i Gminy Dobra.

XVI. POMOC SPOŁECZNA

1. Cele działania Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawowym celem działania Ośrodka jest rozpoznanie i zaspakajanie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż wymieniona w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka o udzielenie pomocy. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej jest jednostką organizacyjną Gminy Dobra. Działa na podstawie Uchwały Nr XIV/67/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Dobrej z dnia 24 kwietnia 1990 roku w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej.

Zgodnie ze statutowym zakresem działania Ośrodek, poza pomocą społeczną, zajmuje się także:

- postępowaniem oraz wydawaniem decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych,
- Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, zaliczki alimentacyjnej a także postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.
- realizuje obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i współfinansowania pieczy zastępczej,
- prowadzi postępowanie w sprawie świadczeń wychowawczych,
- przeprowadza wywiady środowiskowe w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunków wynikających z art. 16a i art.17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych tj. uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatków mieszkaniowych na potrzeby Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek prowadzi postępowanie dotyczące wydawania Karty Dużej Rodziny, Zachodniopomorskiej Karty Rodziny i Zachodniopomorskiej Karty Seniora, wydaje zaświadczenia o dochodach do Programu „Czyste powietrze”.
- Od stycznia 2022 r. Ośrodek prowadzi postępowanie dotyczące dodatku osłonowego.

Dodatkowo OPS w 2023 roku prowadził:

- postępowania na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- postępowania z mocy Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- postępowania z mocy Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ponadto;
- postępowania z mocy ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

2. Zadania własne gminy – wypłata zasiłków

Przyznawanie i wypłata zasiłków celowych, celowych specjalnych, zasiłków okresowych oraz pomoc w naturze (np. zapewnienie schronienia, posiłku, pomoc rzeczowa, sprawienie pochówku) jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela 24. Liczba osób korzystających ze świadczeń

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia ²⁾	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń ¹⁾ w zł	Źródło finansowania
Zasiłki stałe - ogółem	18	161	90 824	Dotacja
Zasiłki okresowe - ogółem	35	138	53 759	Dotacja
Jeden gorący posiłek dziennie	81	10 802	144 529	Dotacja/ środki własne
W tym dla dzieci	70	8 704	122 386	dotacja/ środki własne
Usługi opiekuńcze	24	5 557	307 195	Środki własne
Usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	356	41 000	Dotacja
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	Środki własne
Zasiłki celowe, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	28	X	39 450	Środki własne/ dotacja
W tym zasiłki specjalne celowe	11	23	10 150	środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Pomoc w formie zasiłków pieniężnych przeznaczona była głównie na zakup żywności, opału, leków, odzieży, opłat za energię elektryczną i czynsz. Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. wydał 1 decyzję o odmowie przyznania świadczeń z powodu przekroczenia kryterium dochodowego.

3. Pozostałe zadania OPS

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”

Na realizację powyższego Programu w 2023 r. przeznaczono ogółem: 181 005,-zł. z czego środki własne gminy wynosiły: 61 005,- zł., a dotacja z budżetu państwa: 120.000,- zł. Zadania wynikające z realizacji Programu wykonano poprzez zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły

ponadgimnazjalnej oraz dla pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomocą w formie jednego gorącego posiłku lub zasiłku na dożywianie objęto 146 mieszkańców Gminy Dobra.

Skierowania i pobyt w Domu Pomocy Społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą pełnej opłaty. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. Jeśli dochody pensjonariusza są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

W roku 2023 w domach pomocy społecznej przebywało 10 mieszkańców skierowanych przez gminę. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wydatki na DPS wyniosły 428 793,- zł.

Wysokie wydatki związane z opłatami za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej wynikają z corocznego wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. Wysokość opłaty ustala organ prowadzący dom pomocy społecznej tj. starosta w formie zarządzenia publikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Usługi opiekuńcze

Osoby, które z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w czynnościach codziennych, a są jej pozbawione mają prawo do korzystania z pomocy niepieniężnej w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze są kierowane przede wszystkim do osób starszych i samotnych. W 2022r. Ośrodek udzielał pomocy w formie usług opiekuńczych 24 osobom. Usługi opiekuńcze w 2023r. na rzecz osób starszych uprawnionych świadczyły 4 opiekunki zatrudnione w Ośrodku na umowę o pracę. Wydatki Gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 307 195 zł. Wpływy do gminy: 36.119,25 zł.

Na podstawie § 4 ust 4 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 ze zm.) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych Ośrodek realizuje także usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na które otrzymuje dotację. W roku 2023 r. wynosiła ona 41.000 zł. wykorzystano całość dotacji. Wpływy z usług ogółem: 1.466,10 zł. Przekazane do Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: 1.392,80 zł, do gminy: 73,30 zł.

Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

W 2023 r. opłacono składki zdrowotne za:

- 13 osób pobierających zasiłki stałe kwocie: 7.807zł ,
- 12 osób uczestniczących w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Łobzie w kwocie: 6.212 zł,
- 29 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w łącznej kwocie: 75.170 zł,
- 20 osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne w łącznej kwocie: 160.130 zł.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej. Środki finansowe na wypłaty świadczeń pochodzą z budżetu państwa a organami właściwymi do załatwiania spraw indywidualnych i wypłaty świadczeń rodzinnych są gminy. Burmistrz Gminy Dobra upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach. System świadczeń rodzinnych stanowią odrębny od pomocy społecznej system, na który składają się zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Świadczenia rodzinne są przyznawane na okres świadczeniowy.

W roku 2023 wypłacono 89 zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków na łączną kwotę 324.370,12 zł. Świadczeń opiekuńczych, na które składają się zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 128 świadczeń na kwotę 1.238.041,12 zł. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) została wypłacona na łączną kwotę 8.000,- zł. Natomiast świadczeń rodzicielskich wypłacono na kwotę 108.257,45 zł. Ogółem pomocą w postaci świadczeń i dodatków objęto 216 rodzin. Ogółem na wypłatę świadczeń rodzinnych przeznaczono kwotę 1.678.669,10 zł. Natomiast kwota 160.130 zł. została wykorzystana na opłacenie składek emerytalno-rentowych za osoby korzystające ze świadczenia pielęgnacyjnego.

W 2023 roku dla obywateli z Ukrainy przebywających na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przyznano świadczenia rodzinne dla 4 rodzin na kwotę: 23.791 zł, oraz świadczenia rodzicielskie dla 3 rodzin na kwotę : 9.442,90 zł.

Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej są świadczenia funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica lub rodziców na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy oznacza egzekucję w wyniku, której w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań

alimentacyjnych. Pomoc w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2023 została przyznana i wypłacona dla 36 rodzin na kwotę 208.030,90 zł.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

W ewidencji Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej widnieje ogółem 149 dłużników alimentacyjnych z tego od 26 osób w roku 2023 wyegzekwowano kwotę 79.029,36 zł na poczet funduszu alimentacyjnego; 8.603,13 zł dla Gminy Dobra a 70.426,23 zł (w tym 12.904,67 zł zwrot od dłużników alimentacyjnych i 57.521,56 zł odsetki z tyt. zadłużenia dłużników alimentacyjnych) została odprowadzona do budżetu państwa.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na 90 dni.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie, (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w ustawie o pomocy społecznej. Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych na wniosek osoby zainteresowanej, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wydanie decyzji poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w celu ustalenia kryterium dochodowego i czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby. Decyzja administracyjna potwierdzająca lub nie prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydawana jest w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni, chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni może zostać wydana kolejna decyzja.

W roku 2023 Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej z upoważnienia Burmistrza Dobrej, w których potwierdził prawo do świadczeń opieki zdrowotnej 6 osób.

4. Programy usługowe

Karta Dużej Rodziny

Zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny określa Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Program realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2023 r. łącznie złożono 36 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny: 1, liczba przyznanych nowych Kart dla osób, które już były posiadaczami: 1, Liczba przyznanych duplikatów Kart: 3.

Ogólny koszt obsługi to środki otrzymane z dotacji w wys.: 247,- zł

Zachodniopomorska Karta Rodziny i Zachodniopomorska Karta Seniora

19 maja 2016 roku Gmina Dobra podpisała Porozumienie Partnerskie w sprawie przystąpienia do programu Zachodniopomorska Karta Rodziny i Zachodniopomorska Karta Seniora. Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przyznanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny i Zachodniopomorskiej Karty Seniora następuje na podstawie wniosku złożonego w naszym Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2023 roku nie wydano Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

W 2023 roku wydano: 7 Zachodniopomorskich Kart Seniora.

5. Realizacja zadań zleconych gminie

„Czyste powietrze”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Od grudnia 2020 r. zarządzeniem Burmistrza Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje zaświadczenia o dochodach do Programu „Czyste powietrze”. W 2023r. wydano 12 zaświadczeń. Łącznie w tym okresie wydano 34 zaświadczenia.

W 2023 roku dodatkowo Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące zadania:

1. Prowadził postępowania w związku z wybuchem wojny na Ukrainie.

Na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Ukraińscy uchodźcy, którzy przed wojną uciekli do Polski, mogli/mogą liczyć na wsparcie finansowe. Obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę. W 2023 roku dla jednej osoby wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne na kwotę: 300,- zł. Dwie rodziny korzystały z pomocy w formie dożywiania dzieci w szkole. Zgodnie z powyższą ustawą, każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni, od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W wyjątkowych przypadkach określonych w rozporządzeniu na czas dłuższy niż 120 dni. W 2023 roku jeden wnioskodawca składał wnioski, na które wypłacono kwotę: 37.760,- zł.

2. Zakończono postępowania z mocy Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Dla 11 rodzin wypłacono dodatek elektryczny na kwotę: 13.500 zł.

3. Zakończono postępowania z mocy Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Dla 10 rodzin wypłacono dodatek węglowy na kwotę: 30.000 zł.

4. Zakończono postępowania z mocy ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Dla 2 rodzin wypłacono dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła na kwotę: 4.000 zł.

6. Działalność pracowników socjalnych

W 2023 r. praca socjalna była świadczona w środowiskach w zakresie m.in. informowania o przysługujących uprawnieniach, pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności (pomoc w wypełnieniu wniosku, skompletowaniu niezbędnych dokumentów), pomoc w uzyskaniu dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (pomoc w wypełnieniu wniosku, kontakt z PCPR), pomoc w wypełnianiu wniosków (m.in. o przyznanie dodatku mieszkaniowego, energetycznego, świadczeń rodzinnych, wniosku do ZUS, o rozłożenie na raty zadłużenia), pomoc w uzyskaniu dostępu do opieki medycznej, zamawianie wizyt lekarskich. Pracownicy socjalni informują osoby bezrobotne o aktualnych ofertach pracy, uczestniczą w kierowaniu osób bezrobotnych do prac społecznie użytecznych, do uczestnictwa w CIS, prowadzą corocznie rekrutacje dzieci na kolonie letnie organizowane przez Kuratorium Oświaty. Każdego roku w ramach akcji „Zima” monitorują osoby samotne i miejsca gdzie mogą przebywać osoby bezdomne i informują o możliwości skorzystania z placówek noclegowych.

Pracownicy socjalni współpracują z kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentem rodziny, Powiatowym Urzędem Pracy, ochroną zdrowia, pedagogami, strażą gminną i policją. Praca socjalna może być również prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W roku sprawozdawczym zawarto 5 kontraktów, których efektem był m.in. udział w pracach społecznie użytecznych, dostęp do otwartego rynku pracy poprzez rejestrację w PUP, podjęcie leczenia w tym również specjalistycznego, poprawa funkcjonowania poprzez powstrzymywanie się od spożywania alkoholu.

Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z Kuratorium Oświaty w Szczecinie 5 miejsc na kolonie letnie dla dzieci w miejscowości Tleń w województwie kujawsko-pomorskim. Kolonie odbyły się w terminie: 26.07. - 04.08.2023 r. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej wytypowali na kolonie dzieci w wieku od 8 do 14 lat.

7. Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej

Nadzór merytoryczny nad działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej sprawuje Wojewoda Zachodniopomorski i Burmistrz Dobrej. Działalnością Ośrodka kieruje Kierownik,

którego zatrudnia i zwalnia Burmistrz Dobrej. Do obowiązków Kierownika Ośrodka należy w szczególności:

- 1) organizowanie pracy Ośrodka,
- 2) kierowanie podległymi pracownikami,
- 3) składanie Radzie Miejskiej w Dobrej corocznych sprawozdań z działalności Ośrodka i przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- 4) prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej,
- 5) podejmowanie decyzji o przyznaniu lub odmowie świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych (w tym jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka), funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych świadczeń zgodnie z udzielonymi upoważnieniami.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy jest utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku zatrudnionych było 13 osób. Zatrudniony jest kierownik, 2 pracowników socjalnych, aspirant pracy socjalnej, asystent rodziny (umowa zlecenie). Pozostałą kadrę Ośrodka stanowią: księgowa, pracownik ds. księgowości (wykonująca pracę na w ramach robót publicznych), podinspektor ds. realizacji świadczeń rodzinnych, połączono stanowisko ds. realizacji funduszu alimentacyjnego ze świadczeniami wychowawczymi oraz 4 opiekunki do opieki nad chorym w domu. Większość kadry posiada wykształcenie średnie, 4 osoby posiadają wykształcenie wyższe. Ponadto pracownicy obligatoryjnie zobowiązani są i biorą czynny udział w szkoleniach o rozległej i zróżnicowanej tematyce.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej z przyczyn niezależnych od siebie nie spełnia wymagań z art. 110 ust. 11 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - nie zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Pomimo ogłoszeń o naborze na stanowisko pracownika socjalnego brak chętnych na stanowisko. Braki kadrowe w zawodzie pracownika socjalnego są ogromne w skali województwa a także kraju.

Tabela 25. Wydatki i dochody w 2023 r.

dział	Rozdział – nazwa rozdziału	Dotacja	Środki własne	Kwota wydatków
852	85219 – utrzymanie ośrodka	96.338	536.925	633.263
	85219 – wynagrodzenia osobowe, „13”, ubezpieczenie społeczne, FP, 3 nagrody jubileuszowe,	96.338	479.040	575.378
	85219 – materiały i wyposażenie, zakup programów księgowych, remonty, prowizje bankowe,	0,00	57.885	57.885

	szkolenia delegacje, media, odpisy na ZFŚS, inne			
	85504 – wspieranie rodziny – zatrudnienie asystenta rodziny – umowa zlecenie I – XII + utrzymanie stanowiska	2.301	20.007	22.308
	85228 – usługi opiekuńcze wynagrodzenia osobowe, „13”, ubezpieczenie społeczne, FP,	41.000	292.830	333.830
	85228 – materiały i wyposażenie, remonty, prowizje bankowe, szkolenia delegacje, media, odpisy na ZFŚS, inne	0,00	14.364	14.364
	Razem 85228	41.000	307.195	348.195

Źródło: Opracowanie własne

Art. 17. ust. 1. pkt 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej stanowi: Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. Na płace pracowników oraz utrzymanie Ośrodka, (bez świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej oraz świadczeń wychowawczych), ogółem wydatkowano: 633.262 zł. Środki pochodziły z dotacji Wojewody: 96.338,- zł. oraz budżetu Gminy: 536.925 zł. Uzyskane dotacje stanowiły tj. 15,21% ogólnej kwoty.

Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego jest to zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. W 2023 roku wydatki na utrzymanie stanowisk ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wyniosły: z otrzymanej dotacji: 60.903 zł i ze środków własnych: 96.232 zł.

8. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Pracownicy Ośrodka w toku codziennych działań podejmują na bieżąco współpracę z Urzędem Miasta, z lekarzami pierwszego kontaktu, pielęgniarkami środowiskowymi, pedagogami szkolnymi, funkcjonariuszami Policji z organizacjami pozarządowymi, z kuratorami społecznymi i zawodowymi, z Caritasem, kościołami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą/rodziną.

Stowarzyszenie „Współlistnienie” prowadzi Centrum Integracji Społecznej „OD NOWA” w Łobzie, z którym od wielu lat współpracujemy rekrutując uczestników, zawierając kontrakt socjalny, monitorując ich aktywność oraz uczestnictwo w realizacji zatrudnienia socjalnego. W roku 2023 zrekrutowano łącznie 12 uczestników.

Ośrodek Pomocy Społecznej podpisane ma dwa porozumienia ze schroniskami w celu zabezpieczenia miejsc dla osób bezdomnych z terenu naszej Gminy: ze Stowarzyszeniem MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT Łagiewniki 1 72-315 Resko i Fundacją "Instytut Św. Brata Alberta" ul. Śląska 50, 72-600 Świnoujście, Schronisko dla Osób Bezdomnych ul. Karsiborska 7, 72-600 Świnoujście.

W ramach pomocy dystrybucji żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 (POPŻ) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku wydał 257 skierowań dla mieszkańców gminy.

W ramach współpracy z Prezesem Uczniowskiego Klubu Sportowego „ARBOD” w razie potrzeby wspomagamy członków klubu w uczestnictwie obozów szkoleniowych oraz wsparciem finansowym ich rodzin.

Współpracujemy także, ze Stowarzyszeniem „Małe Dobra”, Stowarzyszeniem „Łączy Nas Dobra”, Doberskim Uniwersytetem Trzeciego wieku.

XVII. STRATEGIA ROZWOJU

Misją gminy Dobra zgodnie z ze Strategią Rozwoju dla Gminy Dobra na lata 2017-2026 jest jej zrównoważony rozwój w celu zaspokojenia rosnących potrzeb mieszkańców w zakresie poziomu życia, poprzez inwestycje w infrastrukturze technicznej, poprawę warunków życia społeczno-gospodarczego z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego.

W chwili obecnej na terenie gminy Dobra znajdują się obszary w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, które zostały wyznaczone jako obszar zdegradowany ze względu na współwystępowanie na tym obszarze również negatywnych zjawisk o charakterze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym.

Na opisywanym terenie występują negatywne zjawiska o charakterze gospodarczym, co związane jest z niskim stopniem przedsiębiorczości i słabą kondycją lokalnych przedsiębiorstw.

Zgodnie z danymi dotyczącymi infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, wskazuje się na potrzebę rozwoju i modernizacji. W chwili obecnej wyposażenie gminy Dobra w infrastrukturę techniczną i społeczną wymaga dalszych prac.

Cele strategiczne – stan realizacji:

1) Społeczeństwo:

- stworzenie warunków dla rozwoju społeczno-zawodowego miejscowej ludności: wystarczające,
- poprawa obsługi mieszkańców w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i pomocy społecznej: wystarczające,
- zwiększenie współpracy Urzędu Miejskiego w Dobrej z mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi: odpowiednie,

2) Gospodarka i infrastruktura techniczna:

- poprawa warunków dla inwestorów chcących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy: niewystarczające,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości i poprawa warunków rozwoju małych przedsiębiorstw: niewystarczające,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb ludności: niewystarczające,

3) Środowisko:

- wykorzystanie potencjału przyrodniczego gminy Dobra: wystarczające,
- inwestycje w odnawialne źródła energii i poprawa sprawności energetycznej budynków: niewystarczające,
- ochrona i właściwe wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego Gminy Dobra: odpowiednie.

XVIII. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI

W ramach przyjętego Lokalnego Programu Rewitalizacji wskazano 3 obszary do rewitalizacji: Bienice, Dobropole i Tucze. Rewitalizacja gminy Dobra opiera się o następujące wartości:

- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców, rozwój infrastruktury technicznej, poprawę dostępności komunikacyjnej,
- tworzenie ciekawej ofert kulturalnej dla mieszkańców,
- tworzenie przestrzeni publicznej i rozwiązań zapewniających mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa,
- rozwijanie rekreacji, turystyki,
- przywrócenie estetyki i ładu architektonicznego poprzez realizację inwestycji,
- poszanowanie środowiska naturalnego,
- aktywizację i mobilizację społeczności lokalnej,
- zapewnienie warunków do przyciągania nowych przedsiębiorców i tworzenia nowych miejsc pracy.

Stan realizacji LPR na koniec 2023 r.:

- 1) poziom aktywności obywatelskiej, przestrzeń do działań społecznych, kulturalnych oraz rekreacyjno-wypoczynkowych: niewystarczające,
- 2) dostępność oraz jakość usług i infrastruktury społecznej: odpowiednie,

- 3) skala negatywnych zjawisk społecznych, poziom aktywności mieszkańców w różnych sferach życia publicznego: niewystarczający,
- 4) stan zagospodarowania i jakość przestrzeni publicznej: odpowiedni.

XIX. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Celem głównym PGN jest ograniczenie emisji CO₂, poprzez zwiększenie efektywności energetycznej oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

- 1) Działania inwestycyjne - bezpośredni wpływ na redukcję emisji, zużycia energii oraz wzrostu udziału energii z oze:
 - termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej połączona z wymianą węglowych źródeł ciepła: odpowiednia,
 - montowanie kolektorów słonecznych na cele przygotowania c.w.u.: brak,
 - montowanie instalacji fotowoltaicznych (pv) do wspomagania produkcji energii elektrycznej: niewystarczająca,
 - modernizacja nawierzchni dróg gminnych: niewystarczająca,
 - budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy: niewystarczająca.

XX. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Program opieki nad zabytkami Gminy Dobra określa działania, zmierzające do poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego w granicach administracyjnych gminy Dobra. Program opieki nie ma charakteru aktu prawnego ani też uzupełniającego obowiązujące prawo, jednak jest dokumentem o charakterze strategicznym, który służy podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z zakresu ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

1. Zabytki nieruchome

1) Architektura sakralna:

Zabytki architektury sakralnej są najważniejszymi elementami waloryzującymi krajobraz kulturowy poszczególnych miejscowości. Świątynie pełnią rolę dominant architektonicznych w obrębie historycznych układów przestrzennych. Obiektem o największej randze, charakteryzującym się najbogatszą formą architektoniczną i wyposażeniem jest kościół parafialny p.w. św. Klary w Dobrej.

2) Architektura mieszkalna i gospodarcza:

Obszar gminy charakteryzuje się dużym udziałem historycznej zabudowy w strukturze przestrzennej miasta i wsi. Większość zabudowy mieszkalnej i gospodarczej znajduje się

w stanie technicznym wymagającym remontu. Niekorzystny obraz pogarszają remonty i modernizacje wykonane niezgodnie z wymogami ochrony konserwatorskiej, które nierzadko prowadzą do całkowitego zatarcia walorów zabytkowych poszczególnych budynków. Brak znacznych zniszczeń wojennych w samym mieście Dobra, jak i w innych miejscowościach gminy przesądził o znacznym stopniu zachowania zabytkowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej

3) Budynki użyteczności publicznej:

Na terenie gminy Dobra nie ma wielu budynków zabytkowych pełniących pierwotnie funkcje publiczne. Ratusz w Dobrej, do dziś będący siedzibą władz miejskich jest położony w północno-wschodniej pierzei rynku. Obecny budynek pochodzi jednak z okresu dwudziestolecia międzywojennego i nie przedstawia znacznych wartości zabytkowych. Bardziej okazały jest wzniesiony w stylistyce neogotyckiej budynek szkoły miejskiej przy ul. Strażackiej, posiadający typowe dla architektury szkolnej tamtego okresu formy architektoniczne.

Elementami waloryzującymi krajobraz kulturowy wsi są zachowane w Bienicach, Krzemiennej i Tuczach budynki szkół wiejskich. Po likwidacji placówek szkolnych budynki te zostały zaadaptowane na cele mieszkalne lub usługowe. Budynek dawnej szkoły w Tuczach po ostatnio przeprowadzonych pracach remontowych utracił jednak walory zabytkowe. Charakterystyczne dla zabudowy dawnej wsi były karczmy, które znajdowały się w adaptowanych budynkach mieszkalnych lub zajmowały specjalnie na ten cel wybudowane obiekty. Budynki pełniące niegdyś funkcje zajazdów zachowały się w Dobropolu i Grzędzie.

4) Architektura rezydencjonalna:

Najważniejszym zabytkiem architektury rezydencjonalnej na terenie gminy, o znaczeniu ponadregionalnym są pozostałości zamku von Dewitzów w Dobrej. Budowana w kilku fazach począwszy od XIII w., po przebudowie w okresie renesansu doberski zamek stał się jedną z najokazalszych i najbogatszych rezydencji pomorskich. Zamek w Dobrej ostatecznie popadł w ruinę w XVIII w. Począwszy od 1862 r. oraz w latach 1905-1906 przeprowadzono zasadnicze prace zabezpieczenia przy ruinach zamku. Od tamtego okresu zamek pozostaje trwałą ruiną. Skala założenia przestrzennego wraz relikami systemu obronnego oraz budowli zamkowych wraz z fragmentami oryginalnego wystroju elewacji przesądza o wyjątkowych wartościach zabytkowych zespołu, który jest z pewnością najważniejszą atrakcją turystyczną gminy oraz znakiem rozpoznawczym miasta

5) Cmentarze:

Na terenie gminy zewidencjonowano 19 historycznych cmentarzy, jednak tylko nieliczne zachowały walory zabytkowe. Najwcześniej powstały cmentarze w miejscowościach gdzie od czasów średniowiecznych istniały kościoły: Bienicach, Błądkowie, Dobrej, Dobropolu, Grzędzie, Krzemiennej, Tuczach i Wojtaszycach. Z dawnych nekropoli nie przetrwało przeważnie wiele, poza historycznymi ogrodzeniami oraz fragmentami dawnych nagrobków i pomnikami z czasu I wojny światowej (Krzemienna, Tucze, Wojtaszyce, Dobra).

2. Zabytki ruchome

W ewidencji Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ujętych jest 65 zabytków ruchomych. 31 z nich to obiekty ujęte w rejestrze zabytków, które składają się na część zabytkowego wyposażenia kościoła parafialnego p.w. św. Klary w Dobrej. Jest to najcenniejszy zespół wyposażenia wnętrza sakralnego w skali całego regionu, odznaczający się wysoką rangą artystyczną i zabytkową. Oprócz manierystycznej chrzcielnicy, amony i bogato rozrzeźbionego ołtarza głównego, na wyposażenia kościoła składają się unikatowe renesansowe płyty epitafijne upamiętniające Wolfa von Borck i Jobsta I von Dewitz. W kościele doberskim przechowywany jest również jedyny ocalały element dawnego wyposażenia pobliskiego zamku – XVI-wieczna skrzynia posażna. Poza kościołem w Dobrej, na uwagę zasługuje neogotyckie wyposażenie kościoła filialnego w Bienicach oraz pojedyncze zabytki zachowane w pozostałych świątyniach gminy, tj. unikatowy barokowy anioł chrzcielny w kościele w Tuczach czy organy ze szczecińskiego warsztatu Grüneberga zachowane w kościele filialnym w Wojtaszyczach.

3. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy

Ze względu na posiadane wartości historyczne, artystyczne i naukowe największe walory zabytkowe posiadają następujące zespoły i obiekty:

- 1) Bienice: Pałac (1876 r.), zespół folwarczny (XIX/XX w.), park dworski (poł. XIX w.),
- 2) Błądkowo: ruina kościoła (kon. XVI w., kon. XIX w.), park dworski (XVIII-XIX w.),
- 3) Dobra: obszar urbanistyczny Starego Miasta (XIV w.- pocz. XX.), ruiny zamku (XIV w., XVI w.), zespół zabudowy mieszczańskiej (XVII-XIX w.), kościół p.w. św. Klary z wyposażeniem (XV w., XIX w.), park dworski (pocz. XIX w.), linia kolei wąskotorowej wraz budynkiem stacyjnym (pocz. XX w.),
- 4) Dobropole: kościół filialny p.w. MB Nieustającej Pomocy (XVI w., poł. XIX w.), park dworski (2 poł. XIX w.), zespół chałup wiejskich z XIX w.,
- 5) Grzęzno: kościół filialny p.w. św. Franciszka z Asyżu (XV/XVI w. – XVIII w.),
- 6) Krzemienna: kościół filialny p.w. Narodzenia NMP (XV w., XVIII w.), park dworski (poł. XIX w.),
- 7) Tucze: Kościół filialny p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus (1861-1862 r.), cmentarz przykościelny (2 poł. XIX w.), dwór (3-4 ćw. XIX w.), zespół zabudowy chłopskiej (XIX/XX w.),
- 8) Wojtaszyce: kościół filialny (XVI/XVII w., 1764 r.), park dworski (XVIII w. – poł. XIX w.), zespół zabudowy zagrodowej (XIX/XX w.),
- 9) Wrześno: Park dworski (1 poł. XIX w.).

Miejscowość	Obiekt	Numer rejestru	Data wpisu do rejestru	Nr decyzji
	linia kolejowa wąskotorowa	111	2002-12-21	DZ-4200/25/O/2001/2002
Anielino	park dworski	961	1980-12-12	KL.I.5340/86/80
Bienice	kościół Podwyższenia Krzyża	402	2009-06-26	DZ-4200/69/K/2009
Bienice	cmentarz przykościelny	402	2009-06-26	DZ-4200/69/K/2009
Bienice	pałac	1048	1984-09-25	KI.III.5340/18/84
Bienice	park dworski	928	1980-12-03	KL.I.5340/50/80
Bładkowo	park dworski	960	1980-12-15	KL.I.5340/85/80
Bładkowo	cmentarz przykościelny	1112	1989-10-30	KI.3-5340/104/89
Bładkowo	kościół (ruina)	1112	1989-10-30	KI.3-5340/104/89
Dobra	park dworski	1000	1982-10-27	KL.I.5340/37/82
Dobra	zamek (ruina)	170	1957-02-25	KI.V.-0/231/57
Dobra	teren Starego Miasta	81	1956-02-27	KI.V.-0/65/56
Dobra	budynek mieszkalny, ul.Kościuszki 4	217	1957-02-25	KI.V.-0/232/57
Dobra	dom,ul.Boh.Westerplatte 25	29	2000-02-28	DZ-4200/57/O/99/2000
Dobra	stacja kolejowa wąsk.(zespół)	111	2002-12-21	DZ-4200/25/O/2001/2002
Dobra	budynek mieszkalny, ul.Kościuszki 3	528	1965-12-22	KI.20/49/65
Dobra	kościół św. Klary	171	1956-10-16	KI.V.-0/179/56
Dobropole	park dworski	946	1980-12-12	KL.I.5340/70/80
Dobropole	kościół MB Nieustającej Pomocy	365	1958-09-12	KI.V.-0/106/58
Grzęzienko	park dworski	938	1980-12-05	KL.I.5340/60/80
Grzęzno	park dworski	943	1980-12-11	KL.I.5340/67/80
Grzęzno	kościół św. Franciszka z Asyżu	773	1976-07-16	KI.I.6801/5/76
Krzemienna	park dworski	956	1980-12-12	KL.I.5340/81/80
Krzemienna	kościół Narodzenia NMP	451	1963-12-16	KI.20/82/63
Krzemienna- Dobra	aleja przydrożna z nasadzeniami buk pospolity przy drodze wojewódzkiej nr 146	927	2011-09-26	DZ-4140/53- 4/AR/2010/2011
Tucze	kościół św. Teresy od Dzieciątka Jezus	403	2009-06-26	DZ-4200/70/K/2009
Tucze	cmentarz przykościelny	403	2009-06-26	DZ-4200/70/K/2009
Tucze	pałac	1073	1984-09-25	KI.III.5340/20/84
Wojtaszyce	kościół MB Częstochowskiej	385	1963-01-22	KI.20/7/63
Wojtaszyce	pałac	1049	1984-09-25	KI.III.5340/19/84
Wojtaszyce	park dworski	964	1982-06-09	KL.I.5340/1/82
Wrześno	park dworski	955	1980-12-12	KL.I.5340/80/80

XXI. ANALIZA PROBLEMÓW GMINY I POTENCJAŁÓW ROZWOJU

Analiza dla gminy Dobra pozwala na określenie jej mocnych stron, wyróżniających ją na tle regionu, przy jednoczesnym wskazaniu słabości. Takie rozwiązanie pomaga wskazać czy obszar posiada odpowiednie zasoby i czynniki warunkujące rozwój, a także możliwości rozwojowe i kierunek w jakim powinna podążać jednostka celem dalszego rozwoju.

Tabela 26. Analiza SWOT dla gminy Dobra – silne i słabe strony

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Społeczeństwo	
- duże zasoby siły roboczej do wykorzystania przez pracodawców, - mały udział osób w wieku poprodukcyjnym, - baza oświatowa z wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną, - rozwijająca swą działalność Biblioteka Publiczna w Dobrej, - aktywna działalność stowarzyszenia „Olbrzym” promującego gminę, - aktywnie działająca Lokalna Grupa Działania „Centrum Inicjatyw Wiejskich”, - organizacja imprez kulturalnych i promujących miejscowe tradycje i historię, np. Jarmark Doberski, - dość dobrze rozwinięta podstawowa opieka zdrowotna, - funkcjonowanie na terenie Dobrej Komisariatu Policji oraz ochotniczych straży pożarnych, co gwarantuje wysoki poziom bezpieczeństwa.	- niskie wykształcenie mieszkańców oraz kwalifikacje niedopowiadające potrzebom rynkowym, - duża liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej, - słabo rozwinięta baza ochrony zdrowia w zakresie specjalistycznych usług medycznych, - brak miejsc pracy spełniających oczekiwania potencjalnych pracowników, - niewystarczająca promocja jednostki w regionie, - brak domu kultury lub innej jednostki silnie działającej w zakresie animacji czasu wolnego, - niskie zainteresowanie uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych, - ubogi zakres działań w zakresie promocji zdrowia skierowany do mieszkańców np. bezpłatne badania, akcje profilaktyczne, warsztaty pierwszej pomocy itp.
Gospodarka	
- duże zasoby stosunkowo taniej siły roboczej, - niskie koszty gruntów i budynków na cele prowadzenia działalności gospodarczych, - niższe niż w innych gminach ceny działek pod budowę obiektów i budynków na potrzeby średnich i małych firm, - niższe niż w większych jednostkach administracyjnych koszty produkcji i robocizny, - dobre zaplecze dla działalności firm obsługujących rolników, - korzystne warunki do produkcji rolnej, - potencjał turystyczny z uwagi na walory przyrodnicze i historyczne, - atrakcyjne tereny do uprawiania turystyki aktywnej, pieszej, biegowej co powoduje dobre warunki dla rozwoju turystyki aktywnej.	- niewielka liczba zakładów pracy, - niedostosowanie ofert kształcenia do potrzeb rynku pracy, co powoduje niedostosowanie pracowników do potrzeb rynku, - brak kapitału i trudność jego gromadzenia wskutek niskich dochodów mieszkańców, - niewystarczająca liczba uzbrojonych terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, - niewielka liczba lokalnych przedsiębiorstw, - brak grup kapitałowych produkcji rolnej, - brak rodzinnego / lokalnego przetwórstwa rolno – spożywczego, - duże rozdrobnienie rolnictwa, - brak zintegrowanego systemu informacji turystycznej, - niedostateczne wykorzystanie nowoczesnych technik informatycznych, w tym: brak cyfrowych zbiorów informacji (baz danych), materiałów edukacyjnych, internetowych stron promocyjnych
Infrastruktura techniczna	
- dostęp do drogi ekspresowej S3 poprzez sieć dróg wojewódzkich,	- brak sieci gazowniczej na terenie gminy,

– dobre uzbrojenie w sieć wodociągową, – stopniowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej, – rozwijające się wyposażenie w bazę sportowo – rekreacyjną, – prowadzenie modernizacji budynków użytku publicznego w celu zapewnienia wysokiej jakości obsługi i wysokiego stopnia efektywności energetycznej budynków, – rozwój selektywnej zbiórki odpadów	– niedostosowany do potrzeb mieszkańców system obsługi ruchu lokalnego (niewiele połączeń PKS i lokalnych przewoźników), – brak połączeń kolejowych, – ograniczony dostęp do ścieżek rowerowych.
Środowisko	
– urozmaicona wartość przyrodnicza badanego obszaru, tj. zróżnicowana sieć wodna, szata roślinna, rzeźba terenu, – liczne ostoje dla flory i fauny w postaci starych parków, – postępujący rozwój kanalizacji wzmacniający ochronę wód gruntowych przed zanieczyszczeniem, – mało zanieczyszczone środowisko naturalne, – korzystne warunki do ekologicznej produkcji rolnej.	– niewielki udział źródeł energii odnawialnej na terenie gminy, – problem niskiej emisji, pochodzącej głównie z indywidualnych systemów grzewczych, – niska jakość źródeł ogrzewania budynków (piece), – degradacja środowiska w związku z rozwojem rolnictwa, – narażenie na hałas związane z przebiegiem dróg o zasięgu ponadlokalnym, – dobre warunki do rozwoju turystyki krajoznawczej (pieszej, wodnej, kolarskiej, konnej) i specjalistycznej, co potencjalnie może wpłynąć niekorzystnie na stan środowiska przyrodniczego.

Źródło: opracowane własne

Tabela 27. Analiza SWOT dla Gminy Dobra – szanse i zagrożenia

SZANSE	ZAGROŻENIA
Spółeczeństwo	
– podniesienie standardów i rozszerzenie usług opieki medycznej na poziomie regionu, – aktywizacja kulturowa i rekreacyjna coraz większej części społeczeństwa, – aktywizacja zawodowa ludności, mająca na celu przystosowanie do zmieniającego się rynku pracy, – dostępne środki UE w zróżnicowanych obszarach działań, – rozwijające się szkolnictwo, – wykorzystanie działalności kulturowej do promocji regionów.	– wysokie koszty utrzymania sieci szkół przy niskiej liczbie wychowanków, – migracja wykształconej kadry do większych ośrodków miejskich, – ucieczka młodzieży do większych miast, – występowanie patologii społecznych, – starzejące się społeczeństwo, – emigracja zarobkowa, – ubożenie społeczeństwa
Gospodarka	
– warunki rozwoju agroturystyki jako element wspomagającej formy uzyskiwania dodatkowych dochodów poza rolnictwem oraz sposób na poniesienie poziomu życia,	– skomplikowane procedury prawne prowadzenia działalności gospodarczych, – brak inwestorów z okolicznych gmin,

– możliwość rozwoju rodzinnego przetwórstwa rolno – spożywczego (wyroby regionalne), – tworzenie grup producenckich zdolnych do działań marketingowych i inwestycyjnych, – wspieranie rozwoju lokalnych firm, – możliwość pozyskiwania funduszy unijnych na rozwój turystyki	– wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, – duży udział szarej strefy w zatrudnieniu, – wymagania prawne w regulacji działalności, – ograniczony rynek zbytu przetworzonych produktów rolnych, – zmieniające się warunki klimatyczne w rolnictwie, – potencjalna konkurencyjność inwestycyjna sąsiednich gmin i miast
Infrastruktura techniczna	
– możliwość współfinansowania projektów ze środków unijnych, – możliwość pozyskania środków na inwestycje ze źródeł krajowych, – dalsza rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej	– uzależnienie inwestycji w gminie od dostępnych środków zewnętrznych, – niewystarczający dostęp do alternatywnych źródeł energii (np. gaz), – niska rentowność przewozów pasażerskich, – sformalizowanie procedury przy współfinansowaniu projektów ze źródeł krajowych i UE
Środowisko	
– planowany wzrost udziału energii odnawialnej w skali kraju do 15 % w końcowym zużyciu energii w roku 2020, – krajowe zobowiązania dotyczące zapewnienia odpowiedniego poziomu energii odnawialnej i biopaliw na poziomie krajowym, w zużyciu końcowym, – wymagania UE dotyczące efektywności energetycznej, – nacisk na racjonalne gospodarowanie energią i ograniczanie emisji w skali europejskiej i krajowej, – rozwój technologii energooszczędnych oraz ich coraz większa dostępność (np. tanie energooszczędne źródła światła), – rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców	– kosztowne instalacje / inwestycje oparte na odnawialnych źródłach energii, – ograniczone środki finansowe na działania termomodernizacyjne, – ograniczone środki finansowe zewnętrzne na działania prośrodowiskowe, – ogólnokrajowy trend wzrostu zużycia energii elektrycznej, – wysokie koszty rozwoju ekologicznego

Źródło: opracowane własne

XXII. WYZNACZONE CELE ROZWOJU GMINY

1. Cele strategiczne w obszarze działania: Społeczeństwo

Głównymi celami strategicznymi dla gminy Dobra, w nawiązaniu do prowadzonej obecnie polityki zrównoważonego rozwoju są następujące kierunki:

- 1) Cel strategiczny - Stworzenie warunków dla rozwoju społeczno–zawodowego miejscowej ludności, realizowane przez kierunki działań:

- wspieranie rozwoju Biblioteki Publicznej w Dobrej,
- budowa, rozbudowa i wyposażenie obiektów aktywizacji społecznej mieszkańców (świetlice wiejskie, remizy osp, miejsca działania organizacji pozarządowych itp.),
- podjęcie działań w kierunku utworzenia domu kultury w Dobrej,
- budowa i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych (boiska sportowe, siłownie zewnętrzne) w celu prowadzenia zajęć sportowych zarówno w Dobrej, jak i na terenach wiejskich,
- budowa placów zabaw w celu zapewnienia miejsc aktywności dla dzieci,
- utworzenie dziennego domu pobytu i opieki dla seniorów,
- szkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych do potrzeb rynku pracy (we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łobzie),
- prowadzenie i wspieranie działań związanych z aktywizacją zawodową mieszkańców oraz działań mających na celu przystosowanie bezrobotnych do nowych zawodów, w tym zwiększenie mobilności zawodowej,
- tworzenie atrakcyjnych warunków do powszechnego uczestnictwa mieszkańców gminy w życiu kulturalnym i rekreacyjnym (np. poprzez organizację kursów, wydarzeń artystycznych),
- rozwój edukacji poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych na wsiach,
- współpraca instytucji kultury, organizacji pozarządowych, placówek oświaty w celu tworzenia i realizowania zadań z zakresu edukacji kulturalnej wszystkich grup wiekowych mieszkańców gminy,
- promocja jednostki w regionie poprzez odpowiednią jednostkę utworzoną w tym celu w ramach Urzędu Miejskiego w Dobrej,
- organizacja cyklicznych wydarzeń o zasięgu regionalnym.

2) Cel strategiczny - Poprawa obsługi mieszkańców w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, przez kierunki działań:

- stałe podnoszenie jakości świadczonych usług medycznych,
- rozwój specjalistycznych usług medycznych dla mieszkańców,
- zapewnienie wsparcia środowiskowego dla osób w trudnej sytuacji materialnej, osób niepełnosprawnych i starszych, w tym dostosowanie istniejącej oferty i infrastruktury do potrzeb tych osób,
- rozwój bazy oświaty i doskonalenie pracowników oświaty, w tym zakup potrzebnego sprzętu dydaktycznego,

- dostosowanie i rozwój oferty edukacyjnej (zajęcia sportowe, kluby i koła zainteresowań) do potrzeb lokalnej społeczności,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin.

3) Cel strategiczny - Zwiększenie współpracy Urzędu Miejskiego w Dobrej z mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi, przez kierunki działań:

- zwiększenie zaangażowania interesariuszy w sprawy gminy Dobra poprzez konsultacje społeczne, spotkania w sołectwach, bieżące informowanie o aktualnych sprawach gminy poprzez stronę internetową i w sposób zwyczajowy,
- rozwój e-komunikacji – wykorzystanie strony internetowej gminy Dobra jako narzędzia wymiany informacji pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi,
- zapewnienie powszechnego dostępu do e-usług i e-administracji,
- wzmocnienie przekazu o walorach i zasobach gminy Dobra oraz jej potencjale inwestycyjnym za pomocą interaktywnych środków przekazu, strony internetowej, lokalnych mediów (prasa, radio, telewizja).

2. Cele strategiczne w obszarze działania: Gospodarka i infrastruktura techniczna

1) Cel strategiczny - Poprawa warunków dla inwestorów chcących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy, przez kierunki działań:

- wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców, którzy po uruchomieniu działalności zatrudnią minimum jedną osobę,
- zapewnienie i odpowiednie uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz ich promocja,
- zapewnienie powszechnego doradztwa dla podejmujących działalność gospodarczą,
- pomoc i ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach pozyskiwania środków na utworzenie lub rozwój firm,
- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- planowanie przestrzenne uwzględniające potrzeby inwestorów, mieszkańców i środowiska przyrodniczego,
- promowanie gminy Dobra jako miejsca atrakcyjnego do inwestowania.

2) Cel strategiczny - Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i poprawa warunków rozwoju małych przedsiębiorstw, przez kierunki działań:

- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,

- wspieranie lokalnych przedsiębiorców w szkoleniu młodych pracowników,
- wspieranie powstawania grup kapitałowych w ramach rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego (wyroby regionalne) metodami ekologicznymi,
- rozwój rolnictwa w kierunku produkcji i promocji produktu regionalnego,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- wykorzystanie strony internetowej gminy Dobra na cele utworzenia bazy informacji turystycznej, gdzie prezentowane będą informacje o miejscach noclegowych na terenie gminy, obiektach gastronomicznych, miejscach rozrywki i kultury.

3) Cel strategiczny - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb ludności, przez kierunki działań:

- remont, modernizacja, rozbudowa lub budowa oczyszczalni ścieków,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej,
- dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie jest planowana budowa sieci kanalizacyjnej,
- zapewnienie dostępu do sieci gazowej,
- rozbudowa, modernizacja i utrzymanie dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie, chodniki, itp.),
- rozbudowa, modernizacja i utrzymanie pozostałych dróg,
- budowa infrastruktury pieszej i rowerowej,
- modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych,
- rozwój gospodarki odpadami,
- zwiększenie zasięgu sieci internet i sieci telefonii komórkowej,
- sukcesywne prowadzenie remontów i modernizacji budynków, ze szczególnym uwzględnieniem budynków będących w zasobie komunalnym gminy Dobra.

3. Cele strategiczne w obszarze działania: Przyjazne środowisko

1) Cel strategiczny - Wykorzystanie potencjału przyrodniczego gminy Dobra, przez kierunki działań:

- pielęgnacja zieleni i obszarów cennych pod względem przyrodniczym w celu zachowania ich wartości,
- zagospodarowanie terenów przeznaczonych do celów rekreacji: wyposażenie w infrastrukturę rekreacyjną oraz sanitarną,
- rozbudowa oświetlenia ulicznego oraz miejsc użyteczności publicznej przy wykorzystaniu lam zasilanych energią słoneczną lub wiatrową, w tym wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- ochrona zasobów wód podziemnych poprzez właściwe zagospodarowanie nieczystości ciekłych,
- właściwe zarządzanie wodami opadowymi.

2) Cel strategiczny - Inwestycje w odnawialne źródła energii i poprawa sprawności energetycznej budynków, przez kierunki działań:

- inwestycje w odnawialne źródła energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła),
- eliminacja źródeł niskiej emisji,
- poprawa parametrów energetycznych budynków poprzez prowadzenie kompleksowej termomodernizacji,
- prowadzenie edukacji społeczeństwa i promocji efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i ekologicznego trybu życia.

3) Cel strategiczny - Ochrona i właściwe wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego Gminy Dobra, przez kierunki działań:

- przywrócenie pełnej wartości terenom cennym przyrodniczo, w tym przede wszystkim parkom podworskim,
- wdrożenie stałej strategii estetyzacji gminy, w szczególności miasta Dobra,
- podjęcie działań mających na celu zachęcenie mieszkańców do dbałości o teren własnych posesji i otoczenia, np. poprzez organizację konkursów na najpiękniejszy ogród czy najlepiej utrzymaną posesję,
- zapewnienie warunków do zrównoważonego rozwoju gminy z poszanowaniem środowiska przyrodniczego,
- odnowa i konserwacja obiektów zabytkowych i historycznych przy wykorzystaniu dostępnych środków,
- wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanych pod względem architektonicznym i estetycznym obszarów zabudowy miejskiej,
- prowadzenie i wspieranie inicjatyw z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego,
- zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, historycznych i kulturowych,
- promocja walorów i zasobów przyrodniczych, kulturowych i historycznych gminy Dobra m.in. poprzez przewodniki, biuletyny, mapy i inne dostępne media,
- oznakowanie turystyczne gminy Dobra.

4. WNIOSKI KOŃCOWE

Istotnymi atutami gminy Dobra są: czyste i przyjazne do życia otoczenie posiadające wysokie walory przyrodnicze, walory historyczne połączone z tradycją i zwyczajami, a także cisza i spokój. Biorąc pod uwagę możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, na terenie gminy Dobra występuje duża liczba osób gotowych do podjęcia pracy. Struktura ekonomiczna ludności jest korzystna, co odzwierciedla duża liczba osób w wieku produkcyjnym. Korzystne są także warunki do rozwoju rolnictwa. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze i historyczne istnieje możliwość rozwoju funkcji turystycznej i działalności agroturystycznej. Dobrze funkcjonuje także gospodarka odpadami. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, atuty te są niezmiennie i cały czas wzmacniane przez działania władz samorządowych.

Działania gminy Dobra w ostatnich latach skupiały się głównie na ochronie środowiska, w tym: rozbudowie i modernizacjach sieci infrastruktury wodno-ściekowej, inwestycjach w gospodarce odpadami. Inwestycje w instalacje i działania mające na celu ochronę środowiska i zapewnienie mu jak najmniejszego dopływu zanieczyszczeń niewątpliwie wpływa na możliwość rozwoju rolnictwa, w tym rolnictwa ekologicznego. Czynione są również inwestycje w szkołach, m.in. w zakresie termomodernizacji, wyposażenia w pomoce edukacyjne, co w konsekwencji ma poprawić jakość kształcenia.

Najważniejszą szansą dla omawianej jednostki jest możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na rozwój, zwłaszcza środków unijnych. Pozyskane środki zainwestowane w dalszy rozwój rolnictwa, w tym rolnictwa ekologicznego i rodzinnego przetwórstwa rolno – spożywczego (wyroby regionalne), niewątpliwie są szansą rozwojową.

Jak widać połączenie dwóch atutów jakimi są stan środowiska i jego walory krajobrazowe oraz rolnictwa jest szansą dla jednostki - może przyczynić się do napływu turystów i rozwoju usług związanych z rolnictwem i turystyką (agroturystyka). Dodatkowo jest to region, gdzie warunki przyrodnicze i niski stopień uprzemysłowienia, a tym samym małe zanieczyszczenie środowiska, sprzyjają produkcji ekologicznej. W związku z powyższym istnieją przesłanki mówiące o tym, że należałoby miejscowych rolników objąć nie tylko wsparciem finansowym, ale także szkoleniowym i promocyjnym.

Do największych słabości gminy zaliczyć należy problemy rynku pracy, niewielką przedsiębiorczość miejscowej ludności. Na terenie gminy notuje się brak miejsc pracy powiązany ze słabo rozwiniętym miejscowym biznesem i niewielką liczbą przedsiębiorstw, a w wielu przypadkach problemy związane z niedostosowaniem kwalifikacji pracowników.

Zagrożeniem są skomplikowane procedury zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, co powoduje brak chęci podejmowania jej, a tym samym niski poziom inwestowania na tym terenie, co przekłada się na niewielki rozwój lokalnego rynku pracy, bezrobocie, emigrację ludności.

Zdecydowanie czynnikiem ograniczającym rozwój gospodarczy gminy Dobra jest brak dostępu do sieci gazowej. Przedsiębiorcy zakładając własny biznes wybierają lokalizacje poza gminą,

gdzie istnieje dostęp do pełnej infrastruktury technicznej. Biorąc pod uwagę uwarunkowania ekonomiczne, rozwiązanie tego problemu uzależnione jest od operatora sieci gazowej, który inwestycje uzależnia od potencjalnej ilości odbiorców gazu.

Gmina Dobra ma również ograniczone możliwości w zakresie oferowanych terenów inwestycyjnych. Konieczność ponoszenia dużych wydatków na przygotowanie takich terenów i ich uzbrojenie w sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową, telekomunikacyjną oraz zapewnienie odpowiedniego dojazdu jest dla małych gmin dużym wydatkiem, który przy niskich dochodach jest wręcz niemożliwy do poniesienia. To z kolei przekłada się na niewielki potencjał inwestycyjny.

Słabą stroną gminy jest także dostępność komunikacyjna obszaru gminy. O ile sieć dróg pozwala na dość swobodne poruszanie się własnym samochodem, o tyle komunikacja publiczna (PKS, busy) jest bardzo ograniczona. Ograniczony jest dostęp ścieżek rowerowych.

Szansą na zrównoważony rozwój gminy jest i podjęcie działań na rzecz obszarów zdegradowanych jest proces rewitalizacji. Gmina Dobra jako partner projektu pn. "Rewitalizacja na terenie gmin województwa zachodniopomorskiego znajdujących się w Specjalnej Strefie Włączenia", prowadzi realizację działań na terenie miasta Dobra i wszystkich sołectw z terenu gminy.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Po określeniu obszarów na terenie gminy będących w stanie kryzysowym podjęte zostaną odpowiednie działania naprawcze.

Spis rysunków

Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Dobra	8
Rysunek 2. Strefy energetyczne wiatru w Polsce	89
Rysunek 3. Stopień gazyfikacji poszczególnych gmin znajdujących się na obszarze działania Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu.....	90
Rysunek 4. Sieć komunikacyjna gminy Dobra	91
Rysunek 5. Gmina Dobra na tle mezoregionów fizycznogeograficznych	93
Rysunek 6. Położenie złóż kruszyw naturalnych na terenie gminy Dobra	94
Rysunek 7. Położenie Gminy Dobra na sieci hydrograficznej obszaru	96
Rysunek 8. Lokalizacja lasów na terenie gminy Dobra	99
Rysunek 9. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Ostoja Ińska” na terenie gminy Dobra	100
Rysunek 10. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dobra.....	100
Rysunek 11. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dobra.....	101
Rysunek 12. Lokalizacja otuliny Ińskiego Parku Krajobrazowego na terenie gminy Dobra	101

Spis wykresów

Wykres 1. Użytkowanie gruntów na terenie Gminy Dobra	10
Wykres 2. Populacja Gminy Dobra w latach 2002 – 2023	12
Wykres 3. Piramida wieku ludności Gminy Dobra w 2023 roku	12
Wykres 4. Dane o strukturze ekonomicznej ludności	13
Wykres 5. Stan cywilny (ludność w wieku 15+ lat)	14
Wykres 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004-2023.	15
Wykres 7. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy	15
Wykres 8. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium wykształcenia	16
Wykres 9. Udział (%) osób bezrobotnych w ogólnej ilości osób bezrobotnych wg kryterium wieku	16
Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w latach 2002-2022	18
Wykres 11. Gospodarstwa rolne	18
Wykres 12. Poziom wykształcenia	25
Wykres 13. Wynik budżetu Gminy Dobra w 2023 roku w porównaniu do roku 2022	33
Wykres 14. Dochody bieżące budżetu Gminy Dobra w 2023 roku wg działów w porównaniu do 2022 roku	36
Wykres 15. Dochody bieżące w dziale Gospodarka mieszkaniowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	39
Wykres 16. Dochody bieżące w dziale Działalność usługowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	40
Wykres 17. Dochody bieżące w dziale Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	44
Wykres 18. Dochody bieżące w dziale Różne rozliczenia w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	45
Wykres 19. Dochody majątkowe budżetu Gminy Dobra w 2023 roku w porównaniu do 2022 roku ...	52
Wykres 20. Dochody bieżące budżetu Gminy Dobra wg źródeł ich pochodzenia w 2023 roku w porównaniu do roku 2022.....	57
Wykres 21. Wydatki bieżące w dziale Rolnictwo i łowiectwo w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	58
Wykres 22. Wydatki bieżące w dziale Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	59
Wykres 23. Wydatki bieżące w dziale Gospodarka mieszkaniowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	61
Wykres 24. Wydatki bieżące w dziale Działalność usługowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	61
Wykres 25. Wydatki bieżące w dziale Administracja publiczna w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	64
Wykres 26. Wydatki bieżące w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	67
Wykres 27. Wydatki bieżące w dziale Obsługa długu publicznego w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	67
Wykres 28. Wydatki bieżące w dziale Oświata i wychowanie w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	72

Wykres 29. Wydatki bieżące w dziale Ochrona zdrowia w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	73
Wykres 30. Wydatki bieżące w dziale Pomoc społeczna w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	76
Wykres 31. Wydatki bieżące w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	77
Wykres 32. Wydatki bieżące w dziale Rodzina w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	79
Wykres 33. Wydatki bieżące w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	82
Wykres 34. Wydatki bieżące w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w Gminie Dobra wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022	83
Wykres 35. Wydatki majątkowe budżetu Gminy Dobra w 2023 roku wg rozdziałów w porównaniu do roku 2022.....	85
Wykres 36. Średnia, minimalna i maksymalna temperatura poszczególnych miesięcy dla typowego roku meteorologicznego.....	97
Wykres 37. Porównanie wskaźników liczby podmiotów gospodarczych	144
Wykres 38. Ilości odpadów zebranych z terenów zamieszkałych w latach 2019-2023.....	157
Wykres 39. Ilość odpadów zebranych w PSZOK i podczas wystawki w latach 2019-2023.....	157

Spis tabel

Tabela 1. Użytkowanie gruntów na terenie Gminy Dobra.....	9
Tabela 2. Zestawienie zameldowań w poszczególnych miejscowościach	10
Tabela 3. Statystyka migracyjna.....	11
Tabela 4. Informacje o czytelnikach Biblioteki Publicznej w Dobrej.....	19
Tabela 5. Wprowadzone zmiany w budżecie na 2023 rok.....	29
Tabela 6. Podstawowe dane budżetowe	32
Tabela 7. Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Dobra	33
Tabela 8. Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej.....	34
Tabela 9. Realizacja planu dochodów bieżących w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej	35
Tabela 10. Realizacja planu dochodów majątkowych w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej	52
Tabela 11. Realizacja planu wydatków w 2023 roku w Gminie Dobra	55
Tabela 12. Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej	55
Tabela 13. Realizacja planu wydatków bieżących w 2023 roku w Gminie Dobra według działów klasyfikacji budżetowej	56
Tabela 14. Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 roku w Gminie Dobra wg działów klasyfikacji budżetowej	84
Tabela 15. Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2023 roku w Gminie Dobra	86
Tabela 15. Plan i wykonanie wydatków fundusz sołecki za 2023 rok.....	87
Tabela 16. Szczegółowy podział wydatków na Sołectwa i zadania.....	87
Tabela 17. Dobowe natężenie ruchu na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez obszar Gminy Dobra	91
Tabela 18. Średnia, minimalna i maksymalna temperatura poszczególnych miesięcy dla typowego roku meteorologicznego	97
Tabela 20. Stan zaległości na dzień 31.12.2023 r.....	142
Tabela 21. Struktura wpisów CEIDG-1	143
Tabela 22. Koszty obsługi całego systemu gospodarki odpadami komunalnymi	155
Tabela 23. Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych w 2023 r.	156
Tabela 24. Liczba osób korzystających ze świadczeń.....	163
Tabela 25. Wydatki i dochody w 2023 r.	169
Tabela 26. Analiza SWOT dla gminy Dobra – silne i słabe strony	177
Tabela 27. Analiza SWOT dla Gminy Dobra – szanse i zagrożenia.....	178

